

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM
GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2026

İÇİNDEKİLER

1. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.2.1. Programın Bileşenleri	7
1.2.2. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.2.3. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	8
1.2.4. Farklılaştırma	9
1.3. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI	10
1.4. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE EBATLARI	11
1.5. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	12
2. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	14
9. SINIF	14
10. SINIF	40
11. SINIF	57
12. SINIF	77

1. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

"Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" temel alınarak yapılandırılan Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı, beceri odaklı yaklaşımı esas alarak öğrencilerin kuramsal müzik bilgilerini; özgün, analitik ve performans dayalı çıktılara dönüştürmelerini amaçlamaktadır. Programın temel yaklaşımında öğrencilerin mensup olduğu medeniyetin ses mirasını ve yerel musiki kimliğini içselleştirmesi, eş zamanlı olarak küresel müzik kültürlerini evrensel bir perspektifle keşfetmesi ve bu sentez üzerinden çok boyutlu bir estetik derinlik inşa etmesi yer alır. Bu süreçte öğretim programı; teknik yetkinlik, müziksel ifade kapasitesi ve kültürel bilinç düzeyini eş güdümlü olarak geliştiren bütüncül bir pedagojik perspektife yaslanır. Nihayetinde bu program; öğrencilerin sanatsal üretim kapasitelerini geliştirmeyi, müziksel kimliklerini güçlendirmeyi ve estetik duyarlılığı yüksek şahsiyetler olmalarını destekleyen disiplinler arası bir gelişim süreci sunar.

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı; öğrencilerin teknik ve müziksel becerilerini geliştirmenin ötesinde millî, manevi ve evrensel değerleri özümseyip bu değerleri birer estetik çıktı olarak müziksel icra süreçlerine yansıtmalarını hedeflemektedir. Program; müzik estetiği, müzik tarihinin derinliği ve icra disiplinlerinin titizliği üzerine inşa edilmiş bütüncül bir öğrenme dizisine dayanmaktadır. Bu kapsamda öğretim programı; öğrencilerin müziği kuramsal temelleri ve uygulamalı boyutlarıyla tecrübe etmesini, köklü bir müzik kültürü bilinci geliştirmesini ve özgün ifade biçimleri kanalıyla yüksek bir estetik farkındalık kazanmasını amaçlamaktadır. Öğrencilerin müzik eserlerini biçimsel, yapısal ve estetik unsurlar açısından analiz ederek bu unsurları tarihsel süreklilik içerisinde mukayeseli olarak gözlemlmelerine imkân tanıyan program; sanatsal bir muhakeme yetisinin gelişimini de incelemektedir.

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı; öğrenme-öğretme uygulamalarında disiplinler arası ilişkiler kurarak müziksel icra eylemini yalnızca teknik bir beceri değil derinlikli bir düşünsel süreç olarak ele almaktadır. Program, öğrencilerin sanatsal alan becerileri bağlamında temel müziksel yetkinliklerini aktif bir katılım ve deneyim odaklı bir yaklaşımla geliştirmelerini hedeflemektedir.

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı; sosyal-duygusal öğrenme becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, sistem düşüncesi ve okuryazarlık becerilerini birer yapı taşı kabul ederek öğrencilerin kültürel birikimden beslenen özgün ve nitelikli müziksel söylemler inşa etmesini desteklemektedir. Program dâhilinde yürütülen uygulama çalışmaları; teknik egzersizler, etütler ve repertuar çözümlemeleri vasıtasıyla öğrencilerin sanatsal potansiyelini somut olarak ortaya çıkarmasına zemin hazırlamaktadır. Bu süreçte öğretim programı; öğrencilerin benlik becerileri aracılığıyla kendini tanıma, kendini düzenleme ve kendine uyarlama; sosyal yaşam becerileri yoluyla iletişim, iş birliği ve sosyal farkındalık; ortak/birleşik beceriler yoluyla ise uyum, esneklik ve sorumlu karar verme becerilerini geliştirmenin yanı sıra Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi kapsamında ifade edilen değerleri ve sistem düşüncesi etrafında şekillenen okuryazarlık becerilerini kazandırmayı hedeflemektedir. Böylece öğrenciler; müziksel yaşantıları üzerinden kazandıkları becerileri gündelik hayatın karmaşık problemlerini çözmede kullanabilme ve toplumsal hayata aktif, etik ve estetik bir duyarlılıkla katılım sağlama yetkinliği kazanmaktadır.

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı; uygulama temelli bir pedagojiyle öğrencilerin otonom karar verebilen, analitik muhakeme yetisine sahip ve öz güveni yüksek müzisyenler olarak yetiştirmelerini hedeflemektedir. Beceri temelli öğrenmeyi merkeze alan program; millî ve manevi değerleri eğitim sürecinin ontolojik dayanakları olarak konumlandıran bütüncül bir perspektife sahiptir. Bu çerçevede program; öğrencilerin kültürel mirası estetik bir şuurla sahiplenmelerini ve bu birikimi müziksel icralarına bilinçli bir sentezle yansıtmalarını amaçlar. Teknik yetkinliğin ötesinde bir yaklaşımla öz disiplin, sorumluluk bilinci ve kültürel aidiyet duygusu gelişmiş bireyler yetiştirilmesini esas alır. Nihayetinde bu öğretim programı, sanatsal tekâmülü millî bilinç ve evrensel değerlerle bütünleştirerek öğrencilerin müziksel ve kültürel şahsiyetini tahkim etmektedir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin

1. Millî birliğimizi ve bütünlüğümüzü pekiştiren müzik kültürü ile birikimine sahip olmaları,
2. Müziksel bilgi ve becerileriyle kültürel mirasımızı yaşatmaları ve geleceğe taşımaları,
3. Ulusal ve uluslararası düzeyde sanatsal temsil yeterliliği edinmeleri,
4. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik etkinlikleriyle toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda

- bulunmaları,
5. Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğini neden ve sonuçlarıyla yorumlamaları,
 6. Piyanonun teknik özelliklerini ve çalışma prensibini kavramaları,
 7. Piyano çalma tekniklerini temel düzeyden ileri düzeye kadar kademeli olarak geliştirmeleri,
 8. Müzik teorisi ve nota okuma becerilerini etkin bir şekilde kullanmaları,
 9. Farklı dönem ve stillere ait eserleri icra ederken dönemsel özellikleri yansıtmaları,
 10. Müzik eserlerini analiz ederek yapısal ve estetik unsurları tanımaları,
 11. Bireysel ve grup performansları aracılığıyla öz güven ve sahne deneyimi kazanmaları,
 12. Türk ve dünya müzik kültürüne ait eserleri tanımaları ve yorumlamaları,
 13. Müzik teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmaları,
 14. Müzik yoluyla millî, manevi ve insani değerleri içselleştirmeleri ve bu değerleri kültürel miras farkındalığıyla geliştirmeleri,
 15. Eleştirel dinleme becerisi kazanarak müzikal tercihlerini geliştirmeleri,
 16. Müzikle ilgili sosyal ve kültürel etkinliklere aktif katılım sağlamaları,
 17. Müzik disiplini ve düzenli çalışma alışkanlığı kazanmaları,
 18. Piyano eğitiminin bireysel gelişime ve toplumsal iletişime katkısını fark etmeleri,
 19. Müzik alanında öz değerlendirme yapabilme becerisi geliştirmeleri,
 20. Sanatın insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayarak estetik bir bakış açısı kazanmaları amaçlanmaktadır.
- Bu özel amaçlar, öğrenme süreçleri ve çıktıları ile doğrudan ilişkilendirilmiş olup öğrenme-öğretme uygulamalarında bütüncül bir şekilde ele alınacaktır.

1.2. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni temel alınarak yapılandırılmıştır. Derslerin tasarlanması, ders araç gerecinin ve diğer materyallerin hazırlanması ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanmasında bu metin dikkate alınmalıdır. Bütün eğitim öğretim faaliyetleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde işaret edilen öğrenci profiline ulaşılmasını sağlayacak biçimde planlanmalı ve yürütülmelidir.
- Çalgı eğitimi piyano dersinin eğitim öğretim sürecinde öğrencilerin müziksel dinleme, yorumlama, icra ve yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesine; Türkçenin etkili ve doğru kullanımına ve öğrencilerin müziksel düşünme becerilerini ifade etmelerine önem verilmelidir.
- Çalgı eğitimi piyano dersinin eğitim öğretim sürecinde piyano literatürüne katkısı olan ulusal ve uluslararası bestecilerin eserlerine yer verilmelidir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek öğrenme-öğretme uygulamalarında ilgili bestecilerin eserleri, dönem özellikleri ve müzik tarihine katkıları araştırmaya, dinlemeye, analiz etmeye ve uygulamaya dayalı bir öğrenme süreciyle ele alınmalıdır.
- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere kazandırılması amaçlanan bilgi ve beceriler, öğrenme çıktısı olarak ifade edilmektedir. Öğrenme çıktısı, öğretim programındaki temalarda yer alan içerik bilgisinin ilişkili olduğu alan becerileri veya kavramsal becerilerle birleştirilerek oluşturulmuştur. Öğrenme çıktıları yapılandırılırken alan becerileri ve kavramsal becerilere ait süreç bileşenlerinin tamamı dikkate alınmalıdır.
- Öğretim programında yer alan ön değerlendirme ve köprü kurma bölümleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin yapısı gereği esnek ifadelerle sunulmuştur. Bu çerçevede hazırlanacak tüm materyallerde ön değerlendirme ve köprü kurma bölümlerinin gerçekleştirilmesi, uygulanması ve yapılandırılması esastır. Köprü kurma bölümlerinde seçilecek eserlerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Erdem-Değer-Eylem Çerçevesiyle uyumlu, kültürel bağ kurmayı destekleyen ve öğrencinin millî müzik mirasıyla ilişkisini güçlendiren nitelikte olmasına özen gösterilmelidir. Programın temel kabulleri ise kesinlik içeren ve bağlayıcı bir nitelik taşımakta olup öğretim sürecinin planlanması ve

yürütülmesinde aynen gözetilmelidir.

- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir müziksel bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine yardımcı olan, farklı öğretim yöntem ve tekniklerini içeren, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan tüm süreçlerin uygulanması zorunludur. Bununla birlikte öneri niteliği taşıyan uygulamalara ilişkin planlamalar, ilgili temanın öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilendirilen tüm eğilimler ve programlar arası bileşenler göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.
- Farklılaştırma kapsamında zenginleştirme ve destekleme bölümlerinde yer verilen uygulamalara ders kitaplarında yer verilmez. Bu uygulamalar, materyal hazırlayıcılar tarafından hazırlanacak e-içerikler aracılığıyla sunulur. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve uygulanır.
- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı, öğrencinin bütüncül gelişimini esas alan bir özelliğe sahiptir. Bu sebeple öğrencilerin zihinsel, fiziksel ve sosyal-duygusal gelişim özelliklerinin bilinmesi ve öğrenme-öğretme yaşantılarının bu özellikler doğrultusunda yapılandırılması önemlidir. Bu bakış açısına bağlı olarak program; öğrencilerin bireysel farklılıklarını, esnek gruplandırmayı, sürekli değerlendirme ve uyarlama yaklaşımlarını ön plana çıkarmaktadır. Planlama sürecinde müziğin ruhsal dengeye katkısı ile toplumsal birliği güçlendirme işlevi göz önünde bulundurulmalıdır. Programda öğretmenlerden beklenen, öğrenme-öğretme yaşantılarını öğrencilerinin bireysel özelliklerine göre ve ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde uyarlamalarıdır. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantılarında yer verilenlerin yanı sıra güncel içerikler, farklı müzik türleri ve pedagojik yaklaşımlar da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktıları; alan becerileri, kavramsal beceriler ve müziğe özgü kavramların bir arada kullanılmasıyla yapılandırılmıştır. Bu süreçte söz konusu beceri ve kavramlar, öğrenme çıktılarının anlamlı ve bütüncül bir yapı kazanmasını sağlayacak şekilde ilişkilendirilmiştir. Öğretmenlerin öğrenme-öğretme yaşantılarını tasarlarken öğrenme çıktılarının bu ilişkisel bütünlüğünü dikkate almaları önemlidir.
- Programda müziği dinleme, çözümleme, icra etme ve değerlendirme becerileri, öğrenme çıktıları aracılığıyla bütünlükli biçimde işletilmelidir. Bu süreçte öğrencilerin müziksel dinleme ve müziksel çalma becerileri bir arada kullanılmalı; işitme, görme ve hareket temelli bileşenler arasındaki ilişki güçlendirilmelidir.
- Tematik yaklaşımla hazırlanan Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nın 9, 11 ve 12. sınıflarda haftalık dört, 10. sınıfta iki ders saati uygulanması planlanmıştır. Temaların işleniş sırası ve temalara ayrılan süre öğretim programında belirtilmiştir.
- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı; "Piyano Kültürü ve Uygulamaları", "Piyanoda Tonal Çalışmalar I", "Piyanoda Tonal Çalışmalar II" ve "Piyanoda Makamsal Çalışmalar" temalarından oluşmaktadır.
- "Piyano Kültürü ve Uygulamaları" teması kapsamında öğrencilerin piyanonun yapısını çözümleyebilmeleri, tarihsel gelişimini neden-sonuç ilişkisiyle yorumlayabilmeleri, piyanoya özgü hareket ve müzik işaretlerini uygulayabilmeleri, farklı el konumlarıyla parmak geçişi, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren etütleri müziksel çalabilmeleri; Barok, Klasik, Romantik Dönem ve Türk müziği eserlerinin karakteristik özelliklerini karşılaştırıp piyanoda çalabilmeleri amaçlanmaktadır.
- "Piyanoda Tonal Çalışmalar I" teması kapsamında öğrencilerin do, sol, re, la majör ile la, mi, si, fa diyez minör dizileri, arpej, akor ve çevrimlerini; bu tonalitelerdeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.
- "Piyanoda Tonal Çalışmalar II" teması kapsamında öğrencilerin fa, si bemol, mi bemol majör ile la, re, sol, do minör dizileri, arpej, akor ve çevrimlerini; bu tonalitelerdeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.
- "Piyanoda Makamsal Eser Çalışmaları" teması kapsamında öğrencilerin piyanoda çargâh, buselik, rast, acemaşiran, segâh, nihavent, karar sesi la üzerinden hicaz ve karar sesi fa diyez üzerinden suzinak makamlarındaki eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.
- Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilerin gelişim düzeyleri, müziksel algı kapasiteleri, bireysel ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak esnek biçimde uyarlanabilir. Bu çerçevede öğretmenlerin programın temel kabullerini dikkatle incelemeleri ve kendi sınıf koşulları ile öğrenci profillerini göz önünde bulundurarak değerlendirme yapmaları gerekmektedir. Bu yaklaşım; dersin disiplinler arası ve bütüncül yapısını desteklemekte, uygulama

etkinliklerinin öğrencilerin bütüncül gelişim alanları ile müziksel becerileri dikkate alınarak planlanmasına imkân sağlamaktadır.

- Program, öğrencilerin gelişen ve değişen bilgi-iletişim teknolojilerini ve farklı yollarla sunulan müziksel verileri kullanabilmeleri hedefine uygun olarak tasarlanmıştır. Bu bağlamda öğrenme-öğretme yaşantılarında dijital nota arşivlerinden, sanal konser kayıtlarından, ses ve video materyallerinden, dijital piyano uygulamalarından, müzik teorisi yazılımlarından, akademik kaynaklardan ve müzik sözlüklerinden mümkün olduğunca yararlanılmalıdır.

1.2.1. Programın Bileşenleri

- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere alana özgü becerilerin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, kavramsal beceriler, okuryazarlık becerileri, değerler, eğilimler ve disiplinler arası bakış açısı kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda piyano dersi, öğrenme-öğretme yaşantılarıyla ilişkilendirilen programlar arası bileşenler dikkate alınarak planlanmalıdır.
- Bilgi ve beceriler içerik çerçevesiyle anlamlı bütünler oluştururken programlar arası bileşenler (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri) öğrenme sürecinin doğal bir parçası hâline getirilmelidir. Eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri notla değerlendirilmemelidir. Bu alanlarda öğrenci gelişimini izlemek, öğrenciye rehberlik sağlamak ve öğrenme ortamını söz konusu gelişim alanlarını destekleyecek biçimde düzenlemek amacıyla programda yer verilen süreç odaklı ve gözleme dayalı değerlendirme araçlarından (öz, akran ve grup değerlendirme formları, gözlem formları ve öğrenme günlüğü) elde edilen nitel verilerden yararlanılabilir.

1.2.2. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı'nın temalarında yer alan "Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)" bölümlerindeki araçlar, öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerinin ölçülmesine rehberlik etmek amacıyla sunulmuştur. Dersle ilgili ölçme ve değerlendirme süreçleri aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır.

- Programdaki temaların öğrenme kanıtları bölümlerinde yer alan ölçme ve değerlendirme araçları, öğrencinin gelişimini izlemeye ve öğretim yaklaşımlarının etkililiğini değerlendirmeye yönelik olarak süreci ve sonucu ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Her bir öğrenme çıktısı için süreç bileşenlerini kapsayacak nitelikte ve örnek teşkil eden en az bir ölçme aracına yer verilmiştir. Öğretmenler, bu ölçme araçlarını doğrudan kullanabilir veya öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerini ölçebilecek nitelikte olan benzer amaçlı alternatif ölçme araçlarını sürece dâhil edebilirler.
- Öğrenme kanıtlarında verilen ölçme ve değerlendirme yöntemleri; öğrencilerin fiziksel yeterlilikleri, müzikal algı düzeyleri, bireysel ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak çeşitlendirilmiştir. Buna göre temaların öğrenme kanıtları bölümünde öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerini ölçmeye uygun olarak açık uçlu soru, çalışma yaprağı, dereceleme ölçeği, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, performans görevi gibi çeşitli ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmiştir.
- Öğretim programı, öğrencilerin ölçme ve değerlendirme süreçlerine aktif katılımını sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu kapsamda öğrencilerin öğrenme süreçlerine yönelik yansıtma yapması ve değerlendirme sürecinde etkin şekilde rol alması için öz ve akran değerlendirme formu, kontrol listesi gibi ölçme araçları kullanılmıştır.
- Her temada bir performans görevine yer verilmiştir. Temada yer alan öğrenme çıktılarına uygun olarak yapılandırılan bu performans görevlerinde öğrencilerden bir eseri icra etme, teknik bir etüdü çalma, dönemsel bir eseri stil özelliklerine uygun yorumlama, müzikal bir sunum hazırlama gibi çalışmaları yapmaları beklenmektedir. Programda yer verilen bu performans görevleri örnek niteliğindedir. Öğrencilere bunların dışında temanın öğrenme çıktıları kapsayacak, öğrenilenlerin günlük yaşamda kullanılmasını sağlayacak, ilgi çekici ve günlük yaşamla ilişkili, uzak veya yakın çevrelerde karşılaşılabilecek problemlerle ilgili farklı görevler de verilebilir.
- Programdaki öğrenme kanıtları bölümünde öğrencilerin süreçteki öğrenme düzeylerini izlemek (biçimlendirici değerlendirme) ve öğrenmelerini değerlendirmek amacıyla yapılandırılan ölçme ve değerlendirme araçlarının öğrenme-öğretme yaşantılarıyla bütünleşik şekilde kullanılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda öğrenme-öğretme yaşantılarında söz konusu araçların ne zaman, nerede ve nasıl kullanılacağı ayrıntılı şekilde açıklanmış; bu araçların temalardaki ilgili öğrenme çıktılarıyla ilişkili yerlerde kullanılması için gerekli yönlendirmeler yapılmıştır. Bu yaklaşımla ölçme ve değerlendirme uygulamalarının öğretim süreciyle bütünleşmesi ve öğrenme sürecini desteklemesi amaçlanmıştır.

- Programda öğrenci öğrenmeleri süreç boyunca izlenmeli, değerlendirilmeli ve öğrencilere geri bildirimde bulunulmalıdır. Geri bildirim yapılırken olumsuz eleştirilerden kaçınılmalı, yapıcı ve destekleyici bir dil kullanmaya özen gösterilmelidir. Geri bildirimler; dereceli puanlama anahtarı, dereceleme ölçeği veya kontrol listesi aracılığıyla verilebilir. Bununla birlikte geri bildirimlerin öz, akran, grup değerlendirme gibi ölçme araçlarıyla desteklenerek yapılması, öğrencilerin kendi değerlendirmelerini daha nesnel biçimde yapmalarına katkı sağlayacaktır.

1.2.3. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

- Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı, öğrencinin bütüncül gelişimini esas almaktadır. Bu gelişimi sağlayabilmek amacıyla öğrenme-öğretme yaşantılarında sunulan etkinlikler; ilgili öğrenme çıktısı, beceri, eğilim ve değerlerin kazandırılmasını gerçekleştirmeye yönelik hazırlanmıştır.
- Öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde sunulan örneklerden yola çıkarak öğretmenlerden öğrenme yaşantılarını öğrenci gruplarının düzeyi, ilgi alanı ve bireysel özelliklerine göre uygulamaları; değiştirmeleri veya yeni etkinlikler oluşturmaları beklenmektedir.
- Temaların işleniş sırası ve temalara ayrılan süre öğretim programında belirtilmiştir. Ancak zümre öğretmenleri tarafından yapılacak planlamalarda öğrenci düzeyleri, bireysel farklılıklar ve çevresel şartlar dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda öğretmenler; öğretim programının özel amaçları, öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri arasındaki bütünlüğü korumak kaydıyla temaların işlenişine yönelik sınıf içi uyarlamalar yapabilirler. Yapılacak planlamalarda programın temel kabulleri, tematik yapısı ve öğrenme çıktılarının aşamalı ilerleyişi gözetilmeli; temaların sırası ve süresine ilişkin değişiklikler öğrenme çıktılarının kapsam ve derinliğini zayıflatmayacak şekilde sınırlı ve gerekçeli olarak düzenlenmelidir. Bu iş birliği; ortak tema ve etkinliklerin planlanması, disiplinler arası bağlantıların belirlenmesi, uygun eser ve materyallerin seçimi, ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının uyumlaştırılması ile öğrencilerin bütüncül gelişimini destekleyen ortak uygulamaların yürütülmesini kapsayacak biçimde yapılandırılmalıdır.
- Programda her tema için temel müziksel bilgi ve beceriler göz önünde bulundurularak “temel kabuller” belirlenmiştir. Ön değerlendirme sürecinde öğrenme yaşantıları uygulanırken öğrencilerin bu temel kabullerde yer alan bilgiye sahip olma durumlarının kontrol edilmesi, gerekli durumlarda eksik öğrenmelerin giderilmesi ve öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması beklenmektedir.
- Öğrenme sürecinde öğrencinin daha önce edindiği müziksel bilgilerle, günlük yaşamdaki seslerle, dinlediği müziklerle ve diğer disiplinlerle (edebiyat, tarih, matematik, fen bilimleri vb.) bağlantılar kurularak öğrenme anlamlı hâle getirilmelidir. Öğrencilere öğrenme sürecinde gerekli çıktılarda ön hazırlık yaptırılması önemli görülmektedir.
- Programın sorgulama temelli yapısı gereği öğrenciler; eserler, stiller, besteciler ve müzikal dönemler hakkında soru sormaya, karşılaştırmalar yapmaya ve kendi yorumlarını geliştirmeye teşvik edilmelidir. Bireysel ve iş birlikli çalışmalarla sorgulama süreci desteklenmeli; akran geri bildirimleri ve grup tartışmaları ile etkileşim artırılmalıdır.
- Öğrenme sürecinde öğretmen rehber, kolaylaştırıcı ve değerlendirci bir rol üstlenmelidir. Öğrencilerin kendilerini güvende hissettikleri, hata yapmaktan korkmadıkları, yaratıcılıklarını özgürce ortaya koyabildikleri bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.
- Öğrenme yaşantılarında grup çalışmaları ve iş birliğine dayalı etkinliklere yer verilmelidir. Öğrencilerin bireysel performanslar ve sınıf içi etkileşimlerle hem işitsel farkındalıklarını hem de müziksel iletişim becerilerini geliştirmeleri sağlanmalı; bu tür çalışmalarla öğrencilerin birlikte üretme, empati kurma, paylaşma ve sahne tavrı geliştirme becerileri desteklenmelidir.
- Programın uygulanmasında bağlamsal ve günlük yaşantıyla ilişkilendirilen bir yaşantısal öğrenme esas alınmalı; süreç araştırma, keşfetme ve müziksel sorgulamaya dayalı biçimde yapılandırılmalıdır. Program; öğrencilerin zihinsel, fiziksel ve sosyal-duygusal gelişimlerini bütüncül biçimde destekleyecek öğretim yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilmelidir. Bu süreci desteklemek üzere öğrenciyi merkeze alan öğretim yöntemlerine (proje temelli öğrenme, problem temelli öğrenme, örnek olay, tartışma, müziksel drama, eğitsel oyun vb.) yer verilmelidir. Ayrıca öğrencinin araştırma sürecine katkıda bulunması için öğretmenler tarafından ön hazırlık çalışmaları yapılması, piyano dersine yönelik kaynaklardan oluşan bir sınıf veya atölye kitaplığı oluşturulması önerilmektedir.
- Programın uygulanmasında öğrenme süreci; öğretmenin rehber ve kolaylaştırıcı rol üstlendiği, öğrencinin merke-

ze alındığı ve aktif katılımının sağlandığı bir biçimde düzenlenmelidir. Bu amaçla düşüncelerin özgürce paylaşıldığı, müziksel etkileşimin ve sosyal-duygusal becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf ortamı oluşturulmalıdır. Öğrencilerin birbirlerini dinledikleri, geri bildirim sundukları ve performanslarını paylaşabildikleri iş birlikli öğrenme ortamları süreçte etkin biçimde kullanılmalıdır. Bu ortamlar yalnızca sınıf içinde değil okul konserleri, dinletiler ve ortak projeler aracılığıyla okul genelinde oluşturulmalıdır. Farklı düzeydeki öğrencilerin bir araya geldiği akran öğretimi etkinlikleri, müziksel paylaşımı ve öğrenme sürekliliğini destekleyecektir.

- Program, bütüncül eğitim anlayışına göre yapılandırılmıştır. Bu nedenle disiplinler arası ve beceriler arası ilişkileri kapsayan yapıların kurulmasına önem verilmelidir. Piyano eğitimi; edebiyat, tarih, matematik, fen bilimleri gibi disiplinlerle ilişkilendirilerek çok yönlü bir öğrenme ortamı oluşturulmalıdır. Bu amaçla öğrenme-öğretme yaşantılarını tasarlama ve öğretim materyallerini geliştirme süreçlerinde zümre öğretmenleri ile diğer branş öğretmenlerinin iş birliği içinde çalışmaları önerilmektedir. Bu iş birliği; ortak tema ve etkinliklerin planlanması, disiplinler arası bağlantıların belirlenmesi, uygun eser ve materyallerin seçimi ile öğrencilerin bütüncül gelişimini destekleyen ortak uygulamaların yürütülmesini kapsayacak biçimde yapılandırılmalıdır. Süreçte zümre toplantıları yoluyla öğrencilerin dijital içeriklere yönlendirilmesi sağlanmalıdır.
- Programda piyano eğitimi ile gerçek yaşam arasında kurulacak ilişkilerin altı çizilmektedir. Öğrencilerin edindikleri müziksel bilgi ve becerileri yaşamla ilişkilendirebilmeleri için okul içi ve okul dışı etkinliklerden yararlanılmalıdır. Bu kapsamda konser dinletileri, müzik festivalleri, konservatuvar gezileri, çevrim içi ustalık sınıfları, alan uzmanlarının katıldığı seminer ve paneller planlanabilir. Öğrencilerin bu etkinliklere aktif katılımı, müziği yaşamın doğal bir parçası olarak deneyimlemelerini sağlayacaktır.
- Öğretmenlerden öğretim materyallerini hazırlarken zümre öğretmenleri ve diğer branş öğretmenleriyle iş birliği yapmaları, programın uygulanmasında hem öğretim teknolojilerini hem de teknoloji tabanlı öğretim yöntemlerini anlamlı öğrenmeyi destekleyecek biçimde kullanmaları beklenmektedir. Süreci desteklemek amacıyla video, sunu, nota yazım programları, performans kayıtları gibi dijital materyaller öğrenme ortamına dâhil edilmelidir.

1.2.4. Farklılaştırma

- Öğretim sürecinin düzenlenmesinde öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar göz önüne alınmalıdır. Bu amaçla öğretim sürecinin öğrencilerin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi için öğretimin farklılaştırılması yoluna gidilmelidir. Bu kapsamda farklılaştırma bölümünde zenginleştirme ve destekleme başlıkları altında öneriler sunulmuştur. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve uygulanır. Bu planlamalarda öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, öğrenme hızları, bireysel farklılıkları ve öğrenme çıktılarıyla kurulan ilişki dikkate alınmalıdır. Öğretmenler; farklılaştırma uygulamalarını tasarlarlarken Millî Eğitim Bakanlığınca onaylanan basılı ve dijital öğretim materyalleri, ders kitapları, e-içerikler ve güvenilir akademik kaynaklardan yararlanmalıdır. Ayrıca yapılan uygulamaların programın öğrenme çıktılarının kapsam ve derinliğini zayıflatmayacak biçimde yapılandırılması esastır.
- Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde öğrenme potansiyeline sahip öğrenciler için öğretim sürecinin genişletilmesi ve derinleştirilmesini amaçlayan bir farklılaştırma yaklaşımıdır. Bu kapsamda öğrencilere ileri düzey teknik çalışmalar, yaratıcı müzik etkinlikleri, doğaçlama çalışmaları, repertuar genişletme ve performans geliştirmeye yönelik etkinlikler sunularak öğrenme deneyimleri zenginleştirilebilir.
- Destekleme, öğrenme sürecinde ek yardıma ihtiyaç duyan öğrencilerin öğrenme çıktıları doğrultusunda ilerleyebilmeleri için öğretim sürecinin uyarlanmasını amaçlayan bir farklılaştırma yaklaşımıdır. Bu kapsamda öğretmen; çalışma temposunu düzenleme, öğrenme görevlerini küçük basamaklara ayırma, tekrar çalışmaları, görsel ve işitsel materyaller kullanma, bireysel rehberlik sağlama gibi yöntemlerle öğrencilerin öğrenme sürecini destekleyebilir.
- Farklılaştırılmış öğretim uygulamaları; öğrencilerin piyano eğitiminde kendilerini güvende hissetmelerini, motive olmalarını ve bireysel potansiyellerini en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlayacak şekilde yapılandırılmalıdır.

1.3. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI

9. SINIF ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI	8	50	35
2. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I	6	38	26
3. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II	6	38	26
4. PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	2	14	10
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	3
TOPLAM	22	144	100

10. SINIF ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI	4	24	33
2. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I	3	16	22
3. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II	3	16	22
4. PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	2	12	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	12	72	100

11. SINIF ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI	2	30	21
2. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I	6	40	28
3. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II	6	40	28
4. PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	2	30	21
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	2
TOPLAM	16	144	100

12. SINIF ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI	4	30	21
2. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I	6	40	28
3. PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II	6	40	28
4. PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR	2	30	21
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	2
TOPLAM	18	144	100

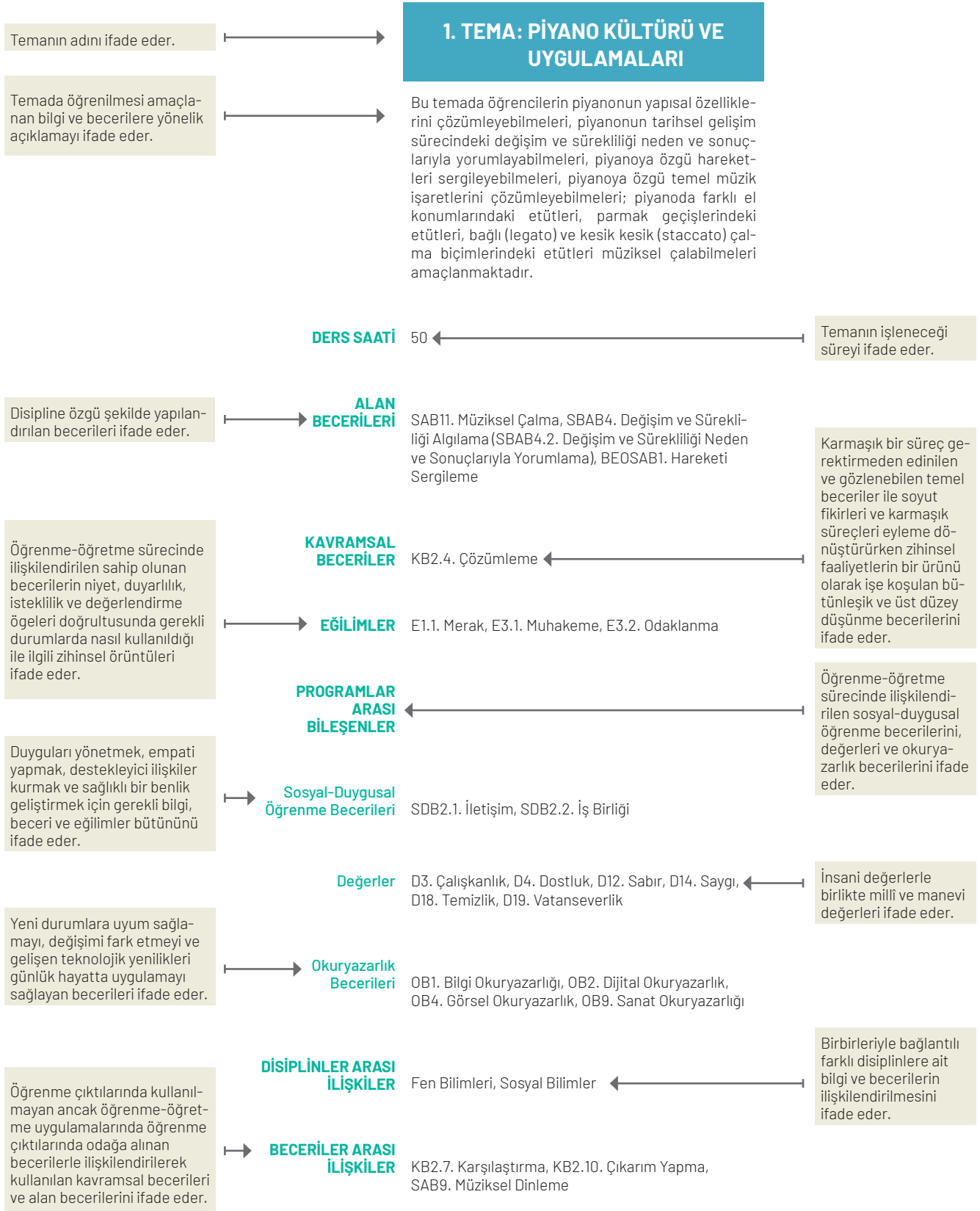
*Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan çalışmalar (okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb.) için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBADI
ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ 9. SINIF	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ 10. SINIF	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ 11. SINIF	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ 12. SINIF	9-11	19,5 cm X 27,5 cm

1.5. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Tematik yaklaşımla hazırlanan Çalgı Eğitimi Piyano Dersi Öğretim Programı, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarda uygulanabilecek şekilde düzenlenmiştir. Programda her sınıf düzeyinde aynı isimli dört tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme-öğretme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.	ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ	PYN.9.1.1. Piyanonun yapısal özelliklerini çözümleyebilme a) Piyanonun yapısal özelliklerine ilişkin parçaları belirler. b) Piyanonun yapısal parçaları arasındaki ilişkileri belirler.	Dersin kodu Sınıf seviyesi Tema numarası Öğrenme çıktısı numarası
Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, semboller vb. ifade eder.	İÇERİK ÇERÇEVESİ Anahtar Kavramlar	Piyanonun Yapısal Özellikleri Piyanonun Tarihsel Gelişim Süreci Piyanoya Özgü Hareketler çekiç, fa anahtarı, klavikord, klavsen, klavye, pedal, piyano, psalterion, rezonans, tel	Öğrenme-öğretme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (konuya/alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.
Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler, beceriler arası ilişkiler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.	ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI Temel Kabuller	Bu temadaki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin klavyeli çalgılardan piyanoyu genel olarak tanıdıkları; basit ölçüler, temel müzik terimlerini ve işaretlerini, temel nota ve sus değerlerini bildikleri kabul edilmektedir.	Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.
Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilere farklı klavyeli çalgıların ses örnekleri dinletilerek piyanoya ait olan sesi ayırt etmeleri istenebilir. Öğrencilerden verilen ritim çalışmalarını inceleyerek ölçü sayılarını belirlemeleri istenebilir. Öğrencilerden temel müzik terimlerini ve işaretlerini verilen notasyon üzerinden açıklamaları istenebilir.	Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.
Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.	Köprü Kurma Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Öğrencilere piyanoyu ilk kez nerede gördüklerine, piyanonun sesini hangi ortamlarda duyduklarına ve bir piyanistin piyano çalarken hangi hareketleri sergilediğine yönelik sorular sorulabilir.	Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.
Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.	FARKLILAŞTIRMA Zenginleştirme	PYN.9.1.1 Merak duygusunu harekete geçiren yönlendirici sorularla öğrenciler piyanoda sesin nasıl oluştuğu ve tuşlara basıldığında mekanik yapıda meydana gelen süreçler üzerine düşünmeye teşvik edilir. Öğrencilerin kavramsal ve işlevsel bilgi türleri arasındaki farkları fark etmeleri sağlanır (E1.1, OB1). Öğrencilere bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerinin birlikte kullanıldığı eserler verilebilir. Öğrencilerden piyanonun yapısal özelliklerini ve tarihsel gelişim sürecini açıklayan bir sunum hazırlamaları ve bu sunumu piyano üzerinde uygulamalı olarak anlatmaları istenebilir.	Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.
Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.	Destekleme ÖĞRETMEN YANSITIMLARI	Öğrencilere bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren eserler dinletilebilir. Öğrencilerden piyanonun yapısal özelliklerini bir şema üzerinde göstermeleri ve piyanonun tarihsel gelişimini bir tablo üzerinde listelemeleri istenebilir.	Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÇALGI EĞİTİMİ PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN FARKLI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

9. SINIF

1. TEMA: PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin piyanonun yapısal özelliklerini çözümleyebilmeleri, piyanonun tarihsel gelişim sürecindeki değişim ve sürekliliği neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilmeleri, piyanoya özgü hareketleri sergileyebilmeleri, piyanoya özgü temel müzik işaretlelerini çözümleyebilmeleri; piyanoda farklı el konumlarındaki etütleri, parmak geçişlerindeki etütleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerindeki etütleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 50

ALAN BECERİLERİ

SAB11. Müziksel Çalma, SBAB4. Değişim ve Sürekliliği Algılama (SBAB4.2. Değişim ve Sürekliliği Neden ve Sonuçlarıyla Yorumlama), BEOSAB1. Hareketi Sergileme

KAVRAMSAL BECERİLER

KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D12. Sabır, D14. Saygı, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PYN.9.1.1. Piyanonun yapısal özelliklerini çözümleyebilme
- a) *Piyanonun yapısal özelliklerine ilişkin parçaları belirler.*
 - b) *Piyanonun yapısal parçaları arasındaki ilişkileri belirler.*
- PYN.9.1.2. Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğini neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme
- a) *Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde piyanonun değişim ve sürekliliğine neden olan unsurları inceler.*
 - b) *Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğin etkilediği unsurları inceler.*
 - c) *Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğin etkilerinin niteliğini sorgular.*
 - ç) *Piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğin nedenlerini ve sonuçlarını bağlamından kopmadan yeniden ifade eder.*
- PYN.9.1.3. Piyanoya özgü hareketleri sergileyebilme
- a) *Piyanoya özgü hareket becerilerini algılar.*
 - b) *Piyanoya özgü hareket becerilerinin basamaklarını gösterir.*
 - c) *Piyanoya özgü hareket becerilerini farklı durumlarda uygular.*
- PYN.9.1.4. Piyanoya özgü temel müzik işaretlerini çözümleyebilme
- a) *Piyanoya özgü temel müzik işaretlerine ilişkin parçaları belirler.*
 - b) *Piyanoya özgü temel müzik işaretleri arasındaki ilişkileri belirler.*
- PYN.9.1.5. Piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri çözümler.*
 - b) *Piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*
- PYN.9.1.6. Piyanoda bağlı (legato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda bağlı çalma biçimini içeren etütleri çözümler.*
 - b) *Piyanoda bağlı çalma biçimini içeren etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda bağlı çalma biçimini içeren etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda bağlı çalma biçimini içeren etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*
- PYN.9.1.7. Piyanoda parmak geçişlerine yönelik hazırlanan etütleri müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda parmak geçişlerine yönelik hazırlanan etütleri çözümler.*
 - b) *Piyanoda parmak geçişlerindeki etütleri çalmadan önce çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda parmak geçişlerine yönelik hazırlanan etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda parmak geçişlerine yönelik hazırlanan etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.1.8. Piyanoda kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda kesik kesik çalma biçimini içeren etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda kesik kesik çalma biçimini içeren etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda kesik kesik çalma biçimini içeren etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda kesik kesik çalma biçimini içeren etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanonun Yapısal Özellikleri
 Piyanonun Tarihsel Gelişim Süreci
 Piyanoya Özgü Hareketler
 Piyanoya Özgü Temel Müzik İşaretleri
 Piyanoda Farklı El Konumlarındaki Etütler
 Piyanoda Bağlı (Legato) Çalma Biçimini İçeren Etütler
 Piyanoda Parmak Geçişlerine Yönelik Etütler
 Piyanoda Kesik Kesik (Staccato) Çalma Biçimini İçeren Etütler

Anahtar Kavramlar

çekiç, fa anahtarı, klavikord, klavsen, klavye, pedal, piyano, psalterion, rezonans, tel

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir ve performans göreviyle değerlendirilebilir. Piyanonun yapısal özelliklerini çözümleme süreci açık uçlu sorularla, piyanonun tarihsel gelişim sürecindeki değişim ve sürekliliği neden ve sonuçlarıyla yorumlama süreci çalışma yaprağıyla, piyanoya özgü hareketleri sergileme süreci öz değerlendirme formuyla ve piyanoya özgü temel müzik işaretlerini çözümleme süreci açık uçlu sorularla izlenebilir. Piyanoda farklı el konumlarındaki etütleri müziksel çalma, piyanoda bağlı (legato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalma ve piyanoda kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalma süreçleri kontrol listesiyle izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda el konumlarını, parmak geçişlerini, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren kısa bir etüdü piyanoya özgü hareketleri sergileyerek müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları, öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin klavyeli çalgılardan piyanoyu genel olarak tanıdıkları; basit ölçüleri, temel müzik terimlerini ve işaretlerini, temel nota ve sus değerlerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere farklı klavyeli çalgıların ses örnekleri dinletilerek onlardan piyanoya ait olan sesi ayırt etmeleri istenebilir. Öğrencilerden verilen ritim çalışmalarını inceleyerek ölçü sayılarını belirlemeleri istenebilir. Öğrencilerden temel müzik terimlerini ve işaretlerini verilen notasyon üzerinden açıklamaları istenebilir. Öğrencilerden tahtada veya çevrim içi ortamda gösterilen temel nota ve sus değerlerinin isimlerini söylemeleri ve eşleştirmeleri istenebilir. Öğrencilere ön bilgilerini sorgulamak amacıyla piyanoda el konumları, parmak geçişleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerine ilişkin sorular sorulabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere piyanoyu ilk kez nerede gördüklerine, piyanonun sesini hangi ortamlarda duyduklarına ve bir piyanistin piyano çalarken hangi hareketleri sergilediğine yönelik sorular sorulabilir. Bu sorularla öğrencilerin günlük yaşamları ile piyano arasında bağ kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.9.1.1

Merak duygusunu harekete geçiren yönlendirici sorularla öğrenciler piyanoda sesin nasıl oluştuğu ve tuşlara basıldığında mekanik yapıda meydana gelen süreçler üzerine düşünmeye teşvik edilir. Öğrencilerin kavramsal ve işlevsel bilgi türleri arasındaki farkları fark etmeleri sağlanır (**E1.1, OB1**). Öğrencilere sesin titreşimlerden oluştuğu ve bu titreşimlerin ortamda dalgalar hâlinde yayıldığı açıklanır. Bu kapsamda sesin oluşumu, yayılması ve farklı ortamlardaki özellikleri fen bilimleri alanının “Sesin Oluşumu” konusu ile ilişkilendirilir. Piyanonun ses üretiminde rol oynayan çekiç, klavye, pedal, rezonans (titreşim), tel gibi yapısal bileşenleri tanıtılır ve bu bileşenlerin ses üzerindeki etkileri açıklanır. Bu tanıtım piyano üzerinden uygulamalı olarak yapılır (**OB4**). Piyanonun iç yapısını gösteren bir görsel verilir. Görsel üzerinde piyanoyu oluşturan parçalar numaralandırılır ve öğrencilerden her bir parçayı belirlemeleri istenir. Piyanoyu oluşturan parçalar arasındaki ilişkiyi belirlemelerini sağlamak amacıyla öğrencilere sorular sorulur ve öğrencilerin bilgi parçaları arasında ilişki kurmaları desteklenir (**OB1**). Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden piyanonun yapısal parçaları arasında anlamlı bağlantılar kurarak çıkarım yapmaları, fikirlerini ifade etmeleri ve farklı fikirlere saygı duymaları istenir (**E3.1, SDB2.1, D14.1**). Piyanonun yapısal özelliklerini çözümleme süreci, açık uçlu sorular kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.2

Öğrencilere piyanonun değişim ve sürekliliğine etki eden unsurlar hakkında düşüncelerini ifade edebilmeleri için sorular sorulur. Bu süreçte öğrencilerden duygu ve düşüncelerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri beklenir (**SDB2.1, D14.1**). Tarihsel süreçteki psalterion, klavikord ve klavsen gibi piyano türlerine ait görseller; yapı, malzeme ve tasarım farkları açısından incelenir (**OB4**). Öğrencilere bu farklılıklara neden olan unsurların neler olabileceği sorularak onların çıkarımda bulunmaları sağlanır (**KB2.10**). Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda bilimsel ve teknolojik gelişmelerin sanatsal üretim ve çalgı gelişimi üzerindeki etkileri, sosyal bilimlerin “Teknoloji ve Sosyal Bilimler” öğrenme alanıyla ilişkilendirilerek bu gelişmelerin piyanonun yapısı, kullanım alanları ve icra biçimleri üzerinde de etkisi olduğu vurgulanır. Bu süreçte teknolojik gelişmelerin, estetik anlayışın ve müziksel ihtiyaçların piyanonun değişim ve sürekliliği üzerinde etkili olduğu belirtilir. Bilim, sanayi ve teknoloji alanındaki güncel gelişmeleri takip ederek, piyanonun tarihsel gelişim sürecindeki değişim ve sürekliliğe neden olan unsurları incelemeleri sağlanır (**D3.3**). Öğrencilere farklı dönemlere ait piyano türlerinin ses örnekleri dinletilerek onlardan bu sesler arasındaki müziksel farklılıkları belirlemeleri istenir (**SAB9**). Bu süreçte piyano türlerinin geçirdiği değişimlerin ses gücü, tını, kullanım alanı gibi unsurlar üzerindeki etkileri örnekler üzerinden incelenir. Öğrencilerin bu değişimlerin piyanoda müziği nasıl etkilediği üzerine tartışmaları sağlanarak piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğin etkilerinin niteliğini sorgulamaları istenir (**SDB2.2**). Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Yapılan yorumlar doğrultusunda öğrencilere bu değişimlerin müzik üzerindeki genel etkileri açıklanır. Piyanonun Türkiye’deki sanatsal ve kültürel gelişime etkileri öne çıkarılarak ülkemizi bilim, sanat ve kültür alanında başarıyla temsil eden isimlerin bu alanlardaki katkılarına dikkat çekilir (**D19.2**). Öğrencilerden piyanonun tarihsel gelişim sürecinde değişim ve sürekliliğin nedenlerini ve sonuçlarını bağlamından kopmadan yeniden ifade etmeleri istenir. Piyanonun tarihsel gelişim sürecindeki değişim ve sürekliliği neden ve sonuçlarıyla yorumlama sürecine yönelik öğrenmeler, çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.3

Öğrencilere piyano çalarken beden kontrolü ve rahatlığın önemi üzerine düşünceleri için sorular sorulur (**E1.1**). Denge, esneklik ve gücün uyum içinde olmasının piyanoyu doğru tekniklerle çalmanın ön koşulu olduğu vurgulanır. Piyanoda doğru beden pozisyonu uygulamalı olarak gösterilir. Bu süreçte profesyonel bir piyanistin konser kaydından kısa bir bölüm öğrencilere izletilebilir (**OB2**). Piyanoya özgü hareketlerin temel ilkeleri açıklanır. Piyanoda doğru el tutuşu uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilere piyanoda doğru el tutuşunun çalım rahatlığı, teknik kontrol ve kas sağlığı için temel olduğu vurgulanır. Elin doğal biçimine uygun bir tutuşun parmakların esnekliğini ve tuşlara hâkimiyeti artırdığı belirtilir. Elin hafif kavisli durması, parmak uçlarının tuşlara dik değil eğimli şekilde temas etmesi ve bileğin ne çok yüksek ne de çok alçak olmaması gerektiği açıklanır. Ayrıca piyano çalmadan önce öğrencilerin ellerinin temiz olmasının hem kişisel hijyen hem de enstrümanın korunması açısından önemli olduğu belirtilir; öğrencilerin temiz ve düzenli bir ortamın üretkenlik, sağlık ve yaşam kalitesi için önemini kavramaları sağlanır (**D18.2**). Öğrencilerden piyanoya özgü hareket becerilerinin basamaklarını göstermeleri istenir. Öğrencilerin piyanoya özgü hareket ilkelerini kavrayıp kavramadıkları gözlemlenir. Bu süreçte doğru beden pozisyonunu öğrenmekte zorluk yaşayan öğrencilere akranlarının yardım etmesi desteklenir (**D4.1**). Öğrencilere bu becerileri sonraki çalışmalarda da uygulamalarının önemli olduğu vurgulanır. Piyanoya özgü hareketleri sergileme sürecine yönelik öğrenmeler, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.4

Öğrencilere müzikteki her sembolün yaşamda karşılaşılan işaretler gibi bir anlam taşıdığı ve bu işaretleri doğru okumanın hem müziği hem de çevreyi anlamlandırmanın temeli olduğu belirtilir. Trafik ışıklarının renklerinin farklı anlamlar taşıması gibi piyanoda kullanılan müzik işaretlerinin de çalma biçimini ve ifadeyi belirlediği vurgulanır. Bu süreçte bir piyano notası görseli üzerinden öğrencilerin dikkati iki ayrı dizek üzerine çekilir. Öğrencilere sol ve fa anahtarındaki ezgileri karşılaştırmaları için sorular sorulur (**KB2.7**). Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda piyanoda iki dizeğin farklı ellerle çalınması gereken ezgileri temsil ettiği açıklanır. Başlangıç aşamasında sol anahtarında bulunan ezginin sağ elle, fa anahtarında bulunan ezginin ise sol elle çalınması gerektiği belirtilir. Bu iki dizeği bir araya getiren akolat bağı açıklanır. Öğrencilerden piyano notasyonu üzerinde sol anahtarı, fa anahtarı, akolat bağı gibi temel müzik işaretlerini belirlemeleri istenir (**OB4**). Tahtaya alt alta iki dizek çizilir ve öğrencilerden sol anahtarını, fa anahtarını ve akolat bağını doğru yerlere yerleştirmeleri istenir. Öğrencilerin temel müzik işaretlerini çözümlemeleri ve aralarındaki yapısal ilişkiyi belirlemeleri sağlanır. Piyanoya özgü temel müzik işaretlerini çözümleme süreci, açık uçlu sorular kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.5

Bir piyanistin performansı izletilerek öğrencilerin sanatsal icraya yönelik algıları harekete geçirilir (**OB9**). Öğrencilerden piyanistin el hareketlerine odaklanmaları istenir. Öğrencilere piyanoda el, parmak ve bilek konumlarının müzikle birlikte nasıl değiştiğini fark etmelerini sağlamak amacıyla sorular sorulur. Piyano çalarken el hareketlerinin sabit olmadığı açıklanarak konum değiştirmenin yalnızca fiziksel değil müziksel bir etki yarattığı da vurgulanır. Öğrencilere görsel üzerinden piyano klavyesinde yer alan oktavlar gösterilerek bu oktavların isimleri açıklanır. Piyanoda çalışılacak ilk konumda başparmakların 1. oktav do notasına yerleştirilmesi gerektiği belirtilir ve klavyedeki yeri gösterilir. Sağ ve sol elin 1. oktav do notasına göre konumları ile parmakların klavye üzerindeki yerleşimi açıklanır ve uygulamalı olarak gösterilir. Bu süreçte her iki elin parmak numaraları verilir. Öğrencilerin verilen etüd incelemeleri sağlanarak müzikal yapıyı çözümlemeleri desteklenir (**OB1**).

Öğrencilerden piyanoda farklı el konumlarındaki etütleri çalarken piyanoya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilere sesin rengi ve karakterindeki değişimleri fark etmelerini sağlamak ve merak duygularını harekete geçirmek amacıyla sorular sorulur **(E1.1)**. Öğrencilerden 1. oktav do notasından başlayarak parmak numaralarını tanımaları ve doğru sırayla kullanmaları amacıyla kısa etütleri yavaş tempoda çalmaları istenir. Öğrencilerin, etütleri akıcı şekilde çalabilene kadar gayret göstermesi desteklenir **(D3.1)**. Bu süreçte öğrencilerin konuya ilişkin görüşleri alınır ve klavye üzerinde denemeler yapmaları sağlanır. Öğrencilerden farklı el konumlarındaki ses rengi, tını ve kontrol arasındaki ilişkiyi belirlemeleri istenir. Çalışmalar ilerledikçe yeni notalar aşamalı olarak eklenir ve öğrencilere farklı el konumlarına geçiş yaptırılır. Öğrencilerin farklı el konumlarında yeni sesleri tanımaları ve doğru parmak kullanımını pekiştirmeleri için kısa etütleri yavaş tempoda çalışmaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin çalışmalarında istikrarlı davranmaları ve düzenli tekrarlarla gelişim göstermeleri desteklenir **(D12.3)**. Her çalışma öncesinde öğrencilerden etütlere ait müziksel bileşenleri dikkatle incelemeleri istenir. Müziksel ifadede denge ve akıcılığın önemi vurgulanır. “Piyanoda Farklı El Konumlarındaki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Öğrencilerin piyanoda farklı el konumlarına yönelik hazırlanan etütleri müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.6

Öğrencilere yönlendirici sorular sorularak suyun kesintisiz akışının yarattığı ses efektinin hangi duyguları uyandırdığı üzerinde düşünmeleri sağlanır **(E1.1)**. Bu seslerin yumuşak, akıcı ve birbirine bağlı bir etki yarattığı vurgulanır. Bu ses özelliğinin müzikte bağlı (legato) çalma biçimi ile benzerlik gösterdiği açıklanır. Bu süreçte öğrencilerin doğadaki akıcı seslerle müzikteki ifadeler arasında ilişki kurmaları sağlanır **(KB2.7)**. Bağlı (legato) çalma biçimi açıklanarak nota üzerinde gösterimi yapılır. Bağlı (legato) çalma biçiminin sesleri bağlı, kesintisiz ve akıcı biçimde çalma yöntemi olduğu belirtilir. Öğrencilere bağlı (legato) çalma biçiminin piyanoda uygulanışında parmakların tuşlar arasında yumuşak geçişler yaparak, sesler arasında boşluk bırakmadan çalınması gerektiği bilgisi verilir. Bağlı (legato) çalma biçiminin eserlerde bağ işaretiyle gösterildiği ve bu işaretin notaların birbirine bağlı biçimde çalınmasını ifade ettiği belirtilir. Öğrencilere çalıştırılacak etüt gösterilir ve onlardan etüt üzerinde bağlı (legato) çalma biçiminin uygulandığı bölümleri işaretleyerek bu çalma biçimi ile ilgili çözümleme yapmaları istenir. Öğrencilerin piyanoda bağlı (legato) çalma biçimindeki etüdü çalarken piyanoya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları sağlanır. Etüdü deşifre aşamasında daha önceden belirlenen bağlı (legato) bölümleri öğrencilerin odaklanmaları sağlanarak ayrıntılı olarak çalıştırılır **(E3.2)**. Bu süreçte öğrencilerin karşılaştıkları teknik zorlukları aşmak için gayret göstermeleri ve doğru parmak geçişlerini sürdürebilmeleri sağlanır **(D3.1)**. Bağlı (legato) çalarken seslerin bağlı, yumuşak ve süreklilik içinde olması; parmakların tuşlardan ardışık ve akıcı biçimde kaldırılması gerektiği vurgulanır. Teknik uygulamanın ardından öğrencilerin etüdü müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden bağlı (legato) tekniğine özgü bağlılık, yumuşaklık ve duygusal ifade unsurlarına dikkat ederek eseri yavaş tempoda çalmaları istenir. “Piyanoda bağlı (legato) Çalma Biçimini İçeren Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda bağlı (legato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.7

Öğrencilere farklı el konumlarında çalma becerilerinin parmak geçişlerini akıcı biçimde uygulamak için önemli bir temel oluşturduğu hatırlatılır. Günlük yaşamdan bir “nehir” görseli öğrencilere incelenir **(OB4)**. Bu görsel, öğrencilerin parmak geçişlerini sesler arasında köprü kurmak olarak algılamalarını ve soyut bir müzikal kavramı somutlaştırmalarını sağ-

lamak amacıyla kullanılır. Öğrencilere konuya ilişkin düşüncelerini ifade etmeleri amacıyla sorular sorulur (**SDB2.1**). “Nehir” ve “köprü” kavramları üzerinden yapılan karşılaştırmalarla öğrencilerin bilgi parçaları arasında ilişki kurmaları desteklenir (**OB1**). Piyanoda parmak geçişlerinin sesler arasında köprü kurmayı sağladığı açıklanır. Parmak geçişi içeren bir etüt öğrencilerle incelenir. Öğrencilerden parmak geçişi olan bölümleri işaretlemeleri istenir. Öğretmen, geçişlerin hangi bölümlerde ve hangi parmaklarla yapıldığını gösterir. Öğrencilerin işaretledikleri yerler ile öğretmenin gösterdiği yerler arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların karşılaştırılması sağlanır (**KB2.7**). Etüt ilk olarak öğretmen tarafından çalınır. Bu süreçte öğrencilerden öğretmeni dikkatli bir şekilde gözlemlemeleri istenir. Etüt seslendirilirken öğrencilere elin esnekliğinin ve bilek hareketinin geçişlerin daha rahat ve akıcı olmasına nasıl yardımcı olduğunu fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerin birbirlerini dinleyerek gözlemlerini saygı çerçevesinde paylaşmaları sağlanır (**D14.1**). El ve bilek esnekliğinin çalma sırasında kas koordinasyonunu desteklediği, parmaklar arasındaki geçişleri yumuşattığı ve müziksel ifadeye akıcılık kazandırdığı açıklanır. Öğrencilerin piyanoda parmak geçişlerindeki etüdü çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları sağlanır. Etüdün deşifre aşamasında daha önceden belirlenen bağlı (legato) bölümleri öğrencilerin odaklanmaları sağlanarak ayrıntılı olarak çalıştırılır (**E3.2**). Bu süreçte başparmak altından geçiş ve üstten kayma teknikleri gösterilerek parmakların tuşlardan tam kalkmadan yumuşak hareket etmesi gerektiği vurgulanır. Teknik uygulamanın ardından öğrencilerin etüdü müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden bu süreçte çalgıya özgü teknikleri kullanmaları istenir. Öğrencilerin etüdü müziksel bileşenlerine dikkat ederek yavaş tempoda çalmaları sağlanır. “Piyanoda Parmak Geçişlerine Yönelik Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda parmak geçişlerindeki etütleri müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.1.8

Yönlendirici sorularla öğrencilerin yağmur damlalarının çatıya ya da cama çarpmasıyla oluşan seslerin etkisini fark etmeleri ve oluşturduğu duyguları ifade etmeleri sağlanır (**E1.1**). Bu seslerin kısa, kesik ve net bir etki yarattığı vurgulanarak müzikte kesik kesik (staccato) çalma biçimi ile olan benzerliği açıklanır. Öğrencilerden doğadaki seslerle müzikteki ifadeler arasındaki ilişkiyi belirlemeleri istenir (**KB2.7**). Öğrencilere kesik kesik (staccato) çalma biçimi açıklanarak nota üzerinde gösterimi verilir. Kesik kesik (staccato) çalma biçiminin sesleri kısa, net ve birbirinden ayrık biçimde çalma yöntemi olduğu belirtilir. Öğrencilere Kesik kesik (staccato) çalma biçiminin piyanoda uygulandığında parmakların tuşlara hızlı ve kontrollü bir biçimde basıp hemen kaldırılması gerektiği bilgisi verilir. Bu süreçte sıcak bir nesneye dokunup istemsiz olarak elin çekilmesi örneği verilebilir. Kesik kesik (staccato) ve bağlı (legato) çalma biçimlerini içeren eserlerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilerek onların bu iki çalma biçiminin karşılaştırmaları ve aralarındaki farkları ayırt etmeleri sağlanır (**OB2, KB2.7, SAB9**). Öğrencilere etüt gösterilerek onlardan etüt üzerinde kesik kesik (staccato) çalma biçiminin bulunduğu notaları işaretlemeleri istenir. Öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren etüdü çalmaları sağlanır. Etüdün deşifre aşamasında kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren bölümlere öğrencilerin odaklanmaları sağlanarak bu bölümler ayrıntılı olarak çalıştırılır (**E3.2**). Zorlanan öğrencilere akran desteği sağlanarak öğrencilerin dayanışma içerisinde çalışması desteklenir (**D4.1**). Bu süreçte kesik kesik (staccato) çalarken seslerin kısa, net ve birbirinden ayrık olması; parmakların tuşlara hızlı ve kontrollü biçimde basıp hemen kaldırılması gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren etüdü çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanmaları istenir. Teknik uygulamanın ardından öğrencilerin etüdü müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden etüdü müziksel bileşenlerine dikkat ederek yavaş bir tempoda çalmaları istenir. “Piyanoda Kesik Kesik (Staccato) Çalma Biçimini İçeren Etütler” başlığı

altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda kesik kesik (staccato) çalma biçimini içeren etütleri müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda el konumlarını, parmak geçişlerini, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren kısa bir etüdü piyanoya özgü hareketleri sergileyerek müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, çalma tekniklerini kullanma, bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçiminin birlikte kullanıldığı eserler verilebilir. Öğrencilerden piyanonun yapısal özelliklerini ve tarihsel gelişim sürecini açıklayan bir sunum hazırlamaları ve bu sunumu piyano üzerinde uygulamalı olarak anlatmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren eserler dinletilebilir. Öğrencilerden piyanonun yapısal özelliklerini bir şema üzerinde göstermeleri ve piyanonun tarihsel gelişimini bir tablo üzerinde listelemeleri istenebilir. Öğrencilerden piyanoyu yapısal olarak oluşturan temel parçaları görsel üzerinde belirlemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I

Bu temada öğrencilerin piyanoda do majör ve la minör dizi çeşitlerini, arpejleri, akorları ve çevrimlerini; do majör ve la minör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.9.2.1. Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.2.2. Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.2.3. Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.2.4. Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.2.5. Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.2.6. Piyanoda la minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la minör tonalitesindeki eserleri çözümler.*

- b) *Piyanoda la minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Piyanoda Do Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Do Majör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Do Majör Tonalitesindeki Eserler
 Piyanoda La Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda La Minör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda La Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar akor, armonik dizi, arpej, dizi, majör, melodik dizi, minör, oktav

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda do majör ve la minör (armonik ve melodik) dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme süreçleri kontrol listesiyle; do majör ve la minör tonalitelerdeki etütleri ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formuyla izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden do majör ve la minör tonalitelerdeki etütleri ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller Öğrencilerin temel müzik işaretlerini tanıdığı, parmak geçişlerinde teknik ve müziksel bütünlüğü koruyarak çalabildiği, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru bir teknikle uygulayabildiği; dizi, arpej ve akor kavramlarını bildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden temel müzik işaretlerini piyano notası üzerinden göstererek açıklamaları; parmak geçişleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini içeren kısa bir etüt çalmaları istenebilir. Öğrencilerden dizi, arpej ve akor kavramlarını açıklamaları istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden günlük hayatta dinledikleri eserlerden majör ve minör tonlarda örnekler vermeleri istenebilir. Öğrencilerin farklı tonların duygusal etkilerini fark etmeleri ve müziksel işitme becerilerini günlük yaşantılarıyla ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

PYN.9.2.1

Do majör tonunda kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilerek öğrencilerin eserin müziksel bileşenlerini tanımaları sağlanır (**OB2, SAB9**). Müzikteki duygusal ifadelerin seslerin belirli bir düzende sıralanmasıyla ilişkili olduğunu

fark etmeleri amacıyla öğrencilere sorular sorulur **(OB1)**. Öğrencilere dinletilen eserin majör tonunda olduğu belirtilir. İlk olarak dizi, ardından majör dizi kavramları açıklanır. Majör dizi kalıbının sırasıyla “2 tam, 1 yarım, 3 tam ve 1 yarım” aralıktan oluştuğu bilgisi verilir. Bu süreçte tam ve yarım ses aralıklarının belirli bir sayısal örüntü oluşturduğu üzerinde durularak öğrencilerin dizideki düzeni, sıralama ve oran kavramlarını matematiğin “Sayılar ve Nicelikler” teması ile ilişkilendirmeleri sağlanır **(OB1)**. Tahtaya bir oktav do dizisi yazılarak öğrencilerden bu dizi üzerinde majör dizi kalıbını uygulamaları istenir. Bu süreçte öğrencilerden dizideki sesler arasındaki aralıkları inceleyerek hangi aralıkların tam, hangi aralıkların yarım olduğuna dair çıkarım yapmaları ve majör dizi kalıbını bu ilişki üzerinden kavramaları beklenir **(E3.1)**. Tahtaya yazılan majör dizinin do majör dizisi olduğu belirtilir. Do majör dizi, piyanoda öğretmen tarafından çalınır. Bu süreçte öğrencilere çalınan do majör diziye odaklanmaları gerektiği vurgulanır **(E3.2)**. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları, do majör diziyi önce sağ elle, sonra sol elle ve en sonunda iki elle çalmaları istenir. Do majör dizi ilk olarak bir oktav, daha sonra iki oktav çalınır. Öğrencilere parmak numaralarına dikkat etmeleri ve eseri bağlı (legato) biçimde sabit bir tempoda çalmaları gerektiği belirtilir. Öğrencilere arpej kavramı açıklanır. Tahtaya bir oktav do majör dizi yazılır ve öğrencilerden bu dizi üzerinde do majör arpej notalarını göstermeleri istenir. Bu çalışmayla öğrencilerin arpejin dizinin belirli derecelerinden (1, 3 ve 5.) oluştuğunu fark etmeleri ve ilişkisini belirlemeleri sağlanır **(KB2.7)**. Piyanoda do majör arpej öğretmen tarafından çalınırken öğrencilerden parmak numaralarına ve parmak geçişlerine odaklanmaları istenir **(E3.2)**. Öğrencilerden çalınan do majör arpeji önce sağ elle, sonra sol elle ve en sonunda iki elle çalmaları istenir. Öğrencilerden do majör arpej çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat etmeleri beklenir. Arpejde ardışık olarak çalınan seslerin aynı anda çalındığında bir akoru oluşturduğu açıklanır. Arpej çalışmasının ardından akor kavramı tanıtılır. Tahtaya bir oktav do majör dizi yazılır. Öğrencilerden bu dizideki hangi seslerin do majör akorunu oluşturduğunu çözümlemeleri istenir. Piyanoda do majör akor ve akor çevrimleri öğretmen tarafından çalınırken öğrencilere parmak numaralarına odaklanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden çalınan do majör akor ve çevrimlerini önce sağ elle, sonra sol elle, en sonunda iki elle do majör akor ve çevrimlerini çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek çalmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin do majör akor ve çevrimlerini akıcı bir şekilde çalacak duruma gelene kadar istikrarlı şekilde çalışmalarını desteklenir **(D3.1)**. Piyanoda do majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.2.2

Öğrencilere etüdün teknik gelişim sağlamak amacıyla hazırlanan çalışma parçaları olduğu bilgisi verilir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir **(OB2)**. Etüdün do majör tonalitede olduğunu belirleyebilmeleri amacıyla öğrencilere başlangıç ve bitiş sesleri, donanım işaretleri ve do majör dizisine ait sesleri hakkında sorular sorularak onlardan görüşlerini ifade etmeleri ve saygı çerçevesinde tartışmaları istenir **(D14.1)**. Tartışma sonunda etüdün do majör tonalitesinde olduğu nedenleriyle birlikte açıklanır. Öğrencilere etüdün yapısal ve müziksel öğelerini fark etmeleri için sorular sorulur. Öğrencilerden etüdün müziksel özelliklerini etüt notası üzerinde göstererek çözümlemeleri istenir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da etüt, öğretmen tarafından çalınır **(OB2, SAB9)**. Bu süreçte öğrencilerin notada gördükleri müziksel öğeleri, piyanoda nasıl duyduklarını fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden etüdü piyanoda yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları sağlanır. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçiminin uygulamaları gibi piyanoya özgü teknikleri doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Bu süreçte öğrencilerin ön öğrenmeleri desteklenerek belirlenen hedefleri gerçekleştirme aşamasın-

da kendilerine olan inançları desteklenir **(E1.4)**. Öğrencilere piyano çalarken tempo, nüans (ses şiddeti), artikülasyon (seslendirme biçimi) gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri; etüdün karakterine uygun bir müziksel ifade ile çalmaları gerektiği belirtilir ve staccato uygulamaları gibi piyanoya özgü teknikleri doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerin tempo, nüans (ses şiddeti), artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek etüdü karakterine uygun bir müziksel ifadeyle çalmaları sağlanır. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen bu hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Do Majör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda do majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.2.3

Öğrencilere etüt ve eser arasındaki farkı kavramaları için sorular sorulur. Etüdün teknik becerileri geliştirmeye yönelik çalışmalar olduğu, eserin ise bu teknikleri müziksel bir anlatım içinde kullanmayı amaçlayan çalışmalar olduğu açıklanır **(KB2.7)**. Öğrencilerin oluşturduğu sorular üzerinden yürütülen beyin fırtınası ile eserin başlangıç ve bitiş sesleri, donanım işaretleri ve do majör dizisiyle ilişkili sesleri incelenir. Bu süreçte öğrencilerin birbirlerinin fikirlerine saygılı olması gerektiği vurgulanır **(D14.1)**. Öğrencilerden eserin yapısal ve müziksel öğelerini notası üzerinde göstererek çözümlmeleri istenir. Eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da eser, öğretmen tarafından çalınır **(OB2, SAB9)**. Bu süreçte öğrencilerin notada gördükleri müziksel öğeleri piyanoda nasıl duyduklarını fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden eseri çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu ile yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalışma sırasında öğrencilere esere özgü tekniklere dikkat etmeleri gerektiği vurgulanır. Eser çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Do Majör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda do majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.2.4

Öğrencilere majör ve do majör dizi kavramlarına yönelik sorular sorulur. Her majör dizinin kendisine ait bir minör dizisi olduğu ve bu dizilerin “abi-kardeş” gibi benzer özelliklere sahip olduğu belirtilir. Öğrencilerin bu benzetmeden yola çıkarak majör ve minör diziler arasında anlamlı bir ilişki kurmaları sağlanır. Bu süreçte la minör dizisinin do majör dizisiyle aynı seslerden oluştuğu ancak farklı bir başlangıç sesine sahip olduğu açıklanır. Minör dizilerin majör dizilerden farklı olarak armonik ve melodik çeşitlerinin bulunduğu belirtilir. Minör dizi kalıbının “1 tam, 1 yarım, 2 tam, 1 yarım ve 2 tam” aralıklardan oluştuğu bilgisi verilir. Tam ve yarım ses aralıklarının belirli bir sayısal örüntü oluşturduğu vurgulanarak öğrencilerin dizideki düzen, sıralama ve oran kavramlarını matematiğin “Sayılar ve Nicelikler” teması ile ilişkilendirmeleri sağlanır. Tahtaya bir oktavlık la dizisi yazılır ve öğrencilerden bu dizi üzerinde minör dizi kalıbını uygulayarak la minör dizisini oluşturmaları istenir. Ardından armonik ve melodik la minör dizi çeşitleri açıklanır. Öğrencilere doğal, armonik ve melodik la minör dizi görselleri verilerek onlardan bu diziler arasındaki farkları listelemeleri istenir **(KB2.7, OB4)**. Öğrenciler fikirlerini paylaşmaya ve birbirlerini dinleyerek etkili iletişim kurmaya teşvik edilir **(SDB2.1)**. Öğrencilerden do majör arpej ve akor bilgilerinden hareketle la minör arpej ve akorlarının hangi seslerden oluştuğuna ve bu sesleri çalarken hangi parmak numaralarının kullanıldığına ilişkin varsayımlarda bulunmaları istenir **(KB2.10)**. Öğren-

cilerin yeni bir durumu önceki müzikal bilgileriyle karşılaştırarak anlamlandırmaları sağlanır (**SDB1.1**). Piyanoda la minör dizi çeşitleri, arpej, akor ve çevrimleri öğretmen tarafından çalınırken öğrencilerden parmak numaralarına ve parmak geçişlerine odaklanmaları istenir. Öğrencilerin dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu almaları sağlanır. Öğrencilerden bağlı (legato) çalma biçimi ile iki oktav la minör dizi çeşitlerini ve arpejleri sırasıyla ve sistematik bir şekilde çalmaları istenir (**E3.7**). Öğrencilere la minör akor ve çevrimleri önce sağ elle, sonra sol elle, en sonunda iki elle çaldırılır. Bu süreçte öğrencilerin doğru parmak kullanımı, ses dengesi, tempo ve diğer müziksel bileşenleri etkili bir biçimde uygulamaları sağlanır. Öğrencilerin müziksel bileşenleri uygularken gösterdikleri çaba ve sabır takdir edilir (**D3.1, D12.3**). Piyanoda la minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.2.5

Öğrencilere la minör tonalitesinde yazılmış bir etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin majör ve minör tonaliteler arasındaki duygusal farkları algılamaları ve müziksel ifade üzerine düşünceleri sağlanır (**OB2, OB9**). Dinleme sonrasında öğrencilere majör ve minör tonaliteler arasındaki duygusal farkları ayırt etmeleri için sorular sorulur. Majör tonalitelerin genellikle neşeli ve aydınlık, minör tonalitelerin ise daha duygusal ve hüzünlü bir etki yarattığı vurgulanır. Öğrencilerin ton-duygu ilişkisini fark etmeleri ve müziksel ifade üzerine düşünceleri sağlanır (**KB2.7**). Öğrencilerle çalıştırılacak etüt notası incelenir. Öğrencilerden etütte yer alan müziksel bileşenleri temel müzik öğeleri başlığı altında listelemeleri istenir (**KB2.5**). Etüt notası üzerinde parmak geçişleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerinin geçtiği bölümler işaretlenerek bu tekniklere dikkat çekilir. Öğrencilerin etüdü çözümlmeleri sağlanır. Öğrencilerden etüdü çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu almaları istenir. Öğrencilerin etüdü sakın bir tempoda deşifre etmeleri; nüans, tempo ve ifade işaretlerine dikkat ederek müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır (**D3.2**). "Piyanoda La Minör Tonalitesindeki Etütler" başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda la minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.2.6

Öğrencilere çalıştırılacak olan la minör eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından çalınır (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden eserin tınısı, duygusal yapısı ve karakteristik özellikleri üzerine fikirlerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri istenir (**OB9, D14.1**). Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden alınan yanıtlar doğrultusunda eserin la minör tonalitesinde olmasının müzikal duygu üzerindeki etkisi açıklanır. Eser notası incelenir. Öğrencilerden eserde yer alan müziksel bileşenleri temel müzik öğeleri başlığı altında listelemeleri istenir (**KB2.5**). Eser notası üzerinde parmak geçişleri, bağlı (legato), kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerinin geçtiği bölümler işaretlenerek bu tekniklere dikkat çekilir ve öğrencilerin eseri çözümülemesi sağlanır. Öğrencilerden eseri çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek sakın bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Öğrencilerin la minör tonundaki eseri; nüans, tempo ve ifade işaretlerine dikkat ederek müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Eser çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır (**D3.2**). "Piyanoda La Minör Tonalitesindeki Eserler" başlığı altında yer alan diğer

eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda la minör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden do majör ve la minör tonalitelerdeki etüt ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma, bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

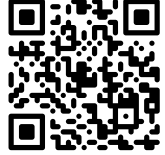
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden do majör ve la minör dizileri ve arpejlerini dört oktav uygulamaları istenebilir. Öğrencilere do majör ve la minör tonalitelerinde farklı eserler çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eserler ilk olarak ayrı ellerle çaldırılabilir. Öğrencilere ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II

Bu temada öğrencilerin piyanoda sol majör ve mi minör dizi çeşitlerini, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; sol majör ve mi minör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.9. Genelleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.9.3.1. Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.3.2. Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.3.3. Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.3.4. Piyanoda mi minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda mi minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.3.5. Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.9.3.6. Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri çözümler.*

- b) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Sol Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Sol Majör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Sol Majör Tonalitesindeki Eserler
 Piyanoda Mi Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Mi Minör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Mi Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar akor, arpej, dizi, mi minör, sol majör

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda sol majör ve mi minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme süreçleri kontrol listesiyle; sol majör ve mi minör tonalitesindeki etüt ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formu ile izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda sol majör ve mi minör tonalitesindeki etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin majör ve minör kavramlarını bildikleri, bunlar arasında ilişki kurabildikleri ve dinledikleri piyano eserlerinde tonalite farkındalığına sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden majör ve minör kavramlarını ve aralarındaki ilişkiyi açıklamaları istenebilir. Öğrencilere farklı eserler dinletilerek bunlardan hangilerinin majör, hangilerinin minör tonalitede bestelenmiş olduğunu söylemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden günlük hayatta dinledikleri eserlerden majör ve minör tonalitelerdeki eserlere örnekler vermeleri istenebilir. Öğrencilerin farklı tonların yarattığı duygusal etkileri fark etmeleri ve müziksel işitme becerilerini günlük yaşantılarıyla ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.9.3.1

Öğrencilere sorular sorularak majör dizi kalıbını farklı başlangıç seslerine uyguladıklarında ortaya çıkan değişiklikleri fark etmeleri sağlanır (E1.1). Öğrencilerin majör diziye ilişkin kuramsal açıklamalar ile notada ve piyanoda karşılaştıkları uygulamaları ayırt ederek farklı bilgi türlerini fark etmeleri beklenir (OB1). Tahtaya bir oktavlık sol dizisi yazılır, öğrencilerden bu dizinin altına majör dizi kalıbını eklemeleri ve majör kalıbı sol dizisine uyarlamaları

istenir. Bu doğrultuda tam ve yarım ses aralıklarının belirli bir sayısal örüntü oluşturduğu hatırlatılarak öğrencilerin dizideki düzen, sıralama ve oran kavramlarını matematiğin “Olayların Olasılığı ve Veriye Dayalı Araştırma” teması ile ilişkilendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden dizideki sesler arasındaki aralıkları inceleyerek hangi aralıkların tam, hangilerinin yarım olduğuna dair çıkarım yapmaları ve majör dizi kalıbını bu ilişki üzerinden kavramaları beklenir **(E3.1)**. Öğrencilere dizideki ses örüntüleri ve aralık ilişkileri üzerine önermelerde bulunmaları için sorular sorulur **(KB2.9)**. Tahtaya yazılan bir majör dizinin sol majör dizisi olduğu belirtilir. Öğrencilere sol majör ve do majör arasındaki benzerlikler ve farklılıklar sorulur **(KB2.7)**. Bu aşamada öğrencilerden iş birliği içerisinde çalışarak benzerlik ve farklılıkları sınıflandırıp çözümlemeleri istenir **(SDB2.2, KB2.5)**. Sol majör dizi ilk olarak piyanoda öğretmen tarafından çalınır. Bu süreçte öğrencilerden öğretmenin çaldığı sol majör diziye odaklanmaları istenir **(E3.2)**. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları, ardından sol majör diziyi önce sağ, sonra sol, en sonunda iki elle çalmaları istenir. Sol majör dizi ilk olarak bir oktav, daha sonra iki oktav çalınır. Öğrencilere parmak numaralarına dikkat etmeleri ve bağlı (legato) çalma biçiminde sabit bir tempoda çalmaları gerektiği belirtilir. Bir dizinin arpej seslerinin o dizinin 1, 3 ve 5. seslerinden oluştuğu ve bu seslerin aynı anda çalınmasıyla dizinin akorunun meydana geldiği hatırlatılır. Do majör arpejde ve do majör akorda kullanılan parmak numaralarının aynısının sol majör için de geçerli olduğu vurgulanır. Bu süreçte öğrencilerin yeni bir durumu önceki öğrenmeleriyle ilişkilendirerek çıkarımda bulunmaları sağlanır **(KB2.10)**. Öğrencilerden sol majör arpej ve akorunu çevrimleri ile birlikte parmak numaralarına dikkat ederek önce sağ, sonra sol ve en sonunda iki elle çalmaları istenir. Öğrencilerin sol majör arpeji bağlı (legato) çalma biçimine dikkat ederek çalmaları sağlanır. Öğrencilere sol majör akor çalışmalarında akorları, tüm parmaklara eşit güç uygulayarak doğru teknikle çalmaları gerektiği belirtilir. Bu süreçte doğru ve düzenli çalışmanın teknik gelişim için temel olduğu vurgulanır. Öğrencilere pratiklerini dikkatli ve planlı bir şekilde sürdürdüklerinde parmak hâkimiyetlerinin, ses kalitelerinin ve müzikal ifadelerinin gelişeceği belirtilir **(D3.2)**. Öğrencilerden sorumluluk bilinciyle düzenli çalışmaları ve görevlerini yapmaları istenir **(E2.2)**. Piyanoda sol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.3.2

Öğrencilere etüdün teknik gelişim sağlamak amacıyla hazırlanan çalışma parçaları olduğu hatırlatılarak çalışılacak etüdün notası gösterilir. Etüdün sol majör tonalitede olduğunu belirleyebilmeleri için öğrencilere etüdün başlangıç ve bitiş sesleri, donanım işaretleri ve sol majör dizisine ait sesleri hakkında sorular sorulur. Süreç içerisinde farklı görüşlerin saygı ortamında paylaşılması sağlanır **(D14.1)**. Bu süreçte tartışma tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilere etüdün sol majör tonalitesinde bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanarak etüdün dikkat çeken müziksel özelliklerini fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden etüdün yapısal ve müziksel öğelerini etüt notası üzerinde göstererek çözümlemeleri istenir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir **(OB2, SAB9)**. Öğrencilerin notadaki müziksel öğeleri takip ederken piyanoda duydukları seslerle ilişki kurmaları sağlanır **(OB4, KB2.7)**. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak etüdü yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimi uygulamaları gibi piyanoya özgü teknikleri doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilere piyano çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri; etüdü karakterine uygun bir müziksel ifade ile çalmaları gerektiği belirtilir. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluş-

turmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Sol Majör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda sol majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.3.3

Öğrencilere etütlerin teknik becerileri geliştirmeye yönelik çalışmalar olduğu, eserlerin ise bu teknikleri müziksel bir anlatım içinde kullanmayı amaçlayan çalışmalar olduğu hatırlatılır. Öğrencilere çalışılacak sol majör tonalitesindeki eserin notası gösterilerek donanım işaretleri ile başlangıç ve bitiş sesleri arasındaki ilişkiyi fark etmelerini sağlamak amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden bu sorulardan yola çıkarak eserin müziksel bileşenlerini çözümleyebilmeleri amacıyla kendi sorularını oluşturmaları istenir **(E3.8)**. Öğrencilerin sordukları sorular doğrultusunda yürütülen beyin fırtınasıyla eserin müziksel bileşenleri incelenir. Öğrencilerden eserin melodik yapısını, ritmik düzenini, dinamik işaretlerini ve ifadeye yönelik müziksel öğelerini nota üzerinde göstermeleri istenir. Eser, dijital ortamda öğrencilere dinletilerek ya da öğretmen tarafından piyanoda seslendirilerek öğrencilerin işitsel algılarının gelişmesi sağlanır **(OB2, SAB9)**. Bu süreçte öğrencilerin notada gördükleri müziksel öğeler ile piyanoda duydukları sesler arasındaki ilişkiyi fark etmeleri ve bunlar arasında görsel-işitsel bağlantı kurmaları desteklenir **(KB2.7)**. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek eseri yavaş tempoda çalmaları istenir. Öğrencilere çalışma sürecinde bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimleri, eşit parmak ağırlığı, dinamik geçişler gibi esere özgü teknik noktaların önemi vurgulanır. Eser çalışmaları ilerledikçe öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedefleri sıralı bir plan doğrultusunda gerçekleştirmeleri beklenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirleyerek etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Sol Majör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda sol majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.3.4

Öğrencilere sorular sorularak minör dizi kalıbını farklı başlangıç seslerine uyguladıklarında ortaya çıkan değişiklikleri fark etmelerini sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerden tahtaya bir oktavlık mi dizisi yazmaları ve bu dizi üzerinde hangi seslerin yarım, hangi seslerin tam aralık olduğunu göstermeleri istenir. Öğrencilerin belirledikleri bu aralıklar üzerinden minör dizi kalıbını mi dizisine uyarlamaları ve ortaya çıkan yeni diziyi mi minör dizisi olarak tanımlamaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin birbirlerine destek olmaları ve yardımlaşmaları desteklenir **(D4.1)**. Öğrencilere minör dizi çeşitlerinin ve bunlar arasındaki farkların neler olduğu sorulur. Öğrencilerden kendi cümleleri ile minör dizi çeşitlerini ve aralarındaki farkları açıklamaları istenir **(KB2.3)**. Öğrencilerin do majör ve la minör dizi ilişkisinden yola çıkarak mi minörün ilgili majörünün ne olduğunu düşünmeleri sağlanır **(KB2.10)**. Bu süreçte öğrencilerin majör ve minör diziler arasındaki ilişkiyi çözümlemeleri, dizilerin başlangıç sesleri ve aralık düzenlerini karşılaştırarak mi minörün ilgili majörünün sol majör olduğunu fark etmeleri beklenir. Mi minör dizi çeşitleri (armonik ve melodik) ilk olarak öğretmen tarafından çalınır. Öğretmenin çaldığı mi minör dizi ve çeşitlerine odaklanmaları gerektiği vurgulanarak öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları, ardından mi minör diziyi ilk önce sağ, sonra sol, en sonunda iki elle çalmaları istenir **(E3.2)**. Mi minör dizi çeşitleri sırayla bir oktav ve iki oktav çalınır. Öğrencilere bu süreçte parmak numaralarına dikkat etmeleri ve dizileri bağlı (legato) çalma biçiminde sabit bir tempoda çalmaları gerektiği belirtilir. Öğrencilerden mi minör arpeji ve akorunu çevrimleri ile birlikte parmak numaralarına dikkat ederek önce sağ, sonra sol, en sonunda iki elle çalmaları istenir. Öğrencilerin mi minör arpeji bağlı (legato) çalma biçimine dikkat ederek

çalmaları sağlanır. Öğrencilere mi minör akor çalışmalarında akorları tüm parmaklara eşit güç uygulayarak piyanoya özgü teknikle çalmaları gerektiği açıklanır. Bu süreçte doğru ve düzenli çalışmanın teknik gelişim için temel olduğu vurgulanır. Öğrencilere pratiklerini dikkatli ve planlı bir şekilde sürdürdüklerinde parmak hâkimiyetlerinin, ses kalitelerinin ve müzikal ifadelerinin gelişeceği belirtilir **(D3.2)**. Öğrencilere sorumluluklarını yerine getirerek düzenli çalışmaları gerektiği vurgulanır **(E2.2)**. Piyanoda mi minör dizi çeşitleri, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.3.5

Öğrencilerden etüt kavramını kendi cümleleriyle açıklamaları istenerek etüt kavramına ilişkin ön bilgilerini düzenlemeleri sağlanır **(KB2.3)**. Öğrencilere çalışılacak mi minör tonalitesindeki etüdün notası gösterilerek onlardan etüdün tonalitesini tespit etmeye yönelik sorular sormaları istenir **(E3.8)**. Öğrencilerin iş birliği içinde çalışarak ve birbirlerinin fikirlerine saygı göstererek ürettikleri soruları tahtaya yazmaları sağlanır **(SDB2.1, D14.1)**. Oluşturulan sorular doğrultusunda öğrencilerin etüdün başlangıç ve bitiş seslerini, donanım işaretlerini ve mi minör dizisine ait sesleri dikkate alarak düşünmeleri sağlanır. Oluşturulan sorular doğrultusunda etüdün başlangıç ve bitiş sesleri, donanım işaretleri, ölçü yapısı ve mi minör dizisiyle ilişkili sesleri üzerinde durulur. Bu inceleme sürecinde öğrencilere etüdün tonunu belirlemeye yönelik ipuçlarını fark etmeleri, notadaki müziksel öğeleri çözümlemeleri ve etüdün yapısal özelliklerini kavramaları için rehberlik edilir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir **(OB2, SAB9)**. Bu süreçte öğrencilerin notadaki müziksel öğeleri takip ederken piyanoda duydukları seslerle ilişki kurmaları sağlanır **(OB4, KB2.7)**. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak etüdü yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerinin uygulanması uygulamaları gibi piyanoya özgü teknikleri doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden piyano çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri; etüdün karakterine uygun bir müziksel ifade ile etüdü çalmaları gerektiği belirtilir. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırasıyla gerçekleştirmeleri istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Mi Minör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda mi minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.3.6

Öğrencilerin millî kimlik ve ortak kültürel miras farkındalıklarını desteklemek amacıyla İstiklâl Marşı'nın mi minör tonalitesindeki piyano düzenlemesi dinletilir. Dinleme sürecinde, öğrencilerin notadaki müziksel bileşenleri takip etmeleri ve duyulan seslerle ilişkilendirmeleri sağlanır. Müziksel bileşenler aracılığıyla millî kimlik ve ortak kültürel mirasa yönelik müziksel farkındalık geliştirmeleri desteklenir **(D19.2)**. Çalışılacak mi minör tonalitesindeki eserin notası gösterilerek öğrencilerin notada yer alan müziksel bileşenleri dikkatlice incelemeleri sağlanır. Öğrencilere belli bir süre verilerek eser üzerinde benzer ve farklı müziksel bileşenleri (ton, tempo, nüanslar, çalma teknikleri vb.) işaretlemeleri ve aralarındaki ilişkiyi belirlemeleri istenir **(KB2.4)**. İnceleme sürecinde öğrencilerin tonaliteyi belirlemeleri ve eserdeki müziksel bileşenleri çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerin notadaki müziksel bileşenleri çözümlemelerine ve eserin yapısal özelliklerini kavramalarına rehberlik edilir **(KB2.7)**. Eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir **(OB4, SAB9)**. Öğrencilerin notadaki mü-

ziksel öğeleri takip ederken piyanoda duydukları seslerle ilişki kurmaları sağlanır. Öğrencilerden eseri piyanoda yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Bu süreçte doğru duruş, el pozisyonu ve parmak kullanımı üzerinde durularak öğrencilerin piyanoya özgü teknikleri doğru biçimde uygulamaları, motivasyonları ve çabaları desteklenir **(D3.1)**. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerinin yanı sıra tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri ve piyanoya özgü teknikleri kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrenciler eseri çalışırken mi minör karakterine uygun bir müzikal ifade geliştirmeye teşvik edilir. Eser çalışma sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedefleri sıralı biçimde gerçekleştirmeleri istenir **(SDB1.2)**. Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır **(D3.2)**. “Piyanoda Mi Minör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda mi minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda sol majör ve mi minör tonalitelerindeki etütleri ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden sol majör ve mi minör dizi çeşitlerini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı sol majör ve mi minör tonalitelerdeki etütler ve eserler çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir, ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR

Bu temada öğrencilerin piyanoda karar sesi do olan çargâh ve karar sesi la olan buselik makamlarındaki eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PYN.9.4.1. Piyanoda karar sesi do olan çargâh makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda karar sesi do olan çargâh makamındaki eserleri çözümler.*
 - b) *Piyanoda karar sesi do olan çargâh makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda karar sesi do olan çargâh makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda karar sesi do olan çargâh makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*
- PYN.9.4.2. Piyanoda karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri çözümler.*
 - b) *Piyanoda karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Karar Sesi Do Olan Çargâh Makamındaki Eserler
Piyanoda Karar Sesi La Olan Buselik Makamındaki Eserler

Anahtar Kavramlar

buselik, çargâh, makam

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda karar sesi do olan çargâh ve karar sesi la olan buselik makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden çargâh ve buselik makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümlleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin farklı Türk müziği eserlerini tanıdıkları ve bu eserlerin piyanoda çalınabileceğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere hem özgün Türk müziği eserleri hem de aynı ezgilerin piyanoda düzenlenmiş versiyonları dinletilerek onlardan her iki yorum arasındaki müziksel farklılıkları açıklamaları istenebilir. Öğrencilerden farklı Türk müziği türleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaları istenerek ön bilgileri harekete geçirilebilir. Öğrencilerden bildikleri Türk müziği makamlarını söylemeleri istenebilir. Öğrencilere çargâh ve buselik makamları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulabilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden çevrelerinde duydukları melodilerle piyanoda çalınan örnekleri karşılaştırmaları istenebilir. Öğrencilerin kültürel müzik deneyimlerini piyanoyla ilişkilendirerek müziğin günlük yaşamla bağını fark etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.9.4.1

Öğrencilere do majör tonalitesinde ve karar sesi do olan çargâh makamındaki eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere iki ezgi arasındaki farkları ayırt etmeleri amacıyla sorular sorulur. Karar sesi do olan çargâh makamının do majör tonalitesi ile benzer seslere sahip olduğu ancak ifade ve duyuş özellikleri bakımından farklı bir karakter taşıdığı belirtilir (**KB2.7**). Çargâh makamındaki eser öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla inceleyerek belirlemeleri istenir (**SDB2.2**). Bu süreçte öğrencilerin belirledikleri müziksel bileşenleri anlamlandırma ve müziksel yapıyı çözümleme konusunda kendilerine olan inançları desteklenir (**E1.5**). Öğrencilere ölçü düzeni, melodinin yönü, tekrar eden motifler, nüans ve değiştirici işaretlerin kullanımı ve makamsal dizinin notaya yansıtılışı konularını fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerin bu sorular doğrultusunda hangi müziksel bilgilere ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve bu bilgileri ayırt etmeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilerin yaptıkları çıkarımlar doğrultusunda eserin müziksel bileşenlerini çözümlemeleri sağlanır (**KB2.10**). Eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2**). Öğrencilerden dinleme sürecinde eş zamanlı olarak eserin notasına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Bu süreçte öğrencilerin notadaki ilerleyişle duydukları sesler arasında ilişki kurmaları ve müziksel ifade biçimlerini fark etmeleri sağlanır (**KB2.4**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu ile çalgıya özgü tekniklere ve müziksel bileşenlere dikkat ederek eseri yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Bu süreçte eser belli bölümlere ayrılarak çalıştırılıp, öğrencilerin motivasyon ve gayretleri desteklenir (**D3.1**). Öğrencilerden eserin her bir bölümünü sabit bir tempoda, doğru parmak kullanımı ve müziksel bileşenlere uygun çalma teknikleriyle seslendirmeleri beklenir. Her bölüm, doğru teknikle icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine ve öğrencinin sabırla bölümleri çalışmasına özen gösterilir (**D12.3**). Öğrencilerin hem teknik doğruluğu hem de müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. “Piyanoda Çargâh Makamındaki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda çargâh makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

PYN.9.4.2

Öğrencilere la minör tonalitesinde ve karar sesi la olan buselik makamındaki eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere iki ezgi arasındaki farkları anlamaları için sorular sorulur. Karar sesi la olan buselik makamının la minör tonalitesiyle benzer seslere sahip olduğu ancak ifade ve duyuş özellikleri bakımından farklı bir karakter taşıdığı açıklanır (**KB2.7**). Bu süreçte makamların Türk müziği kültüründeki yeri ve bu müzikal mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemi üzerinde durulur. Öğrencilerin, Türk müziği geleneğini tanıma, sahiplenme ve gelecek kuşaklara aktarma konusunda sorumluluk üstlenmeleri teşvik edilir (**D19.3**). Karar sesi la olan buselik makamındaki eser genel hatlarıyla öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla inceleyerek belirlemeleri istenir (**SDB2.2**). Öğrencilere eserin ölçü düzeni, melodi hareketi, buselik makamına özgü karakteri, değiştirici işaretlerinin kullanımı ve makam dizisinin notada ifade edilişi konularında sorular sorulur. Öğrencilerin eserin müziksel bileşenlerini çözümlemeleri sağlanır (**KB2.10**). Eserin dijital içerikteki ses kaydı öğrencilere dinletilir (**OB2**). Öğrencilerden dinleme sürecinde eş zamanlı olarak eserin notasına odaklanmaları ve takip etmeleri istenir (**E3.2**). Bu süreçte öğrencilerin notadaki ilerleyişle duydukları sesler arasında ilişki kurmaları ve karar sesi

la olan buselik makamına özgü müziksel ifade biçimlerini fark etmeleri sağlanır **(KB2.4)**. Öğrencilerden eseri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Bu süreçte eser belli bölümlere ayrılarak çalıştırılıp, öğrencilerin motivasyon ve gayretleri desteklenir **(D3.1)**. Öğrencilerden eserin her bir bölümünü sabit bir tempoda, doğru parmak kullanımı ve müziksel bileşenlere uygun çalma teknikleriyle çalmaları beklenir. Her bölüm, doğru teknikle icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine ve öğrencinin sabırla bölümleri çalışmasına özen gösterilir **(D12.3)**. Öğrencilerin hem teknik doğruluğu hem de müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. "Piyanoda Buselik Makamındaki Eserler" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda buselik makamındaki eserlerin müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden çargâh ve buselik makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümlleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere çargâh ve buselik makamında bestelenmiş farklı eserler çaldırılabilir.

Destekleme Öğrencilere eserin tamamı yerine kısa bölümleri üzerinde ayrı ellerle çalışmalar yaptırılabilir, öğrencilerden her bölümde sadece bir müziksel bileşene odaklanmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

10. SINIF

1. TEMA: PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırmaları, piyanoda Barok Dönem eserlerini müziksel çalabilmeleri; piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırmaları, piyanoda Klasik Dönem eserlerini müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.10.1.1. Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme

- a) Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini belirler.
- b) Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.
- c) Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin farklılıkları listeler.

PYN.10.1.2. Piyanoda Barok Dönem eserlerini müziksel çalabilme

- a) Piyanoda Barok Dönem eserlerini çözümler.
- b) Piyanoda Barok Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Piyanoda Barok Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Piyanoda Barok Dönem eserlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.

PYN.10.1.3. Piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme

- a) Piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerini belirler.
- b) Piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.
- c) Piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklere ilişkin farklılıkları listeler.

PYN.10.1.4. Piyanoda Klasik Dönem eserlerini müziksel çalabilme

- a) Piyanoda Klasik Dönem eserlerini çözümler.
- b) Piyanoda Klasik Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Piyanoda Klasik Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Piyanoda Klasik Dönem eserlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Barok Dönem'in Karakteristik Özellikleri
Piyanoda Barok Dönem Eserleri
Piyanoda Klasik Dönem'in Karakteristik Özellikleri
Piyanoda Klasik Dönem Eserleri

Anahtar Kavramlar

Barok Dönem, form, Klasik Dönem, melodi-eşlik dengesi, sonat, süsleme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı ve kontrol listesi kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırma süreci çalışma yaprağı, piyanoda Barok Dönem eserlerini müziksel çalma süreci dereceleme ölçeği; piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırma süreci çalışma yaprağı, piyanoda Klasik Dönem eserlerini müziksel çalma süreci dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Barok Dönem ve Klasik Dönem eserlerini müziksel çalmaları istenebilir. Performans görevi; Barok ve Klasik Dönem eserlerini çözümleme, pozisyon alma, çalgıya özgü tekniklerini kullanma, müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Temel Kabuller Öğrencilerin klasik Batı müziği dönemlerinin özelliklerini genel hatlarıyla bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere klasik Batı müziğine ait ses örnekleri dinletilerek onlardan bu örnekler arasından Barok ve Klasik Dönem eserlerini ayırt etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden klasik Batı müziği bestecilerinden bildikleri isimleri sıralamaları ve bu döneme ait dinledikleri piyano eserlerine ilişkin gözlem ve düşüncelerini paylaşmaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.10.1.1

Öğrencilere Barok Dönem'e ait kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere Barok Dönem piyano eserlerinin karakteristik özelliklerini fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Bu süreçte öğrencilerden farklı fikirlere saygı göstererek kendi düşüncelerini ifade etmeleri istenir (**SDB2.1, D14.1**). Barok Dönem'in süslü, hareketli, dengeli ve dramatik bir yapıya sahip olduğu açıklanır. Eserlerdeki müziksel anlayışın dönemin sosyal ve kültürel yapısıyla paralellik gösterdiği vurgulanarak öğrencilerin kültür unsurlarını fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Öğrencilere klasik Batı müziği dönemlerine ait farklı eser örnekleri dinletilerek onlardan Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini belirlemeleri istenir. Öğrencilerin bu süreçte dinledikleri eserleri karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları sınıflandırmaları desteklenir (**OB1**). Eserlerde ifade, teknik, form ve süsleme anlayışı bakımından farklılıklar görüldüğü belirtilir. Öğrencilere iki farklı Barok Dönem eseri dinletilerek onlardan eserleri müzikal anlayış, ritmik yapı, süslemeler, form, çokseslilik ve ani gürlük değişimleri başlıkları altında değerlendirmeleri ve yorumlamaları istenir (**KB2.14**). Öğrencilerin her başlık için eserlerdeki müziksel anlayış özelliklerini benzer veya farklı şeklinde listelemeleri sağlanır. Barok Dönem'de piyano eserlerinin karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymak amacıyla soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Piyanoda Barok Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme süreci, çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.1.2

Öğrencilere Barok Dönem'e ait bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sonrasında öğrencilerin eserdeki süslemeler, ritmik süreklilik ve ani gürlük değişimleri üzerine tartışmaları sağlanır. Öğrencilere bu süreci desteklemek amacıyla yönlendirici sorular sorulur. Öğrencilerin fikirlerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri beklenir (**D14.1**). Öğrencilerin eser içinde geçen süslemeler, çalma biçimleri, ani gürlük değişimleri gibi müziksel bileşenleri eser notası üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla eseri yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Eser önce süslemeler uygulanmadan, ardından süslemeler eklenerek çalıştırılır. Öğrencilerden ani gürlük değişimlerini uygulamaları istenir. Öğrencilere Barok Dönem eserlerinde ifadeyi belirleyen unsurlar açıklanır; öğrencilerin nüans, tempo ve çalma tekniklerine dikkat ederek müziksel bütünlük içinde eseri çalmaları sağlanır. Öğrencilerden çalışma sürecinde eser bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmalarını istenir (**E1.3, D12.3**). Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır (**D3.3**). "Piyanoda Barok Dönem Eserleri" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda Barok Dönem eserlerini müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.1.3

Öğrencilere Klasik Dönem'e ait kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere Klasik Dönem piyano eserlerinin karakteristik özelliklerini fark etmelerine yönelik sorular sorulur. Klasik Dönem eserlerinde sadelik, denge ve biçimsel düzenin ön planda olduğu; sonat formunun dönemin en yaygın kullanılan müziksel yapısı hâline geldiği ve melodi ile eşlik arasındaki dengenin korunduğu vurgulanır. Klasik Dönem bestecilerinin müzikte denge, sadelik ve biçimsel bütünlük anlayışında birleştiği; buna karşın her bestecinin kendine özgü bir ifade ve teknik üslup geliştirdiği belirtilerek öğrencilerin bu döneme ait kültürel unsurları fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Klasik Batı müziği dönemlerine ait farklı eser örnekleri dinletilerek öğrencilerden Klasik Dönem'e özgü özellikleri ayırt etmeleri ve dönemin karakteristik özelliklerini belirlemeleri istenir. Dönemin piyano eserlerinde ifade, teknik, form, denge, armonik yapı ve dinamik değişimler bakımından farklılıklar görüldüğü belirtilir. Öğrencilere iki farklı Klasik Dönem eseri dinletilerek onlardan melodi-eşlik dengesi, ritmik yapı, armoni, form ve dinamik başlıkları altında eserleri değerlendirerek çıkarım yapmaları istenir (**E3.1, KB2.14**). Öğrencilerin her başlık için eserlerdeki müziksel anlayış özelliklerini benzer veya farklı şeklinde listelemeleri sağlanır. Klasik Dönem'in piyano eserlerinin karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak amacıyla tartışma yöntemi kullanılabilir. Bu süreçte öğrencilerin birbirlerinin düşüncelerine saygı duyması sağlanır (**D14.1**). Piyanoda Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırmak, bilme süreci, çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.1.4

Öğrencilere Klasik Dönem'e ait bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sonrasında öğrencilerden eserin müziksel bileşenleri hakkında tartışmaları istenir. Öğrencilere bu süreci desteklemek amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden fikirlerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri beklenir (**D14.1**). Eser bir kez daha dinletilir, bu süreçte öğrencilerden dikkatlerini eserin notası üzerine odaklayarak eş zamanlı takip etmeleri istenir (**E3.2, OB4**). Öğrencilerin eser içinde geçen çalma biçimleri, dinamikler gibi müziksel bileşenleri eser notası üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu ile eseri yavaş tempoda deşifre etmeleri istenir. Öğrencilere Klasik Dönem eserlerinde ifadeyi belirleyen unsurlar açıklanır; öğrencilerin nüans, tempo ve çalgıya özgü tekniklere dikkat ederek eseri müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden çalışma sürecinde eser bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmaları istenir (**E1.3, D12.3**). Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır (**SDB1.2, D3.3**). "Piyanoda Klasik Dönem Eserleri" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda Klasik Dönem eserlerini müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Barok Dönem ve Klasik Dönem eserlerini müziksel çalmaları istenebilir. Performans görevi; Barok ve Klasik Dönem eserlerini çözümleme, pozisyon alma, çalgıya özgü tekniklerini kullanma, müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevine ilişkin çalışmalarını öz değerlendirme formuyla değerlendirmeleri istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Barok ve Klasik Dönem'e ait piyano eserlerini sahne ortamında çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere genel ağ üzerinden Barok ve Klasik Dönem eserleri dinletilebilir. Barok ve Klasik Dönem'e ait farklı eserler seçilerek kısa bölümlere ayrılabilir ve eser içerisinde geçen teknikler uygulamalı olarak öğrencilere çalıştırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I

Bu temada öğrencilerin piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini; fa majör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.10.2.1. Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.10.2.2. Piyanoda fa majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda fa majör etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.10.2.3. Piyanoda fa majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda fa majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Piyanoda Fa Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
Piyanoda Fa Majör Tonalitesindeki Etütler
Piyanoda Fa Majör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar akor, arpej, majör

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme süreçleri kontrol listesiyle; fa majör etüt ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formu ile izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda fa majör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin tonaliteye ilişkin kavramları bildikleri, majör ve minör dizilerle bunlara bağlı akor yapıları arasındaki ilişkiyi çözümleyebildikleri ve dinledikleri piyano eserlerinde tonaliteleri fark edebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden tonaliteye ilişkin kavramları ifade etmeleri istenebilir. Öğrencilerden farklı dizilere ait akorları eşleştirmeleri istenebilir. Öğrencilere farklı majör ve minör tonalitelerde kısa piyano eserleri veya müzik pasajları dinletilerek onlardan bu eserlerin hangi tonalitede olduğunu söylemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden çaldıkları ve dinledikleri piyano eserleri arasındaki tonalite farklılıklarını söylemeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.10.2.1

Öğrencilerden bir oktavlık fa dizisi yazmaları ve bu dizi üzerindeki tam ve yarım aralıkları göstermeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin müziksel bilgiyi yapılandırma ve dizi kavramına ilişkin mevcut bilgilerini düzenlemeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilere majör dizi kalıbını fa dizisine uyguladıklarında oluşacak değişiklikleri fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Değiştirici işaret olarak fa majör tonalitenin si bemol aldığı belirtilir. Öğrencilerden yazılan fa majör dizi üzerinden dizinin arpej seslerini tespit etmeleri ve fa majör akoru oluşturmaları istenir. Öğrencilerin fa majör diziyi, arpeji ve akorunu çözümlemeleri sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin birbirlerine yardım etmesi ve dayanışma içinde olmaları desteklenir (**D4.1**). Fa majör dizi ilk olarak piyanoda öğretmen tarafından çalınır. Bu süreçte öğrencilerden öğretmenin çaldığı fa majör dizinin parmak numaralarına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Fa majör dizinin sağ elde 4. parmakla tamamlandığı vurgulanarak bu durumun daha önce öğrenilen dizi uygulamalarından farklı olduğu belirtilir. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak fa majör diziyi önce sağ, sonra sol, en sonunda iki elle iki oktav çalmaları istenir. Öğrencilere bu süreçte parmak numaralarına dikkat etmeleri ve diziyi bağlı (legato) çalma biçiminde sabit bir tempoda çalmaları gerektiği vurgulanır. Sol majör arpej ve sol majör akor ve çevrimlerinde kullanılan parmak numaralarının fa majör için de geçerli olduğu belirtilir. Bu süreçte öğrencilerin yeni bir durumu önceki öğrenmeleriyle ilişkilendirerek çıkarımda bulunmaları sağlanır (**KB2.10**). Öğrencilere fa majör arpej ve akor çevrimleri çaldırılır. Öğrencilerden fa majör arpeji bağlı (legato) çalma biçimine dikkat ederek çalmaları istenir. Öğrencilere fa majör akor çalışmalarında akorları tüm parmaklara eşit güç uygulayarak doğru teknikte çalmaları gerektiği belirtilir. Bu süreçte sistematik çalışmanın teknik gelişim için temel olduğu vurgulanır (**E3.7**). Öğrencilerden piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygulamaları istenir. Pratiklerini dikkatli ve planlı bir şekilde sürdürdüklerinde parmak hâkimiyetlerinin, ses kalitelerinin ve müzikal ifadelerinin gelişeceği belirtilir. Öğrencilere sorumluluklarını yerine getirerek düzenli çalışmaları gerektiği vurgulanır (**E2.2**). Piyanoda fa majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.2.2

Öğrencilere etüdün fa majör tonalitede olduğunu fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden etüdün başlangıç ve bitiş seslerini, donanım işaretlerini ve fa majör dizisine ait sesleri dikkate alarak düşünmeleri istenir. Bu süreçte farklı görüşlerin saygı ortamında paylaşılması ve tartışılması sağlanır (**SDB2.1, D14.1**). Etüdün fa majör tonalitesinde bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilerden etüdün yapısal ve müziksel bileşenlerini etüt notası üzerinde göstererek belirlemeleri istenir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da etüt, öğretmen tarafından çalınır (**OB2**). Bu süreçte öğrencilerden dikkatlerini etüt notası üzerine odaklayarak eş zamanlı takip etmeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin etüt içinde geçen müziksel bileşenleri, etüt notası üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri sağlanır (**OB4**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak etüdü yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato)

çalma biçimi uygulamaları gibi teknikleri doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden piyano çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri; etüdün karakterine uygun bir müziksel ifade ile etüd çalmaları gerektiği belirtilir. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırayla gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır (**D3.2**). "Piyanoda Fa Majör Tonalitesindeki Etütler" başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda fa majör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.2.3

Öğrencilere fa majör tonalitesindeki eserin notası gösterilerek eseri incelemeleri istenir. Öğrencilere eserin başlangıç ve bitiş seslerini, donanımındaki değiştirici işaretleri, ölçü birimini ve kullanılan dinamik işaretleri belirlemeleri amacıyla sorular sorulur. Bu süreçte öğrencilerin birbirlerinin sözünü kesmeden dinlemeleri ve sözlü iletişimin gücünü fark etmeleri sağlanır (**SDB2.1, D14.1**). Eserin müziksel bileşenleri üzerinde durularak öğrencilerden eserin melodik yapısını, ritmik örüntüsünü ve dinamik ifadelerini çözümlemeleri istenir. Eser öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2**). Dinleme sürecinde öğrencilerden notada yer alan müziksel bileşenleri fark ederek açıklamaları istenir (**KB2.7**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu olarak etüd yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalışma sırasında öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerinin doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden piyano çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri; eserin karakterine uygun bir müziksel ifade ile eseri çalmaları gerektiği belirtilir. Bu çalışmaların önceki öğrenmelerin üstüne inşa edildiği hususuna dikkat çekilerek öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki sorumlulukları hatırlatılır (**D16.3**). Eser çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalışma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırayla gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır (**D3.2**). "Piyanoda Fa Majör Tonalitesindeki Eserler" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda fa majör eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

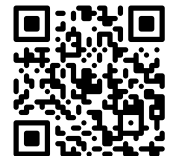
Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda fa majör etüt ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevlerine ilişkin çalışmalarını öz değerlendirme formuyla değerlendirmeleri istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden fa majör dizisini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı fa majör etütler ve eserler çalıştırılabilir.
- Destekleme** Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir. Ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II

Bu temada öğrencilerin piyanoda re minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; re minör etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.10.3.1. Piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.10.3.2. Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.10.3.3. Piyanoda re minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re minör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda re minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Piyanoda Re Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
Piyanoda Re Minör Tonalitesindeki Etütler
Piyanoda Re Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar akor, armonik, arpej, melodik, minör

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda re minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreci kontrol listesiyle; re minör etüt ve eserleri müziksel çalma süreçleri dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu ile izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda re minör etüt ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin tonaliteye ilişkin kavramları bildikleri, majör ve minör dizilerle bunlara bağlı akor yapıları arasındaki ilişkiyi çözümleyebildikleri ve dinledikleri piyano eserlerinde tonaliteleri fark edebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden tonaliteye ilişkin kavramları açıklamaları istenebilir. Öğrencilere farklı diziler verilerek onlardan bu dizilere ait akorları eşleştirmeleri istenebilir. Öğrencilere farklı majör ve minör tonlarda kısa piyano eserleri veya müzik pasajları dinletilerek onlardan bu eserlerin hangi tonda olduğunu söylemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden çaldıkları ve dinledikleri piyano eserleri arasındaki tonal farklılıkları söylemeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.10.3.1

Öğrencilere minör dizi kalıbını re dizisine uyguladıklarında oluşacak değişiklikleri fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden bir oktavlık re dizisi yazmaları ve bu dizi üzerindeki tam ve yarım aralıkları göstermeleri istenir. Öğrencilerin armonik ve melodik re minör dizilerini karşılaştırarak aralık farklarını belirlemeleri sağlanır (**KB2.7**). Bu süreçte öğrencilerin armonik ve melodik minör diziler arasındaki farkları kavramaları ve kavramsal müzik bilgisini anlamlandırmaları beklenir (**OB1**). Re minör dizi çeşitleri, arpej, akor ve çevrimleri ilk olarak öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerden parmak numaralarına ve parmak geçişlerine odaklanmaları istenir (**E3.2**). Öğrencilere çalışmaya odaklanmaları için sorular sorulur. Öğrencilerden piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Parmak numaralarına uygun çalma tekniğinin ve vücut dengesinin korunmasının gerekliliği vurgulanır. Öğrencilerden bağlı (legato) çalma biçimini koruyarak sabit bir tempoda çalmaları istenir. Arpej çalışmalarında parmak geçişlerinin düzgünlüğü, bilek esnekliği ve bağlantıların akıcılığı üzerinde durulur. Akor ve çevrim çalışmalarında eşit parmak gücüyle çalma, kontrollü tuşe ve temiz ses üretimi üzerinde yoğunlaşılır. Öğrencilerden piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanmaları istenir. Öğrencilere çalışmalarında teknik gelişim sağlamaları ve müzikal farkındalık kazanmaları için dizi çalışmalarının önemli olduğu vurgulanır. Gelişimin sağlanabilmesi için sistematik ve planlı şekilde çalışmanın gerekliliği hatırlatılır (**E3.7**). Öğrencilerden piyanoda re minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygulamaları istenir. Öğrencilerin çalışmalarını kararlılıkla ve motivasyonlarını koruyarak sürdürmeleri sağlanır (**D12.3**). Piyanoda re minör dizi çeşitleri, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.3.2

Öğrencilere etüdün notası gösterilir. Öğrencilerden etüdün donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat ederek düşünmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin tonaliteyi nota üzerindeki göstergelerden hareketle belirlemeleri sağlanır (**OB1**). Tartışma ortamı oluşturularak öğrencilerden görüşlerini saygılı bir şekilde paylaşmaları istenir (**SDB2.1, D14.1**). Etüdün re minör tonalitesinde bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilere etüdün genel karakterini tanımlamaları ve öne çıkan müziksel özelliklerini fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrenciler görüşlerini ifade ederken etüdün melodisi, ritmi, armonisi, dinamikleri gibi müziksel bileşenleri üzerinde durulur. Öğrencilerden etüdün müziksel bileşenlerini çözümlemeleri istenir. Etüt, öğretmen tarafından çalınır ya da etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2**). Öğrencilerin notayı takip ederken görsel ve işitsel olarak eşleştirme yapmaları ve müziksel semboller ile işitsel algı arasında bağ kurmaları sağlanır (**KB2.7**). Etüt çalma aşamasında öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilerin etüd

yavaş bir tempoda çalmaları sağlanır. Bu süreçte parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimleri gibi tekniklere dikkat çekilir. Öğrencilerden çaldıkları pasajlarda tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri istenir. Öğrencilere yalnızca teknik açıdan değil müziksel anlatım bakımından da bilinç kazanmaları amacıyla sorular sorulur. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden etüdü küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve bu bölümler üzerinde hedef odaklı ilerlemeleri istenir. Öğrenciler etüdü küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmaları sağlanır (**SDB1.2**). Etüdü tüm özelliklerine dikkat ederek yorumlayabilmek için düzenli çalışmanın önemli olduğu vurgulanır (**D3.1**). “Piyanoda Re Minör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği, akran veya öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.3.3

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve eserin müziksel bileşenlerini tanımalarını sağlamak amacıyla re minör eser, öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden dinleme sırasında eserin duygusal karakterine, dinamik değişimlerine ve ritmik yapısına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Bu süreçte öğrencilere eserin tonalitesini ve duygusal içeriğini fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilere eserin re minör tonalitesinde olduğu açıklanır. Öğrencilerden eserin donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine ve re minör dizisine ait seslere dikkat ederek düşünmeleri istenir. Öğrencilerle eserin melodik yapısı, armonik ilerleyişi ve ritmik düzeni incelenir. Öğrencilerin dikkatinin müziksel bileşenlere yönlendirilmesi ve bu unsurların nota üzerinde gösterilerek çözümlenmesi sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin eserdeki parmak geçişlerine, el pozisyonu değişimlerine, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerine dikkat ederek eseri yavaş bir tempoda çalmaları sağlanır. Öğrencilerden çaldıkları pasajlarda tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri beklenir. Eser çalışmaları sırasında öğrencilerden eseri küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmaları istenir (**SDB1.2**). Eseri tüm özelliklerine dikkat ederek yorumlayabilmek için düzenli çalışmanın önemli olduğu vurgulanır (**D3.2**). “Piyanoda Re Minör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda re minör eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği, akran veya öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda re minör tonalitesindeki etütleri ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden re minör dizi ve çeşitlerini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir. Ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR

Bu temada öğrencilerin piyanoda karar sesi sol olan rast ve karar sesi fa olan acemaşiran makamlarındaki eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.10.4.1. Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri müziksel çalabilme

- a) Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri çözümler.
- b) Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

PYN.10.4.2. Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri müziksel çalabilme

- a) Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri çözümler.
- b) Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Karar Sesi Sol Olan Rast Makamındaki Eserler
Piyanoda Karar Sesi Fa Olan Acemaşiran Makamındaki Eserler

Anahtar Kavramlar

acemaşiran, rast

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda rast ve acemaşiran makamlarındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği, öğrenme günlüğü ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden rast ve acemaşiran makamlarındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin piyanoda rast ve acemaşiran makamlarında bestelenmiş eserlerin müziksel bileşenlerini çözümleyebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere çargâh ve buselik makamında bestelenmiş eser örnekleri verilerek onlardan bu eserlerin müziksel bileşenlerini açıklamaları istenebilir. Öğrencilerden rast ve acemaşiran makamlarında bestelenmiş eserlere örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günlük hayatta dinledikleri Türk müziği eserlerinden örnekler vermeleri ve bu eserlerin hangi makamlarda bestelendiğini söylemeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.10.4.1

Öğrencilere sol majör tonalitesinde ve karar sesi sol olan rast makamında yazılmış ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir **(OB2)**. Öğrencilere bu tonal ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur **(OB1, KB2.7)**. Rast makamının sol majörle benzer sesleri kullandığı ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karaktere sahip olduğu açıklanır. Rast makamındaki eser öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla inceleyerek belirlemeleri istenir **(SDB2.2)**. Bu süreçte öğrencilerin kendilerine olan inançları desteklenerek müziksel bileşenleri anlamlandırmaları ve müziksel yapıyı çözümlemeleri sağlanır **(E1.5)**. Öğrencilere kitapta yer alan eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir **(OB2)**. Dinleme sürecinde öğrencilerden eş zamanlı olarak eserin notasına odaklanmaları, notadaki ilerleyişle duydukları sesler arasında ilişki kurmaları ve müziksel ifade biçimlerini fark etmeleri beklenir **(E3.2, OB4, KB2.4)**. Eser, piyanoda çalışılmadan önce öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda, çalgıya özgü tekniklere ve müziksel bileşenlere dikkat ederek çalmaları istenir. Bu süreçte eser belli bölümlere ayrılarak çalıştırılabilir. Öğrencilerden eserin her bir bölümünü sabit bir tempoda, doğru parmak kullanımıyla ve müziksel bileşenlere uygun çalma teknikleriyle seslendirmeleri beklenir. Her bölüm doğru teknikle icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir, öğrencilerin bölümleri sabırla çalışmaları desteklenir **(D12.3)**. Öğrencilerin hem teknik doğruluğu hem de müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. "Piyanoda Rast Makamındaki Eserler" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda karar sesi sol olan rast makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.10.4.2

Öğrencilere fa majör tonalitesinde ve karar sesi fa olan acemaşiran makamında yazılmış ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir **(OB2)**. Öğrencilere bu tonal ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur **(KB2.7)**. Acemaşiran makamının sol majörle benzer sesleri kullandığı ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karaktere sahip olduğu açıklanır. Öğrencilerin makamsal müziğe ilişkin kültürel ve estetik farkındalıkları geliştirilir **(OB5)**. Bu süreçte makamların Türk müziği kültüründeki yeri ve bu müzikal mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemi üzerinde durulur. Öğrencilerin, Türk müziği geleneğini tanıma, sahiplenme ve gelecek kuşaklara aktarma konusunda sorumluluk üstlenmeleri teşvik edilir **(D19.3)**. Ders kitabında yer alan acemaşiran makamındaki eser öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla inceleyerek belirlemeleri istenir **(SDB2.2)**. Bu süreçte öğrencilerin kendilerine olan inançları desteklenerek müziksel bileşenleri anlamlandırmaları ve müziksel yapıyı çözümlemeleri sağlanır **(E1.5)**. Öğrencilere kitapta yer alan eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir **(OB2)**. Dinleme sürecinde öğrencilerden eş zamanlı olarak eserin notasına odaklanmaları, notadaki ilerleyişle duydukları sesler arasında ilişki kurmaları ve müziksel ifade biçimlerini fark etmeleri beklenir **(E3.2, KB2.4)**. Eser, piyanoda çalışılmadan önce öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda, çalgıya özgü tekniklere ve müziksel bileşenlere dikkat ederek çalmaları istenir. Bu süreçte eser belli bölümlere ayrılarak çalıştırılabilir. Öğrencilerden eserin her bir bölümünü sabit tempoda, doğru parmak kullanımıyla ve müziksel bileşenlere uygun çalma teknikleriyle seslendirmeleri beklenir. Her bölüm doğru teknikle icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir, öğrencilerin bölümleri azim ve kararlılıkla çalışmaları desteklenir **(D3.1)**. Öğrencilerin hem teknik doğruluğu hem de müziksel bütünlüğü korumaları

sağlanır. “Piyanoda Acemaşiran Makamındaki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda karar sesi fa olan acemaşiran makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği ve öğrenme günlüğü kullanılarak izlenebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden rast ve acemaşiran makamlarındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümlleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden aynı melodinin rast ve acemaşiran düzeninde nasıl bir ifade farkı yarattığını piyano üzerinde karşılaştırmalı olarak seslendirmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere eserin tamamı yerine kısa bölümleri (4-8 ölçülük kısımlar vb.) üzerinde ayrı ellerle çalışmalar yaptırılabilir. Öğrencilerden her bölümde sadece bir müziksel bileşene (örneğin ritim, ezgi vb.) odaklanmaları istenebilir. Öğrencilere ek çalışma programı hazırlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF

1. TEMA: PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilmeleri, Romantik Dönem eserlerini müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ** SAB.11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Tarih

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.14. Yorumlama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PYN.11.1.1. Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme
- a) *Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özellikleri belirler.*
 - b) *Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.*
 - c) *Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklere ilişkin farklılıkları listeler.*
- PYN.11.1.2. Piyanoda Romantik Dönem eserlerini müziksel çalabilme
- a) *Piyanoda Romantik Dönem eserlerini çözümler.*
 - b) *Piyanoda Romantik Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü doğru ve tutuş pozisyonu alır.*
 - c) *Piyanoda Romantik Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Piyanoda Romantik Dönem eserlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Romantik Dönem'in Karakteristik Özellikleri
Piyanoda Romantik Dönem Eserleri

Anahtar Kavramlar

form, Klasik Dönem, melodi-eşlik dengesi, nüans, Romantik Dönem, sonat, süsleme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular ve kontrol listesi kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırma süreci açık uçlu sorularla, piyanoda Romantik Dönem eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak müziksel çalma süreci kontrol listesiyle izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Romantik Dönem eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak çalmaları istenebilir. Performans görevi; müzikal ifade tekniklerini çözümü, pozisyon alma, müzikal ifade tekniklerini kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin klasik Batı müziği dönemlerinin müziksel özelliklerini genel hatlarıyla bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş Dönem'e ait ses örnekleri dinletilerek onlardan bu dönemler içerisinde Romantik Dönem eserlerini ayırt etmeleri istenebilir. Öğrencilerden Romantik ve Klasik Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak ifade etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere Romantik Dönem bestecilerinin kimler olduğu ve bu bestecilere ait hangi piyano eserlerini dinledikleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.11.1.1

Öğrencilere Romantik Dönem'e ait kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**SAB9, OB2**). Öğrencilere Romantik Dönem piyano eserlerinin karakteristik özelliklerini fark etmelerine yönelik sorular sorulur. Romantik Dönem eserlerinin duygusal yoğunluk, özgünlük, rubato kullanımı, dramatik yapı, bireysel ifade arayışı gibi özellikleri vurgulanır. Dönemin tarihsel bağlamı içinde bireyin ön plana çıktığı, müzikte anlatımcı ve öyküleyici bir anlayışın yaygınlaştığı belirtilerek öğrencilerin bu döneme ait kültürel unsurları fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Öğrencilere klasik Batı müziği dönemlerine ait farklı eser örnekleri dinletilerek onlardan Romantik Dönem'e özgü özellikleri ayırt etmeleri ve dönemin karakteristik özelliklerini belirlemeleri istenir (**E3.1**). Eserlerde ifade, teknik, form, armonik yapı ve dinamik değişimler bakımından farklılıklar görüldüğü belirtilir. İki farklı Romantik Dönem eseri dinletilerek öğrencilerden eserleri ritmik yapı, armoni, form ve dinamik başlıkları altında değerlendirmeleri istenir (**SAB9, KB2.14**). Öğrencilerin her başlık için eserlerdeki müziksel anlayış özelliklerini benzer veya farklı şeklinde listelemeleri sağlanır. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Piyanoda Romantik Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme süreci, açık uçlu sorular kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.1.2

Öğrencilere Romantik Dönem'e ait eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir ya da eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**SAB9, OB2**). Öğrencilerden dinleme sonrasında eserin müziksel bileşenleri üzerine tartışmaları istenir. Bu süreci desteklemek amacıyla öğrencilere sorular sorulur. Öğrencilerden eserdeki dinamik aralıklar, pedal kullanımı, rubato, armonik yapı, form özellikleri gibi müziksel bileşenlerin eserin müzikal ve duygusal karakterini nasıl etkilediğine yönelik düşüncelerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri beklenir (**SDB2.1, D14.1**). Eser bir kez daha öğrencilere dinletilir, bu süreçte öğrencilerden dikkatlerini eserin notası üzerine odaklayarak eş zamanlı takip etmeleri istenir (**E3.2, OB4**). İfade tekniklerinin eserin anlatımına katkısı tartışılır. Öğrencilerden süslemeler, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) dinamik aralık değişimleri, pedal kullanımı gibi kriterlere yönelik bölümleri eser notası üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri istenir. Öğrencilerin eseri çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla eseri sakın bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Eser önce süslemeler, ifade işaretleri, pedallar ve tempo esnekliği eklenmeden çalıştırılır. Daha sonra öğrencilerden eseri süslemeler, pedal, nüanslar ve ritim esnekliği uygulayarak azim ve kararlılıkla çalmaları istenir (**E1.3**). Öğrencilerden geniş dinamik aralıkları, pedal kullanımı ve tempo esnekliğini uygulayarak çalgıya özgü teknikleri kullanmaları istenir. Romantik Dönem eserlerindeki bireysel ifade, duygusal derinlik ve dramatik anlatımı belirleyen unsurlar vurgulanarak öğrencilerin eseri nüans, pedal, tempo ve ifadeye dikkat ederek müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Eser çalışmaları sürecinde öğrencilerden hedeflerine ulaşmaları için plan oluşturmaları istenir. Öğrencilerin eseri çalışma birimlerine bölerek azim ve kararlılıkla hedeflerini belirmeleri sağlanır (**D3.2**). Öğrencilerden bir birimde dinamik geçişleri, süslemeleri, geniş dinamik aralıklarını, başka bir birimde de rubato (ritim esnekliği) ve pedal kullanımını ön plana çıkarmaları istenir. Her birim tamamlandığında öğrencilerin öğretmen rehberliğinde kendi ilerlemelerini değerlendirmeleri ve üzerinde çalışmaları gereken teknik veya ifade unsurlarını belirlemeleri sağlanır (**SDB1.2**). "Piyanoda Romantik Dönem Eserleri" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda Romantik Dönem eserlerini müziksel çalma süreci, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Romantik Dönem eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak çalmaları istenebilir. Performans görevi; müzikal ifade tekniklerini çözümleme, pozisyon alma, müzikal ifade tekniklerini kullanma ve müziksel bileşenleri

uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Erken, orta ve geç Romantik Dönem'in özelliklerinin kavranmasına yönelik olarak öğrencilerden bu dönemlerin özelliklerini tablolaştırmaları istenebilir. Bu dönemlere ait çeşitli eser örnekleri sınıfa getirilerek öğrencilerin dinlemeleri sağlanabilir. Romantik Dönem'e özgü müzikal ifade tekniklerini uygulamaları, sahne deneyimi kazanmaları ve müzikal yorum yetkinliklerini geliştirmeleri amacıyla öğrencilerden Romantik Dönem'e ait bir piyano eserini sahne ortamında seslendirmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere genel ağ üzerinden Romantik Dönem eserleri dinletilebilir. Öğrencilerden Romantik Dönem eserlerinin benzer ve farklı özelliklerini tablolaştırarak sınıfta paylaşmaları istenebilir. Romantik Dönem eserleri arasından basit olanlar seçilip, kısa bölümlere ayrılarak bu bölümlerde geçen rubato, geniş dinamik geçişler ve pedal teknikleri uygulamalı olarak öğrencilere çalıştırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I

Bu temada öğrencilerin piyanoda re majör ve si minör dizi çeşitlerini, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; re majör ve si minör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 40

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.9. Genelleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.11.2.1. Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.2.2. Piyanoda re majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda re majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.2.3. Piyanoda re majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda re majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda re majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda re majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda re majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.2.4. Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.2.5. Piyanoda si minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda si minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda si minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.2.6. Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*

- c) *Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Re Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Re Majör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Re Majör Tonalitesindeki Eserler
 Piyanoda Si Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Si Minör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Si Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar

re majör, si minör

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda re majör ve si minör dizileri, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri kontrol listesiyle; re majör ve si minör tonalitelerdeki etüt ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formuyla izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda re majör ve si minör dizileri, arpejleri, akor ve çevrimlerini; re majör ve si minör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin sol majör ve fa majör çeşitlerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden sol majör ve fa majör tonalitelerde bestelenmiş eserleri notaları üzerinden inceleyerek çözümlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden sol majör ve fa majör dizileri, re majör ve si bemol majör dizilerle ilişkilendirmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.11.2.1

Öğrencilerin dikkatini çekmek amacıyla piyanoda re majör dizi çalınır. Dinleme sırasında öğrencilerden duydukları dizideki ses karakterine, tınıya, ve önceki öğrenmelerindeki majör dizilerle benzerliklerine dikkat etmeleri istenir (**KB2.9**). Öğrencilere dinleme sonrasında dizinin tanınmasına ve ayırt edilmesine yönelik sorular yöneltilir. Çalınan dizinin re majör dizi olduğu belirtilerek tahtaya bir oktav re majör dizi yazılır. Öğrencilerin diziyi incelemeleri ve donanımda yer alan diyez işaretlerini fark etmeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilere fa majör dizi hatırlatılarak eski öğrenmeleriyle yeni bilgilerini ilişkilendirmeleri istenir (**KB2.7**). Öğrencilerin majör diziler arasındaki donanımsal farkları tespit edip dizilerin sistematik yapısını anlamaları sağlanır. Öğrencilerle re majör dizi üzerinde arpej sesleri tespit edilir (**SDB2.2**). Öğrencilerden bu sesleri piyanoda bulmaları ve re majör akorunu

oluşturmaları istenir. Öğrencilerin diziyi, arpeji ve akoru birlikte düşünmeleri ve aralarındaki bağlantıyı çözümlemeleri sağlanır. Re majör dizi; öğretmen tarafından yavaş bir tempoda çalınır, öğrencilerden parmak numaralarına ve parmak geçişlerine dikkat ederek diziyi izlemeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla re majör diziyi iki elle iki oktav çalmaları sağlanır. Öğrencilere diziyi bağlı (legato) çalma biçiminde sabit bir tempoda çalmaları gerektiği ve parmak geçişlerinde elin doğal hareketini korumaları gerektiği vurgulanır. Re majör arpej çalışmasına geçilerek bilek esnekliği ve parmak geçişi üzerine öğrencilere kısa bir uygulama yaptırılır. Öğrencilerden re majör arpeji bağlı (legato) çalma biçiminde ve dengeli bir tını ile çalmaları istenir. Re majör akor ve çevrimleri çalışılırken akorların tüm parmaklara eşit güçle basılması, bileğin sabit tutulması ve temiz ses üretimine dikkat edilerek müziksel bileşenlerin uygulanması sağlanır. Bu süreçte öğrencilerden daha önce öğrendikleri dizilerdeki parmak düzenleriyle re majör parmak düzenini karşılaştırarak çıkarım yapmaları istenir (**OB1, KB2.10**). Öğrencilerin yeni bir diziyi önceki bilgilerle ilişkilendirerek öğrenmeleri sağlanır. Dersin sonunda öğrencilere disiplinli ve istikrarlı çalışmanın teknik gelişim için önemli olduğu hatırlatılır (**D3.1**). Öğrencilerden re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini bağlı (legato) çalma biçimiyle, sabit bir tempoda ve doğru teknikle çalmaları istenir. Piyanoda re majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.2.2

Öğrencilere etüdün notası gösterilerek başlangıç ve bitiş sesleri ile donanım işaretlerini dikkatle incelemeleri istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrencilerin farklı görüşlerini saygı çerçevesinde paylaşmaları sağlanır (**D14.1**). Etüdün re majör tonda bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilere etüdün müziksel bileşenlerini tanımları amacıyla etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerin notadaki müziksel bileşenleri takip ederek piyanoda duydukları seslerle ilişkilendirmeleri sağlanır (**KB2.7**). Etüdü çalarken öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla ve eseri yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Etüt çalışmaları sırasında öğrencilerin parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları sağlanır. Öğrencilerden etüdü çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenleri uygulamaları istenir. Çalışma sürecinde öğrencilerden etüdü küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve belirlenen hedefleri sıralı biçimde gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik çalışma alışkanlığı geliştirmeleri sağlanır (**D3.2**). Piyanoda re majör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.2.3

Öğrencilere eserin müziksel bileşenlerini tanıtmak amacıyla eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal karakterine, temposuna ve dinamik değişimlerine odaklanmaları istenir (**E3.2**). Dinleme sonrasında çalınan eserin re majör tonunda olduğu açıklanır. Öğrencilerden eserin notasını incelemeleri ve müziksel bileşenlerini tespit etmeye yönelik sorular oluşturmaları istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrencilerin kendi aralarında görüş alışverişi yaparak ortak sorular oluşturmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.1**). Öğrencilerin oluşturdukları sorular sırasıyla cevaplanır. Öğrencilerin eserin müziksel bileşenlerini nota üzerinde göstererek çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak re major tonalitedeki eseri yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin parmak geçişlerini, el pozisyonu değişimlerini, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları sağlanır. Eserin ilerleyen bölümlerinde öğrencilerden eseri tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek çalmaları istenir. Çalışma sürecinde öğrenciler-

den eseri küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve bu bölümleri kolaylıkla çalabilecek duruma gelene kadar istikrarlı bir şekilde sırayla çalışmaları beklenir (**D12.3**). “Piyanoda Re Majör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda re majör eserlerin müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.2.4

Öğrencilere re majör tonalitesinin ilgili minörü sorularak konu bir önceki öğrenmeyle ilişkilendirilir (**OB1, KB2.4**). Öğrencilerden bir oktavlık si minör dizisini incelemeleri; bu dizinin doğal, armonik ve melodik çeşitleri arasındaki farkları belirlemeleri istenir (**KB2.7**). Öğrencilerin diziler arasındaki yarım ve tam aralık farklılıklarını ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1**). Bu süreçte özellikle 6 ve 7. seslerin değişimi üzerine dikkat çekilir. Öğrencilerden si minör tonalitesinin arpej seslerini bulmaları istenir. Piyanoda si minör dizisi, çeşitleri ile birlikte öğretmen tarafından çalınır ve öğrencilerden parmak numaralarını gözlemlemeleri istenir. Bu aşamada öğrencilerden doğru duruşa, bilek esnekliğine ve el rahatlığına dikkat ederek çalma pozisyonuna hazırlanmaları istenir. Uygulama sürecinde öğrencilerin si minör dizisini ve çeşitlerini iki elle çalmaları sağlanır. Çalışma yavaş tempoda başlatılır ve bağlı (legato) çalma biçiminde sürdürülür. Melodik dizinin seslerine ve dizideki parmak geçişlerine yönelik sorular sorularak öğrencilerin teknik ayrıntılara dikkat etmeleri sağlanır. Daha sonra öğrencilerden si minör arpej çalışması yapmaları istenir. Bu süreçte bileğin doğal hareketi, parmak geçişlerinin akıcılığı ve dengeli ses üretimi üzerinde durulur. Akor çevrimleri çalışılırken öğrencilerden parmaklara eşit güç uygulamaları ve temiz tını elde etmeleri beklenir. Öğrencilerden si minör dizi ve arpej çalışmalarını sabit bir tempoda sürdürmeleri, ses kalitesine dikkat etmeleri ve dinamik farklar oluşturmaları istenir. Diziler farklı dinamiklerde (piano-forte) seslendirilerek öğrencilerin tonun duygusal karakterini fark etmeleri sağlanır. Sabırla yapılacak sistematik tekrarların parmak hâkimiyeti ve müzikal ifadeye sağlayacağı katkılar üzerinde durulur (**E3.7, D12.3**). Piyanoda si minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.2.5

Öğrencilere si minör tonunun karakterini hissettirmek amacıyla etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden etüdün duygusal yapısına, tınısına ve genel havasına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Öğrencilere dinleme sonrasında etüdün tonuna ve tonun hissettirdiği duygulara yönelik sorular sorularak etüdün si minör tonda olduğu belirtilir. Etüdün notası öğrencilere gösterilir. Öğrencilerden notadaki donanım işaretlerine (fa#, do#), başlangıç ve bitiş seslerine ve si minör dizisine ait seslere dikkat ederek düşünmeleri istenir. Etüdün tonunu belirlemeye yönelik sorular yöneltilerek öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlamaları sağlanır. Bu süreçte farklı görüşlerin saygı ortamında paylaşılması ve tartışılması desteklenir (**D14.1**). Etüdün si minör tonda bestelendiğini gösteren müziksel unsurlar açıklanır. Daha sonra etütteki müziksel özelliklere yönelik sorular sorarak öğrencilerin dikkati müziksel öğelere yöneltilir. Öğrencilerin kendi yorumlarını paylaşırken melodik yapı, ritmik örüntü, dinamik değişimler, artikülasyon gibi öğeleri fark etmeleri sağlanır. Bu öğeler nota üzerinde işaretlenerek etüdün yapısal ve müziksel bileşenlerinin çözümlemesi yapılır. Uygulama öncesinde si minör dizi veya arpej çalıştırılarak öğrencilerin parmak esnekliği artırılır ve tonal algıları güçlendirilir. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları ve etüdü yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Öğrencilerden parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları beklenir. Öğrencilerin çaldıkları pasajları tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden çalışma sürecinde eser bölümlerini küçük hedeflere ayır-

maları ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmaları istenir **(E1.3, D12.3)**. Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır **(D3.3)**. “Piyanoda Si Minör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda si minör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.2.6

Öğrencilere si minör tonunun karakterini hissettirmek amacıyla eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir **(OB2, SAB9)**. Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal atmosferine, temposuna ve tınısına odaklanmaları istenir. Öğrencilere eserin tonuna ve tonun müziğe kattığı ifadeye yönelik sorular yöneltilir. Bu aşamada öğrenciler majör ve minör tonlar arasındaki ifade farkını kendi cümleleriyle açıklamaya teşvik edilir. Dinleme sonrasında öğrencilere eserin notası gösterilir. Eserin donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat edilmesi istenerek öğrencilerin eserin si minör tonda olduğunu fark etmeleri sağlanır. Nota üzerinde eserin melodik, ritmik ve dinamik öğeleri incelenerek müziksel çözümlemesi yapılır. Eserin bölümlerindeki duygusal hislere yönelik sorular yöneltilerek öğrencilerin müzikteki duygusal değişimleri fark etmeleri sağlanır. Öğrencilere eser çalma basamakları hatırlatılarak onlardan piyanoya oturuş, nota takibi, parmak hazırlığı ve çalma aşamalarını sırasıyla açıklamaları istenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin sistemli düşünceleri ve çalma sürecine planlı şekilde yaklaşmaları desteklenir **(D3.2)**. Öğrencilerden eseri önce yavaş tempoda çalışmaları istenir. Çalma sırasında doğru duruş, el pozisyonu, parmak geçişleri ve bağlı (legato) çalma biçimi üzerinde durulur. Öğrencilerden çalıştıkları pasajları tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek müziksel bütünlük içinde çalmaları istenir. Çalışma sürecinde eser bölümlerini küçük hedeflere ayırmanın ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmanın gerekliliği vurgulanır **(E1.3, D12.3)**. Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik bir çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır **(D3.3)**. “Piyanoda Si Minör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda si minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda re majör ve si minör dizileri, arpejleri, akor ve çevrimlerini; re majör ve si minör etütleri ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

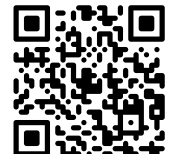
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden re majör ve si minör dizi ve çeşitlerini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı re majör ve si minör etütler ve eserler çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir, ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir. Öğrenciler için ek çalışma programı hazırlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II

Bu temada öğrencilerin piyanoda si bemol majör ve sol minör dizi çeşitlerini, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; si bemol majör ve sol minör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 40

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.3. Özetleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.9. Genelleme, KB2.18. Tartışma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.11.3.1. Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.3.2. Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.3.3. Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.3.4. Piyanoda sol minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda sol minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.3.5. Piyanoda sol minör tonalitelerindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.11.3.6. Piyanoda sol minör tonalitelerindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda sol minör tonalitelerindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Si Bemol Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Si Bemol Majör Tonalitelerindeki Etütler
 Piyanoda Si Bemol Majör Tonalitelerindeki Eserler
 Piyanoda Sol Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Sol Minör Tonalitelerindeki Etütler
 Piyanoda Sol Minör Tonalitelerindeki Eserler

Anahtar Kavramlar

si bemol majör, sol minör

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda si bemol majör ve sol minör dizileri, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri kontrol listesiyle; si bemol majör ve sol minör tonalitelerindeki etütleri ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formuyla izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden si bemol majör ve sol minör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME**YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin iki diyez alan majör ve minör çeşitlerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden iki diyez alan tonlarda bestelenmiş eserleri notaları üzerinden inceleyerek çözümlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden iki diyez alan majör ve minör dizileri, iki bemol alan majör ve minör dizilerle ilişkilendirmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamalar****PYN.11.3.1**

Öğretmen tarafından si bemol major dizisi piyanoda çalınarak öğrencilerin dikkati yeni konuya yönlendirilir. Öğrencilerden dinleme sırasında dizinin tınısına, karakterine ve siyah tuşların kullanımına dikkat etmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin müziksel bir yapıyı dinleme yoluyla algılamaları ve temel özelliklerini fark etmeleri sağlanır (**OB9**). Tahtaya bir oktav si bemol majör dizisi yazılır ve öğrencilerle incelenir. Dizide iki bemol bulunduğu vurgulanarak donanımı tahtada gösterilir. Öğrencilerden önceden öğrenilen fa majör dizisiyle

si bemol majör dizi arasında ortak olan ve olmayan özellikleri belirleyerek ifade etmeleri istenir (**SDB2.1, KB2.9**). Öğrencilerin majör diziler arasındaki donanımsal farkları keşfederek sistematik yapılarını anlamaları sağlanır. Tahtaya yazılan si bemol majör dizi üzerinden arpej sesleri öğrencilerle belirlenir. Öğrencilerden bu sesleri piyanoda bulmaları ve ardından si bemol majör akorunu oluşturmaları istenir. Dizi, öğretmen tarafından tekrar çalınır. Öğrencilerden parmak numaralarını, geçiş noktalarını ve siyah tuşlardaki el pozisyonlarını belirledikleri amaç ve ölçütler doğrultusunda gözlemleyip not almaları istenir (**KB2.2**). Öğrencilerin gözleme dayalı bilgi toplama becerileri desteklenir (**OB1**). Öğrencilerden gözlemlerini sınıfta paylaşmaları ve doğru teknik uygulamalar üzerinde birlikte değerlendirme yapmaları istenir (**SDB2.1**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Si bemol majör dizisi çalışılırken dizinin siyah tuşla (si **b**) başladığı, bu nedenle parmak numaralarının daha önce çalınan dizilerden farklı olduğu belirtilir. Öğrencilerden si bemol majör dizisini ve arpejini iki elle, iki oktav boyunca ve bağlı (legato) çalma biçiminde çalmaları istenir. Öğrencilerden si bemol majör dizi ve arpej çalışmalarından sonra akor ve çevrim çalışmaları yapmaları istenir. Öğrencilerin sabit tempoda, parmak geçişlerinde bileğin doğal hareketini koruyarak ve tüm tuşlarda dengeli tını elde edilmesine özen göstererek çalışmaları sağlanır. Öğrencilere bireysel etüt ve eser çalışmalarına başlamadan önce dizi çalışmalarını teknik hazırlık, el pozisyonu farkındalığı ve müzikal dengeyi sağlamak amacıyla planlı ve düzenli olarak yapmaları gerektiği vurgulanır (**SDB1.2, D3.2**). Piyanoda si bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.3.2

Öğrencilere etüdün tonalitesini fark etmeleri amacıyla sorular sorulur. Öğrencilerden donanımda yer alan bemol işaretleri ile etüdün başlangıç ve bitiş seslerine dikkat ederek düşünmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin görüşlerini özgürce ifade etmeleri ve birbirlerinin fikirlerine saygı göstermeleri sağlanır (**SDB2.1, D11.2**). Etüdün si bemol majör tonalitesinde yazıldığı nedenleri ile birlikte açıklanır. Öğrencilerden etüdün yapısal ve müziksel bileşenlerine yönelik bölümlerini nota üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri istenir. Etüdün dijital ses kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere etüd çalmaya başlamadan önce yapmaları gereken hazırlıklar hatırlatılır. Öğrencilerin süreci adım adım düşünmeleri sağlanır. Etüdün çalma sürecine ilişkin adımlar açıklanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu ile etüdü sakın bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Öğrencilerin etüt çalışması sırasında tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere özen göstermeleri; etüdün karakterine uygun bir müzikal ifade sergilemeleri sağlanır. Öğrencilerden karmaşık bölümleri küçük çalışma hedeflerine ayırıp odaklanarak ilerlemeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin dikkatlerini sürdürmeleri, hatalarını fark edip düzeltmeleri ve süreç içerisinde aşamalı gelişim göstermeleri desteklenir. Öğrencilere görev bilinciyle sorumluluklarını zamanında yerine getirmelerinin ve çalışma disiplini kazanmalarının önemli olduğu vurgulanır (**D16.3**). “Piyanoda Si Bemol Majör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.3.3

Öğrencilerin dikkatini toplamak amacıyla eserin dijital ses kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal karakterine, temposuna ve dinamik değişimlerine odaklanmaları istenir (**E3.2**). Dinleme sonrasında çalınan eserin si bemol majör tonalitesinde olduğu açıklanır. Öğrencilerden eserin no-

tasyonunu incelemeleri ve müziksel bileşenlerini tespit etmeye yönelik sorular hazırlamaları istenir. Bu süreçte öğrenciler görüş alışverişi yapmaya ve ortak sorular oluşturmaya teşvik edilir (**SDB2.2**). Oluşturulan sorular sırasıyla cevaplanır. Öğrencilerin eserin müziksel bileşenlerini nota üzerinde göstererek müziksel çözümleme yapması sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla eseri deşifre etmeleri istenir. Çalma sırasında parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilere ifade farkındalığı oluşturmaya yönelik sorular sorulur. Öğrencilerden eseri tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlerine dikkat ederek çalmaları istenir. Öğrencilerin eseri küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve bu bölümleri kolaylıkla çalabilecek konuma gelene kadar sabırla çalışmaları sağlanır (**D12.3**). Piyanoda si bemol majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ile izlenebilir.

PYN.11.3.4

Öğrencilerden majör ve minör dizi arasındaki ilişkiyi kendi cümleleri ile açıklamaları istenir (**OB1, KB2.3**). Bu süreçte öğrencilerin farklı cevaplara saygı göstererek duyarlı olmaları ve yapılan hataların öğrenme fırsatı olarak değerlendirilmesi gerektiğini anlamaları sağlanır (**D5.1**). Majör ve minör arasındaki ilişki açıklanarak öğrencilerden si bemol majör dizisinin ilgili minörünü söylemeleri istenir. Öğrencilerin kendi aralarında beyin fırtınası yaparak tek bir cevapta uzlaşmaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin fikir alışverişinde bulunmaları, mantıksal bir temele dayandırarak gerekçelerini açıklamaları ve ortak bir sonuca ulaşmaları desteklenir (**KB2.18**). Tahtaya bir oktav sol minör dizisi yazılır. Öğrencilerden bir oktavlık sol minör dizisini incelemeleri; dizinin doğal, armonik ve melodik çeşitleri arasındaki farkları belirlemeleri istenir (**KB2.7**). Öğrencilerin diziler arasındaki yarım ve tam aralık farklılıklarını göstermeleri sağlanır. Bu süreçte özellikle 6 ve 7. seslerin değişimi üzerine dikkat çekilir. Öğrencilerden dizinin arpej seslerini tespit etmeleri ve bu seslerden sol minör akorunu oluşturmaları istenir. Öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu almaları sağlanır. Sol minör dizisi ve çeşitleri çalışılırken özellikle melodik sol minörde çıkıcı ve inici durumda değiştirici işaretlerin farklılaştığı hatırlatılır. Öğrencilerden sırayla sol minör dizisini ve çeşitlerini, ardından arpejini iki elle, iki oktav boyunca ve bağlı (legato) çalma biçiminde çalmaları istenir. Sol minör dizi ve arpej çalışmalarından sonra akor ve çevrim çalışmaları yaptırılır. Öğrencilerin sabit tempoda, parmak geçişlerinde bileğin doğal hareketini koruyarak ve tüm tuşlarda dengeli tını elde edilmesine özen göstererek çalışmaları sağlanır. Bireysel etüt ve eser çalışmalarına başlamadan önce teknik hazırlığı sağlamak, el pozisyonu farkındalığını geliştirmek ve müzikal dengeyi oluşturmak amacıyla dizi çalışmalarını planlı ve düzenli biçimde yapmanın gerekliliği vurgulanır. (**D3.2**). Piyanoda sol minör dizi çeşitleri, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.3.5

Öğrencilerden etüdün notası üzerinde donanımda yer alan bemol işaretleri ile başlangıç ve bitiş seslerine odaklanarak inceleme yapmaları istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrencilerin görüşlerini özgürce ifade etmeleri ve birbirlerinin fikirlerine saygı göstermeleri sağlanır (**SDB2.1, D14.1**). Etüdün sol minör tonunda yazıldığı, si bemol ve mi bemol değiştirici işaretleriyle başlangıç ve bitiş sesleri üzerinden açıklanır. Öğrencilerden etüdün yapısal ve müziksel öğelerini (ölçü düzeni, motif yapısı, artikülasyon, tempo ve dinamikler) nota üzerinde belirleyerek göstermeleri istenir. Etüdün dijital ses kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir (**OB2, SAB9**). Bu süreçte öğrencilerden notadaki müziksel öğeleri takip ederek piyanoda duydukları seslerle ilişkilendirmeleri istenir (**OB4, KB2.7**). Öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla etüdü yavaş tempoda deşifre etmeleri sağlanır. Öğrencilerden etüt çalışması sırasında

tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere özen göstermeleri, eserin karakterine uygun bir müzikal ifade sergilemeleri beklenir. Öğrencilerin eserin karmaşık bölümlerini küçük çalışma hedeflerine ayırarak ilerlemeleri sağlanır. Öğrencilerin dikkatlerini sürdürmeleri, hatalarını fark edip düzeltmeleri ve çalışma sürecinde aşamalı gelişim göstermeleri desteklenir. Öğrencilere görev bilinci geliştirerek sorumluluklarını zamanında yerine getirmelerinin ve çalışma disiplini kazanmalarının önemli olduğu vurgulanır (**D16.3**). Piyanoda sol minör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.3.6

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve onlara sol minör tonunun karakterini hissettirmek amacıyla eserin dijital ses kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser, öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal atmosferine, temposuna ve tınısına odaklanmaları istenir. Öğrencilere eserin tonalitesine ve tonalitenin müziğe etkisine yönelik sorular sorulur. Bu aşamada öğrencilerden majör ve minör tonlar arasındaki ifade farkını kendi cümleleriyle açıklamaları istenir (**KB2.3**). Öğrencilere eserin notası gösterilerek onlardan donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat etmeleri ve eserin sol minör tonda olduğunu fark etmeleri beklenir (**OB4**). Öğrencilerin eserin melodik, ritmik ve dinamik öğelerini inceleyerek müziksel çözümleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden piyanoya oturuş, nota takibi, parmak hazırlığı ve çalma aşamalarını sırayla açıklamaları istenir. Öğrencilerin sistemli düşünceleri ve çalma sürecine planlı şekilde yaklaşmaları desteklenir (**D3.2**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu ile eseri yavaş tempoda deşifre etmeleri istenir. Müziksel bileşenlere yönelik sorular sorularak öğrencilerin müzikal ifade farkındalığı oluşturmaları desteklenir. Tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek eser öğrencilere çaldırılır. Öğrencilerden çalışmayı küçük bölümlere ayırarak ilerlemeleri ve her bölümde belirli hedeflere odaklanmaları istenir (**SDB1.2**). Öğrenciler kendi hedeflerini belirlemeye ve kısa vadeli hedefler koyarak çalışmaya teşvik edilir (**E1.4, SDB1.2**). Öğrencilerin planlı ve hedef odaklı çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır (**D3.2**). "Piyanoda Sol Minör Tonalitesindeki Eserler" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda sol minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden si bemol majör ve sol minör etüt ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

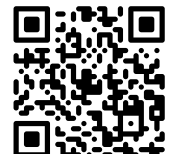
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden si bemol majör ve sol minör dizi ve çeşitlerini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı si bemol majör ve sol minör etütler ve eserler çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir, ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR

Bu temada öğrencilerin piyanoda karar sesi si olan segâh ve karar sesi sol olan nihavent makamlarındaki eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliğı

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PYN.11.4.1. Piyanoda karar sesi si olan segâh makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) Piyanoda karar sesi si olan segâh makamındaki eserleri çözümler.
 - b) Piyanoda karar sesi si olan segâh makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) Piyanoda karar sesi si olan segâh makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Piyanoda karar sesi si olan segâh makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.
- PYN.11.4.2. Piyanoda karar sesi sol olan nihavent makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) Piyanoda karar sesi sol olan nihavent makamındaki eserleri çözümler.
 - b) Piyanoda karar sesi sol olan nihavent makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) Piyanoda karar sesi sol olan nihavent makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Piyanoda karar sesi sol olan nihavent makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Karar Sesi Si Olan Segâh Makamındaki Eserler
Piyanoda Karar Sesi Sol Olan Nihavent Makamındaki Eserler

Anahtar Kavramlar

nihavent, segâh

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; öz ve akran değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda segâh ve nihavent makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, öz ve akran değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden segâh ve nihavent makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin piyanoda rast ve acemaşiran makamında bestelenmiş eserlerin müziksel bileşenlerini çözümlayebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere rast ve acemaşiran makamında bestelenmiş eser örnekleri verilerek onlardan bu eserlerin müziksel bileşenlerini açıklamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günlük hayatta dinledikleri Türk müziği eserlerinden çargâh, buselik, rast ve acemaşiran makamındaki eserlere örnekler vermeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.11.4.1

Öğrencilere si minör tonalitesinde ve karar sesi si olan segâh makamındaki ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere bu tonalite ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur (**KB2.7**). Segâh makamının si minör tonalitesiyle benzer sesleri olduğu ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karakter taşıdığı açıklanır. Öğrencilerin Türk müziği makam sistemiyle klasik Batı müziğinin tonal yapısı arasında ilişki kurmaları sağlanır (**OB1, KB2.7**). Bu süreçte makamların Türk müziği kültüründeki yeri ve bu müzikal mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemi üzerinde durulur. Öğrencilerin, Türk müziği geleneğini tanıma, sahiplenme ve gelecek kuşaklara aktarma konusunda sorumluluk üstlenmeleri teşvik edilir (**D19.3**). Karar sesi si olan segâh makamındaki eser, öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin melodî, ritim, nüans, ölçü düzeni gibi müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla incelemeleri istenir (**SDB2.2**). Eser, öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden dinleme sırasında eserin notasını eş zamanlı olarak takip etmeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin duydukları seslerle notadaki ilerleyişi ilişkilendirerek segâh makamına özgü müziksel ifade biçimlerini ve geçkilerini fark etmeleri ve çözümlemeleri sağlanır. Eser piyanoda çalışılmadan önce öğrencilere doğru oturuş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılarak çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Daha sonra öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda, çalgıya özgü tekniklere ve segâh makamının karakterine uygun müziksel ifade unsurlarına dikkat ederek çalmaları istenir. Çalışma süreci eserin bölümlere ayrılması ve her bölümün doğru teknikle, sabit bir tempoda ve uygun parmak kullanımıyla seslendirilmesi şeklinde ilerletilir. Her bölüm başarıyla icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir. Bu nedenle yapılan çalışmalarda öğrencilerin sabırlı ve sistemli şekilde çalışmalarının önemi üzerinde durulur (**E3.7, D12.3**). Öğrencilerin teknik doğruluğu ve müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. “Piyanoda Segâh Makamındaki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda segâh makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, öz ve akran değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.11.4.2

Öğrencilere sol minör tonalitesinde ve karar sesi sol olan nihavent makamındaki ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere bu tonalite ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur (**KB2.7**). Nihavent makamının sol minör tonalitesiyle benzer sesleri olduğu ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karakter taşıdığı açıklanır. Öğrencilerin Türk müziği makam sistemiyle klasik Batı müziğinin tonal yapısı arasında ilişki kurmaları sağlanır (**OB9, KB2.7**). Karar sesi sol olan nihavent makamındaki eser öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin melodî, ritim, nüans, ölçü düzeni gibi müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla incelemeleri istenir (**SDB2.2**). Eser, öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden dinleme sırasında eserin notasını eş zamanlı olarak takip etmeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin duydukları seslerle notadaki ilerleyişi ilişkilendirerek nihavent makamına özgü müziksel ifade biçimlerini ve geçkilerini fark etmeleri ve çözümlemeleri sağlanır. Eser piyanoda çalışılmadan önce öğrencilere doğru oturuş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılarak onlardan çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilerin eseri yavaş bir tempoda, piyanoya özgü tekniklere ve nihavent makamının karakterine uygun müziksel ifade unsurlarına dikkat ederek çalmaları sağlanır (**D3.2**). Çalışma süreci eserin bölümlere ayrılması ve her bölümün doğru teknikle, sabit bir tempoda ve uygun parmak kullanımıyla seslendirilmesi şeklinde ilerletilir. Her bölüm başarıyla icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir. Öğrencilerin teknik doğruluğu ve

müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. “Piyanoda Nihavent Makamındaki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda nihavent makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden segâh ve nihavent makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerin aynı melodinin segâh ve nihavent düzeninde nasıl bir ifade farkı yarattığını piyano üzerinde karşılaştırmalı olarak seslendirmeleri sağlanabilir.
- Destekleme** Öğrencilere eserin tamamı yerine kısa bölümleri üzerinde ayrı ellerle çalışmalar yaptırılabilir. Öğrencilerden eserin her bölümde sadece bir müziksel bileşene odaklanmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF

1. TEMA: PİYANO KÜLTÜRÜ VE UYGULAMALARI

Bu temada öğrencilerin piyanoda Çağdaş Dönem'in ve Türk müziğinin karakteristik özelliklerini karşılaştırabilmeleri, Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserlerini müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.14. Yorumlama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.12.1.1. Piyanoda Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme

- a) *Piyanoda Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklerini belirler.*
- b) *Piyanoda Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.*
- c) *Piyanoda Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklere ilişkin farklılıkları listeler.*

PYN.12.1.2. Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.1.3. Piyanoda Türk müziğinin karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme

- a) *Piyanoda Türk müziğinin karakteristik özelliklerini belirler.*
- b) *Piyanoda Türk müziğinin karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.*
- c) *Piyanoda Türk müziğinin karakteristik özelliklerine ilişkin farklılıkları listeler.*

PYN.12.1.4. Piyanoda Türk müziği eserlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda Türk müziği eserlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda Türk müziği eserlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda Türk müziği eserlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda Türk müziği eserlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Çağdaş Dönem'in Karakteristik Özellikleri
Piyanoda Çağdaş Dönem Eserleri
Piyanoda Türk Müziğinin Karakteristik Özellikleri
Piyanoda Türk Müziği Eserleri

Anahtar Kavramlar

aksak ritim, atonalite, Çağdaş Dönem, deneysel teknikler, modalite, soyut anlatım

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda Çağdaş Dönem'in ve Türk müziğinin karakteristik özelliklerini karşılaştırma süreci çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir. Piyanoda Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak çalmaları istenebilir. Performans görevi; müzikal ifade tekniklerini çözümüleme, pozisyon alma, müzikal ifade tekniklerini kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin Batı müziği dönemlerini ve Türk müziğine ilişkin müziksel özellikleri genel hatlarıyla bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere Batı müziği dönemlerine ve Türk müziğine ait piyano eserleri dinletilerek Çağdaş Dönem eserleri ile Türk müziği eserlerini tespit etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilere Çağdaş Dönem bestecileri ile Türk Müziği bestecilerinin kimler olduğu ve bu bestecilere ait hangi piyano eserlerini dinledikleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.12.1.1

Çağdaş Dönem'e ait kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere Çağdaş Dönem piyano eserlerinin karakteristik özelliklerini fark etmelerine yönelik sorular sorulur. Çağdaş Dönem'in piyano eserlerindeki serbest form kullanımı, tonalitenin dışına çıkılması, deneysel teknikler, ritmik çeşitlilik, soyut anlatım gibi özellikler üzerinde durularak öğrencilerin bu döneme ait kültürel unsurları fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Klasik Batı müziğine ait farklı eser örnekleri dinletilerek öğrencilerden bu eserler üzerinden Çağdaş Dönem'e özgü özellikleri ayırt etmeleri ve dönemin karakteristik özelliklerini belirlemeleri istenir (**OB1**). Eserlerde ifade, teknik, form, armonik yapı ve dinamik değişimler bakımından farklılıklar görüldüğü belirtilir. Öğrencilere iki farklı Çağdaş Dönem eseri dinletilerek onlardan ritmik yapı, armoni, form ve dinamik başlıkları altında eserleri değerlendirmeleri ve yorumlamaları istenir (**KB2.14**). Öğrencilerin her başlık için eserlerdeki müziksel anlayış özelliklerini benzer veya farklı şeklinde listelemeleri sağlanır. Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak amacıyla kavram haritası kullanılabilir. Piyanoda Çağdaş Dönem'in karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme süreci, çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.1.2

Çağdaş Dönem'e ait bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**SAB9, OB2**). Dinleme sonrasında öğrencilerden eserdeki müziksel ifade biçimleri, form yapısı, atonalite etkisi ile eserin teknik ve ritmik çeşitliliği üzerine görüşlerini paylaşmaları istenir. Öğrencilerin bu unsurların eserin müzikal ve duygusal karakterini nasıl etkilediği üzerine düşünceleri sağlanır. Öğrencilerden eseri dinlerken hissettikleri duyguları ve gözlemlerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri istenir (**SDB2.1, D14.1**). Eser bir kez daha öğrencilere dinletilir, bu süreçte öğrencilerden dikkatlerini eser notası üzerine odaklamaları ve notayı eş zamanlı olarak takip etmeleri istenir (**OB4, E3.2**). Öğrencilerin dinamik değişimler, artikülasyon, pedal kullanımı, atonal geçişler, ritmik düzensizlikler gibi çağdaş müziksel bileşenleri nota üzerinde işaretlemeleri ve çözümlemeleri sağlanır (**OB1**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla eseri yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Öğrencilerin Çağdaş Dönem eserlerinde ifadeyi belirleyen soyutluk, tonal belirsizlik, tınısal denge, vurgu gibi müziksel bileşenleri uygulamaları sağlanır. Çalışma sürecinde öğrencilerden eser bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmalarını istenir (**E1.3, D12.3**). Öğrencilerin sistematik, araştırmaya dayalı ve yaratıcı bir çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır. "Piyanoda Çağdaş Dönem Eserleri" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda Çağdaş Dönem eserlerini müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.1.3

Türk müziğinin karakteristik özelliklerini taşıyan kısa bir piyano eserinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere Türk müziği piyano eserlerinin karakteristik özelliklerini fark etmelerine yönelik sorular sorulur. Türk müziği piyano eserlerinin süslemeler, makamsal özellikler, ezgi yapısı, aksak ölçü yapısı, pedal kullanımı, ezgi seyri, serbest zamanlı icra gibi müziksel bileşenlere sahip olduğu açıklanarak öğrencilerin kültür unsurları fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Öğrencilere klasik Batı müziği dönemlerine ait farklı eser örnekleri dinletilerek onlardan Türk müziğine özgü özellikleri ayırt etmeleri ve bu eserlerin karakteristik özelliklerini belirlemeleri istenir (**E3.1**). Eserlerde ezgi yapıları, makamsal özellikler, aksak ölçü yapısı, pedal kullanımı, serbest zamanlı icra ve süsleme anlayışı bakımından farklılıklar görüldüğü belirtilir. Öğrencilere klasik Batı müziğinde bulunmayan ya da farklı biçimde kullanılan özellikler (makam dizilerinin mikrotanal yapısı, usul sisteminin ritmik yapı üzerindeki belirleyici rolü, ezgi merkezli seyir anlayışı gibi) açıklanır. İki farklı Türk müziği piyano eseri dinletilerek öğrencilerden müzikal anlayış, ritmik yapı, süslemeler, form, aksak ölçüler ve serbet zamanlı icra başlıkları altında eserleri değerlendirmeleri ve yorumlamaları istenir (**OB1, KB2.14**). Öğrencilerin her başlık için eserlerdeki müziksel anlayış özelliklerini benzer veya farklı şeklinde listelemeleri sağlanır. Türk müziğinin karakteristik özelliklerine ilişkin benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak amacıyla kavram haritası kullanılabilir. Piyanoda Türk müziğinin karakteristik özelliklerini karşılaştırabilme süreci, çalışma yaprağı kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.1.4

Öğrencilere İstiklâl Marşı'nın piyano düzenlemesinin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sürecinde öğrencilerden eserin ezgi, ölçü, tempo ve nüanslar gibi müziksel bileşenleri üzerine düşünceleri istenir. Bu süreci desteklemek amacıyla öğrencilere yönlendirici sorular sorulur. Öğrencilerden fikirlerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri beklenir (**D14.1**). Öğrencilerin eser üzerinde müziksel bileşenleri çözümlemeleri sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin milli bayramlara, bayrağa ve İstiklâl Marşı'na saygı gösterme bilinci ile millî ve kültürel değerlerin müzik yoluyla aktarımına yönelik farkındalık geliştirmeleri desteklenir (**D19.1**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla eseri yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Türk müziği eserlerinde ifadeyi belirleyen unsurlar açıklanır. Öğrencilerin süslemeler, pedal kullanımı, geçkiler, tempo esnekliği gibi tekniklere dikkat ederek eseri müziksel bütünlük içinde çalmaları sağlanır. Öğrencilerden çalışma süresince eser bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve bu hedeflere ulaşmaya kadar planlı, sabırlı ve kararlı biçimde çalışmaları istenir (**E1.3, D12.3**). Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır. "Piyanoda Türk Müziği Eserleri" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda Türk Müziği eserlerini müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu ve dereceleme ölçeği kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda Çağdaş Dönem eserleriyle Türk Müziği eserlerini müzikal ifade tekniklerini kullanarak çalmaları istenebilir. Performans görevi; müzikal ifade tekniklerini çözümleme, pozisyon alma, müzikal ifade tekniklerini kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserlerinin kavranmasına yönelik olarak öğrencilerden bu dönemlerin özelliklerini tablolaştırılmaları istenebilir. Bu dönemlere ait çeşitli eser örnekleri sınıfa getirilip öğrencilerin dinlemeleri sağlanabilir. İleri düzeydeki öğrencilerden Çağdaş Dönem eserleri ile Türk müziği eserlerinden örnekler seçip çalmaları istenebilir. Öğrencilerin sahne deneyimi kazanmaları ve müzikal yorum yetkinliklerini geliştirmeleri amacıyla Çağdaş Dönem eserlerine ve Türk müziği eserlerine özgü teknikleri sahne ortamında seslendirmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilere genel ağ kullanılarak Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserleri dinletilebilir. Öğrencilerden Çağdaş Dönem eserleriyle Türk müziği eserlerinin benzer ve farklı özelliklerini tablolaştırarak sınıfta paylaşımları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR I

Bu temada öğrencilerin piyanoda la majör ve fa diyez minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; la majör ve fa diyez minör tonalitedeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 40

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.12.2.1. Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.2.2. Piyanoda la majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda la majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.2.3. Piyanoda la majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda la majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda la majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda la majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda la majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.2.4. Piyanoda fa diyez minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda fa diyez minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda fa diyez minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda fa diyez minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda fa diyez minör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.2.5. Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.2.6. Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki eserleri çözümler.
- b) Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Piyanoda fa diyez minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda La Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda La Majör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda La Majör Tonalitesindeki Eserler
 Piyanoda Fa Diyez Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Fa Diyez Minör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Fa Diyez Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar

fa diyez minör, la majör

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda la majör ve fa diyez minör (armonik ve melodik) dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri kontrol listesi kullanılarak; la majör ve fa diyez minör etütleri ve eserleri müziksel çalma süreçleri, öz değerlendirme formu ile izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda la majör ve fa diyez minör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin iki diyez alan majör ve minör dizi çeşitlerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden iki diyez alan tonlarda bestelenmiş eserleri notaları üzerinden inceleyerek çözümlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden iki diyez alan majör ve minör dizileri, üç diyez alan majör ve minör dizilerle ilişkilendirmeleri istenebilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

PYN.12.2.1

Öğrencilerin dikkatini derse yönlendirmek amacıyla piyanoda re majör ve la majör dizileri öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilere her iki dizinin majör karaktere sahip olduğu ancak donanımda yer alan diyez sayılarının farklılık gösterdiği açıklanır. Öğrencilerin majör diziler arasındaki yapısal benzerlikleri ve farklılıkları fark etmeleri sağlanır (**KB2.7**). Tah-taya bir oktavlık la dizisi yazılır, öğrencilerden majör dizi kalıbını uygulayarak bu diziye la majör dizisine dönüştürmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin iş birliği içinde çalışmaları

desteklenir (**SDB2.2**). Öğrencilerin la majör dizisini inceleyerek donanımda yer alan üç diyez işaretini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden la majör dizisi üzerinde arpej seslerini belirlemeleri ve bu sesleri piyanoda bularak la majör akorunu oluşturmaları istenir. La majör dizisi öğretmen tarafından yavaş tempoda çalınır, öğrencilerin parmak numaralarına ve parmak geçişlerine dikkat ederek öğretmeni izlemeleri sağlanır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alarak la majör dizisini iki elle, iki oktav çalmaları istenir. Çalışma sürecinde öğrencilere diziye bağlı (legato) çalma biçiminde sabit bir tempoda çalmaları ve parmak geçişlerinde elin doğal hareketini korumaları gerektiği vurgulanır. La majör dizi çalışmalarından sonra arpej çalışmasına geçilir, öğrencilere bilek esnekliği ve parmak geçişi üzerine kısa bir uygulama yaptırılır. Öğrencilerin arpejleri bağlı (legato) çalma biçiminde ve dengeli bir tını ile çalmaları sağlanır. Öğrencilerden la majör akor ve çevrimlerini çalışırken parmaklara eşit güç uygulamaları, bilek pozisyonunu sabit tutmaları ve temiz ses üretimine dikkat etmeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin daha önce öğrenilen dizilerdeki parmak düzenleriyle la majör parmak düzenini karşılaştırmaları ve çıkarım yapmaları istenir (**E3.1, KB2.10**). Yeni öğrenilen dizi önceki bilgilerle ilişkilendirilerek öğrencilerin öğrenmeleri desteklenir (**OB1**). Öğrencilere düzenli ve dikkatli çalışmanın teknik gelişim üzerindeki önemi vurgulanır (**D3.1**). Öğrencilerden la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini bağlı (legato) çalma biçimiyle, sabit bir tempoda ve doğru teknikle çalmaları beklenir. Piyanoda la majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.2.2

Öğrencilerden la majör tonalitesindeki etüdün notası üzerinde başlangıç ve bitiş seslerini, donanım işaretlerini ve la majör dizisine ait sesleri incelemeleri istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrencilerin görüşlerini saygı çerçevesinde paylaşımları ve tartışmaları sağlanır (**SDB2.1, D14.1**). Etüdün la majör tonunda bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilerin etüdün yapısal ve müziksel öğelerini nota üzerinde inceleyerek çözümlemeleri sağlanır. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Bu aşamada öğrencilerin notadaki müziksel öğeleri takip ederken piyanoda duydukları seslerle ilişki kurmaları sağlanır (**KB2.7**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonuyla etüdü yavaş tempoda ve kontrollü bir biçimde çalmaları istenir. Öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Etüt çalışmaları sırasında öğrencilerin tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek etüdün karakterine uygun bir müziksel ifade geliştirmeleri sağlanır. Çalışmalar sırasında öğrencilerden etüdü küçük bölümlere ayırarak her bölüm için ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere planlı bir biçimde ilerlemeleri beklenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin süreç içerisinde etkili çalışma alışkanlığı kazanmaları ve sistematik ilerleme becerilerini geliştirmeleri sağlanır. “Piyanoda La Majör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda la majör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formuyla izlenebilir.

PYN.12.2.3

Öğrencilere çalışılacak la majör eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir veya eser öğretmen tarafından piyanoda seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerin eserin duygusal karakterine, temposuna ve dinamik değişimlerine odaklanmaları sağlanır (**E3.2**). Eserin la majör tonunda olduğu belirtilir. Öğrencilerden eserin notalarını inceleyerek müziksel bileşenlerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte öğrenciler görüş alışverişi yaparak ortak sorular oluşturmaya teşvik edilir (**E3.8**). Öğrencilerin oluşturduğu sorular sınıfta değerlendirilir. Belirlenen öğeler nota üzerinde gösterilerek eserin müziksel çözümlemesi öğrencilerle yapılır (**OB4**).

Eserin uygulama aşamasına geçilmeden öğrencilere kısa bir hazırlık egzersizi yaptırılır. Bu egzersizde la majör dizi veya arpej çalıştırılarak öğrencilerin parmak esnekliği artırılır. Öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Öğrencilerin doğru duruş, el tutuşu ve bilek pozisyonu almaları; parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru ve kontrollü biçimde uygulamaları sağlanır. Eserin ilerleyen aşamalarında öğrencilerden tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek eseri çalmaları beklenir. Öğrencilerin bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) pasajlar arasındaki farkları duyumsayarak crescendo, decrescendo gibi dinamik geçişleri eserin karakterine uygun biçimde yorumlamaları sağlanır. Öğrenciler eseri müzikal ifade ve anlatım bütünlüğüyle çalmaya yönlendirilir. Çalışma sürecinde öğrencilerden eseri küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve bu bölümleri kolayca çalabilecek noktaya gelene kadar sabırla çalışmaları istenir (**D12.3**). Öğrencilerin kısa vadeli hedefler belirlemeleri desteklenir. Öğrenciler giriş bölümündeki bağlı (legato) geçişlerine odaklanmak, dinamik değişimleri daha belirgin hâle getirmek gibi hedeflerle ilerlemeye teşvik edilir (**E1.4, SDB1.2**). Öğrencilerin planlı, hedef odaklı ve sistematik bir çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır (**D3.2**). “Piyanoda La Majör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda la majör eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.2.4

Öğrencilerin önceki öğrenmeleriyle ilişki kurularak la majör dizisinin ilgili minörünün fa diyez minör olduğunu fark etmeleri sağlanır (**OB1, KB2.4**). Tahtaya bir oktavlık fa diyez minör dizisi yazılır. Öğrencilerden diziyi inceleyerek doğal, armonik ve melodik türleri arasındaki farkları belirlemeleri istenir (**KB2.7**). Dizideki sesler arasındaki yarım ve tam aralık farklılıkları incelenir, özellikle 6 ve 7. seslerdeki değişimlere dikkat çekilir. Öğrencilerle dizinin arpej sesleri belirlenir ve bu seslerden fa diyez minör akoru oluşturulur. Bu etkinlikle öğrencilerin dizi, arpej ve akor ilişkisini kavramaları sağlanır. Öğretmen tarafından fa diyez minör dizisi ve çeşitleri piyanoda seslendirilir, öğrencilerden parmak numaralarını gözlemlemeleri istenir. Dizinin siyah tuşlarla başladığı belirtilerek başlangıç parmak numaralarının farklılık gösterdiği açıklanır. Öğrencilerden doğru duruş ve el tutuş pozisyonunu koruyarak fa diyez minör dizisini iki elle, yavaş tempoda ve bağlı (legato) çalma biçiminde çalmaları istenir. Öğrencilere fa diyez minör dizi çalışmalarından sonra arpej çalışmaları yaptırılır; bu süreçte bileğin doğal hareketi, parmak geçişlerinin akıcılığı ve dengeli ses üretimi üzerinde durulur. Öğrencilerin akor çevrimleri çalışmalarında parmaklara eşit güç uygulamaları ve temiz tını elde etmeleri sağlanır. Öğrencilerden diziyi sabit tempoda çalmaları, ses kalitesine dikkat etmeleri ve dinamik farklar oluşturmaları istenir. Küçük crescendo uygulamalarının müzikal ifadeye etkisi örneklendirilerek tonun duygusal karakterini öğrencilerin fark etmeleri sağlanır. Öğrencilere düzenli ve planlı çalışmanın önemi vurgulanarak kısa ve sürekli tekrarların parmak hâkimiyetini ve müzikal ifade gelişimini desteklediği hatırlatılır (**D3.2**). Piyanoda fa diyez minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.2.5

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve fa diyez minör tonunun karakterini hissetmelerini sağlamak amacıyla etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya etüt, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden etüdün duygusal yapısına, tınısına ve genel havasına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Öğrencilerin etüdün notası üzerinde başlangıç ve bitiş seslerini, donanım işaretlerini ve fa diyez minör dizisine ait sesleri incelemeleri istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlamaları, farklı görüşleri saygı ortamında paylaşmaları ve tartışmaları desteklenir (**D14.1**). Etüdün fa diyez minör tonda bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler

açıklanır.

Öğrencilerin melodik yapı, ritmik örüntü, dinamik değişimler, artikülasyon gibi müziksel öğeleri fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden bu öğeleri nota üzerinde inceleyerek etüdü yapısal ve müziksel bileşenlerini çözümlemeleri istenir. Öğrencilerin piyanoda doğru oturuş pozisyonu olarak süreci adım adım planlamaları ve odaklanarak çalışmalarını sürdürmeleri sağlanır (**E3.2, D3.2**). Öğrencilere doğru duruş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılarak etüdü yavaş tempoda çalmaları istenir. Öğrencilerden parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri,bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) gibi çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları beklenir. Öğrencilerden çalışma sürecinde etüdü küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmalarını sürdürmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin planlı, dikkatli ve farkında olarak çalışma yapmaları sağlanır (**D3.2**). Düzenli çalışmanın önemi üzerinde durularak günlük kısa tekrarların parmak kontrolü, ses kalitesi ve müzikal ifade gelişimine katkı sağlayacağı vurgulanır. “Piyanoda Fa Diyez Minör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda fa diyez minör etütlerini müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.2.6

Öğrencilerin dikkatini toplamak ve fa diyez minör tonunun karakterini hissetmelerini sağlamak amacıyla eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir veya eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal yapısına, tınısına ve genel havasına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Dinleme sonrasında çalınan eserin fa diyez minör tonda olduğu açıklanır. Öğrencilerden eserin donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine ve fa diyez minör dizisine ait seslerine dikkat ederek notasyonunu incelemeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlamaları, farklı görüşleri saygı çerçevesinde paylaşmaları ve tartışmaları desteklenir (**D14.1**). Eserin fa diyez minör tonda bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilerin melodik yapı, ritmik örüntü, dinamik değişimler, artikülasyon gibi müziksel öğeleri fark etmeleri ve bu öğeleri nota üzerinde çözümlemeleri sağlanır. Öğrencilerle eserin melodik, ritmik ve dinamik bileşenleri incelenerek müziksel çözümleme çalışması yapılır. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu olarak süreci adım adım planlamaları ve odaklanarak çalışmalarını sürdürmeleri istenir (**E3.2, D3.2**). Eser çalışmaları yavaş tempoda başlatılır. Öğrencilerin parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri,bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları sağlanır. Eser çalışmaları sürecinde öğrencilerden eseri küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmalarını sürdürmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrenciler planlı, dikkatli ve farkında olarak çalışmaya yönlendirilir. Çalışmanın ilerleyen aşamalarında öğrencilerden tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri beklenir. Öğrencilerin karaktere uygun bir müzikal ifade geliştirmeleri sağlanır. Öğrencilere günlük kısa tekrarların parmak kontrolü, ses kalitesi ve müzikal ifade gelişimine katkı sağlayacağı hatırlatılır. “Piyanoda Fa Diyez Minör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda fa diyez minör eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda la majör ve fa diyez minör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden la majör ve fa diyez minör dizilerini ve çeşitlerini iki elle dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı la majör ve fa diyez minör etütleri ve eserleri çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir, ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: PİYANODA TONAL ÇALIŞMALAR II

Bu temada öğrencilerin piyanoda mi bemol majör ve do minör dizi çeşitlerini, arpejleri, akorları ve çevrimlerini müziksel çalabilmeleri; mi bemol majör ve do minör tonalitesindeki etütleri ve eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 40

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.2. Odaklanma, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PYN.12.3.1. Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.3.2. Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.3.3. Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda mi bemol majör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.3.4. Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çözümler.*
- b) *Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.3.5. Piyanoda do minör tonalitesindeki etütleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do minör tonalitesindeki etütleri çözümler.*
- b) *Piyanoda do minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Piyanoda do minör tonalitesindeki etütleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do minör tonalitesindeki etütleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

PYN.12.3.6. Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalabilme

- a) *Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri çözümler.*
- b) *Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır*
- c) *Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Mi Bemol Majör Dizi, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Mi Bemol Majör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Mi Bemol Majör Tonalitesindeki Eserler
 Piyanoda Do Minör Dizi Çeşitleri, Arpej, Akor ve Çevrimleri
 Piyanoda Do Minör Tonalitesindeki Etütler
 Piyanoda Do Minör Tonalitesindeki Eserler

Anahtar Kavramlar

do minör, mi bemol majör

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Bu temadaki öğrenme çıktıları, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Piyanoda mi bemol majör ve do minör (armonik ve melodik) dizileri, arpejleri, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri kontrol listesi kullanılarak; mi bemol majör ve do minör etüt ve eserleri müziksel çalma süreçleri öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda mi bemol majör ve do minör etütleri ve eserleri müzikal bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin si bemol majör ve sol minör tonlarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden si bemol majör ve sol minör tonlarda bestelenmiş piyano eserlerinden örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden si bemol majör ve sol minör tonalitelerinin değiştirici işaretlerini hatırlamaları istenebilir. Müzikte her yeni tonun bir önceki tona düzenli biçimde eklendiği açıklanabilir. Merdivindeki adımlar benzetmesinden yararlanarak tonalitelerin dengeli bir ilerleme gösterdiği vurgulanıp öğrencilerin bir sonraki tonun değiştirici işaretlerini tahmin etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.12.3.1

Öğrencilerin dikkatini çekmek amacıyla piyanoda si bemol majör ve mi bemol majör dizileri öğretmen tarafından arka arkaya çalınır. Öğrencilere bu iki dizi arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların neler olduğu sorulur. Bu süreçte öğrencilerin diğer arkadaşlarının sözünü kesmeden etkin bir dinleme yapmaları ve kendi görüşlerini paylaşmaları sağlanır (**D14.1**). Her iki dizinin majör karaktere sahip olduğu ancak donanımda yer alan bemol sayılarının farklılık gösterdiği belirtilerek öğrencilerin majör diziler arasındaki yapısal ilişkileri fark etmeleri sağlanır (**KB2.7**). Tahtaya bir oktav mi bemol dizi yazılır, öğrencilerden majör dizi kalıbını hatırlayarak bu diziyi mi bemol majör dizisine çevirmeleri istenir (**OB1**). Bu süreçte öğrencilerin iş birliği içinde çalışması desteklenir. Öğrencilerin mi bemol majör diziyi inceleyerek donanımda yer alan değiştirici işaretleri fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerle tahtada yazılı olan mi bemol majör dizi üzerinden arpej sesleri tespit edilir (**SDB2.2, OB1**). Öğrencilerden bu sesleri piyanoda bulmaları ve ardından mi bemol majör akorunu oluşturmaları istenir. Uygulama aşamasında mi bemol majör dizisi, arpej, akor ve çevrimleri ilk olarak öğretmen tarafından yavaş bir tempoda çalınır. Bu süreçte öğrencilerden parmak numaralarına ve parmak geçişlerine dikkat ederek izlemeleri istenir. Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu olarak mi bemol majör dizisini iki elle, iki oktav çalmaları istenir. Öğrencilere bağlı (legato) çalma biçiminde, sabit bir tempoda çalmaları ve parmak geçişlerinde elin doğal hareketini korumaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerle mi bemol majör arpej çalışmasına geçilir. Arpejlerde bilek esnekliği ve parmak geçişi üzerine kısa bir uygulama yaptırılır. Öğrencilerden mi bemol majör arpeji bağlı (legato) biçiminde ve dengeli bir tını ile çalmaları istenir. Mi bemol majör akor ve çevrimleri çalışılırken akorların tüm parmaklara eşit güçle basılması, bileğin sabit tutulması ve temiz ses üretimine dikkat edilmesi gerektiği açıklanır. Bu süreçte öğrencilerden önceki öğrenilen dizilerdeki parmak düzenleriyle mi bemol majör parmak düzenini karşılaştırarak çıkarım yapmaları istenir (**KB2.10**). Öğrencilerin yeni bir diziyi önceki bilgileriyle ilişkilendirerek öğrenmeleri sağlanır. Dersin sonunda öğrencilere düzenli ve dikkatli çalışmanın teknik gelişim için önemli olduğu hatırlatılır (**D3.2**). Öğrencilerden mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini bağlı (legato) çalma biçiminde, sabit bir tempoda ve doğru teknikle çalmaları beklenir. Piyanoda mi bemol majör dizi, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.3.2

Öğrencilere etüdün mi bemol majör tonunda olduğunu anlamaları için hangi müziksel unsurlara dikkat etmeleri gerektiği sorulur. Öğrencilerden etüdün başlangıç ve bitiş sesleri ile donanım işaretlerini mi bemol majör dizisine ait sesleri dikkate alarak düşünmeleri istenir (**OB4**). Bu süreçte farklı görüşlerin saygı ortamında paylaşılması ve tartışılması sağlanır (**D14.1**). Öğrencilere etüdün mi bemol majör tonda bestelendiğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Öğrencilerden etüdün yapısal ve müziksel öğelerini etüt notası üzerinde göstererek çözümlemeleri istenir. Etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da etüt, öğretmen tarafından çalınır (**OB2, SAB9**). Bu süreçte öğrencilerin notadaki müziksel öğeleri takip ederken piyanoda duydukları seslerle ilişki kurmaları sağlanır (**KB2.7**). Öğrencilere etüdü çalmaya başlamadan önce ve çalarken hangi adımları takip etmeleri gerektiği sorulur. Öğrencilerden piyanoya doğru oturuş aşamasından başlayarak süreci adım adım açıklamaları istenir. Öğrencilerin bireysel çalışmalarında daha sistemli düşünmeleri, çalma sürecindeki adımları farkına varmaları ve dikkatlerini sürece odaklamaları desteklenir (**D3.2, E3.2**). Öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu olarak etüdü yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Öğrencilere parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimlerini doğru biçimde kullanmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden piyano çalarken tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat etmeleri, etüdün karakterine uygun bir müziksel ifade ile çalmaları gerektiği belirtilir. Etüt çalışmaları sürecinde öğrencilerden çalış-

ma bölümlerini küçük hedeflere ayırmaları ve belirlenen hedefleri sırayla gerçekleştirmeleri istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin açık ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için etkili bir çalışma planı oluşturmaları sağlanır. “Piyanoda Mi Bemol Majör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda mi bemol majör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.3.3

Öğrencilerin dikkatini çekmek ve eserin genel hatlarını duyurmak amacıyla çalışılacak mi bemol majör eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da eser, öğretmen tarafından çalınır (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden eserin duygusal karakterine, temposuna ve dinamik değişimlerine odaklanmaları istenir (**E3.2**). Eserin mi bemol majör tonunda olduğu açıklanır. Öğrencilerden eserin notasyonunu incelemeleri ve müziksel bileşenlerini tespit etmeye yönelik sorular hazırlamaları istenir (**OB4**). Bu süreçte öğrenciler kendi aralarında görüş alışverişi yaparak ortak sorular oluşturmaya teşvik edilir (**E3.8**). Öğrencilerin oluşturdukları sorular sırasıyla cevaplanır. Müziksel bileşenler nota üzerinde gösterilerek öğrencilerle çözümleme yapılır (**OB4**). Öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Çalma sırasında öğrencilere çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu hatırlatılır. Öğrencilerin parmak geçişlerini, el pozisyonu değişimlerini, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimleri gibi teknikleri doğru biçimde kullanmaları sağlanır. Eserin ilerleyen aşamalarında öğrencilerden tempo, nüans, artikülasyon gibi müziksel bileşenlere dikkat ederek eseri çalmaları istenir. Öğrenciler eseri karakterine uygun bir müziksel anlatımla çalmaya yönlendirilir. Çalışma sürecinde öğrencilerden eseri küçük çalışma bölümlerine ayırmaları ve bu bölümleri sırayla çalışmaları istenir (**E1.4, SDB1.2**). Öğrencilerin planlı ve hedef odaklı çalışma alışkanlığı kazanmaları sağlanır (**D3.2**). “Piyanoda Mi Bemol Majör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda mi bemol majör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.3.4

Öğrencilere konuyu önceki öğrenmeleriyle ilişkilendirmeleri amacıyla mi bemol majör dizisinin ilgili minörünün ne olduğu sorulur (**KB2.4**). Tahtaya do minör dizisi yazılır. Öğrencilerden bir oktavlık do minör dizisini incelemeleri; doğal, armonik ve melodik çeşitleri arasındaki farkları belirlemeleri istenir (**KB2.7**). Öğrencilerin diziler arasındaki yarım ve tam aralık farklılıklarını göstermeleri sağlanır. Bu süreçte özellikle 6 ve 7. seslerin değişimine dikkat çekilir. Öğrencilerle dizinin arpej sesleri tespit edilir ve bu seslerden do minör akoru oluşturulur. Bu çalışmayla öğrencilerin dizi, arpej ve akor ilişkisini kavramaları sağlanır. Uygulamaya geçmeden önce öğrencilere çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu hatırlatılır. Öğretmen tarafından piyanoda do minör dizisi çeşitleri ile birlikte çalınır ve öğrencilerden parmak numaralarını gözlemlemeleri istenir. Bu aşamada öğrencilerden doğru duruşa, bilek esnekliğine ve el rahatlığına dikkat ederek çalma pozisyonu almaları ve do minör dizisini ve çeşitlerini iki elle çalmaları istenir. Öğrencilerin eseri yavaş tempoda vebağlı (legato) çalma biçimi ile çalmaları sağlanır. Bileğin doğal hareketi, parmak geçişlerinin akıcılığı ve dengeli ses üretimi üzerinde durularak öğrencilerden do minör arpej çalışmaları yapmaları istenir. Akor çevrimleri çalışılırken öğrencilerden parmaklara eşit güç uygulamaları ve temiz tını elde etmeleri beklenir. Öğrencilerden do minör dizi ve arpej çalışmalarını sabit tempoda sürdürmeleri, ses kalitesine dikkat etmeleri ve dinamik farklar oluşturmaları istenir. Çalışmanın ilerleyen aşamalarında öğrencilerin dizileri farklı dinamiklerde (piano-forte) çalmaları ve tonun duygusal karakterini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilere düzenli ve planlı çalışmanın önemi vurgulanarak günlük kısa tekrarların parmak hâkimiyetine ve

müziksel ifadeye katkı sağlayacağı hatırlatılır (**D3.2**). Piyanoda do minör dizi çeşitlerini, arpej, akor ve çevrimlerini müziksel çalma süreçleri, kontrol listesi kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.3.5

Öğrencilerin dikkatini çekmek ve do minör tonunun karakterini hissettirmek amacıyla do minör tonalitesindeki etüdün dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da etüt, öğretmen tarafından çalınır (**OB2, SAB9**). Dinleme sırasında öğrencilerden etüdün duygusal yapısına, tınısına ve genel havasına odaklanmaları istenir (**E3.2**). Öğrencilere etüdün tonalitesine ve bu tonalitenin kendilerinde bıraktığı duyguya yönelik sorular yöneltilir. Etüdün notası gösterilerek öğrencilerden nota üzerindeki donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine ve do minör dizisine ait seslere dikkat ederek düşünmeleri istenir. Etüdün tonalitesini anlamalarına yönelik sorular sorularak öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlamaları sağlanır. Bu süreçte farklı görüşlerin saygı ortamında paylaşılması ve tartışılması desteklenir (**SDB2.1, D14.1**). Etüdün do minör tonda bestelenmediğini gösteren müziksel bileşenler açıklanır. Etüdün diğer müziksel bileşenlerine dikkat çekilerek öğrencilerin melodik yapı, ritmik örüntü, dinamik değişimler, artikülasyon gibi müziksel öğeleri fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden müziksel bileşenleri nota üzerinde inceleyerek etüdün yapısal ve müziksel bileşenlerini çözümlemeleri istenir. Öğrencilerden piyanoya doğru oturuş pozisyonundan başlayarak çalma sürecini adım adım açıklamaları istenir. Öğrencilerin sistemli düşünmeleri, çalma sürecini planlamaları ve dikkatlerini odaklamaları desteklenir (**E3.2, D3.2**). Öğrencilerden etüdü yavaş bir tempoda çalmaları istenir. Öğrencilere piyanoda doğru duruş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılır. Öğrencilerden parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimleri gibi teknikleri doğru biçimde kullanmaları beklenir. Etüt çalışmaları sırasında öğrencilerden etüdü küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmaları istenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin çalışmayı küçük bölümlere ayırarak ilerlemeleri ve her bölümde belirli hedeflere odaklanmaları sağlanır. Öğrenciler kendi hedeflerini belirlemeye ve kısa vadeli hedefler koyarak çalışmaya teşvik edilir (**E1.4, SDB1.2**). “Piyanoda Do Minör Tonalitesindeki Etütler” başlığı altında yer alan diğer etütler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda do minör etütleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.3.6

Öğrencilerin dikkatini çekmek amacıyla do minör tonalitesinde yazılmış bir eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir ya da eser, öğretmen tarafından seslendirilir (**OB2, SAB9**). Dinletilen eserin notası öğrencilere gösterilir. Öğrencilere eserin tonalitesini belirlemeye yönelik sorular sorulur. Öğrencilerden donanım işaretlerine, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat etmeleri istenerek eserin do minör tonalitesinde yazıldığı açıklanır. Öğrencilerden eser notası üzerinde melodik, ritmik ve dinamik öğeleri inceleyerek müziksel çözümleme yapmaları istenir. Öğrencilerin piyanoya doğru oturuş pozisyonundan başlayarak çalma sürecini adım adım açıklamaları sağlanır. Öğrencilerin sistemli düşünmeleri, çalma sürecini planlamaları ve dikkatlerini odaklamaları desteklenir (**E3.2, D3.2**). Öğrencilerden eseri yavaş bir tempoda deşifre etmeleri istenir. Bu aşamada öğrencilere piyanoda doğru duruş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılır. Öğrencilerden parmak geçişleri, el pozisyonu değişimleri, bağlı (legato) ve kesik kesik (staccato) çalma biçimleri uygulamaları gibi teknikleri doğru biçimde kullanmaları istenir. Eser çalışmaları sırasında öğrencilerden eseri küçük bölümlere ayırarak aşamalı biçimde çalışmaları istenir (**SDB1.2**). Öğrenciler kendi hedeflerini belirlemeye ve kısa vadeli hedefler koyarak çalışmaya teşvik edilir (**E1.4, SDB1.2**). “Piyanoda Do Minör Tonalitesindeki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda do minör tonalitesindeki eserleri müziksel çalma süreci, öz değerlendirme

dirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden piyanoda mi bemol majör ve do minör etüt ve eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden mi bemol majör ve do minör dizileri ve çeşitlerini iki elle, dört oktav çalmaları istenebilir. Öğrencilere zorluk derecelerine göre farklı mi bemol majör ve do minör etütler ve eserler çalıştırılabilir.

Destekleme Öğrencilere etüt ve eser deşifre çalışmaları ayrı ellerle yaptırılabilir, ritmik sayma etkinlikleri yaptırılabilir. Öğrencilere ek çalışma programı hazırlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: PİYANODA MAKAMSAL ÇALIŞMALAR

Bu temada öğrencilerin piyanoda karar sesi la olan hicaz ve karar sesi fa diyez olan suzina makamındaki eserleri müziksel çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliğı

Değerler D3. Çalışkanlık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, SAB9. Müziksel Dinleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PYN.12.4.1. Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri çözümler.
 - b) Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.
- PYN.12.4.2. Piyanoda karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri müziksel çalabilme
- a) Piyanoda karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri çözümler.
 - b) Piyanoda karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) Piyanoda karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Piyanoda karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Piyanoda Karar Sesi La Olan Hicaz Makamındaki Eserler
Piyanoda Karar Sesi Fa Diyez Olan Suzinak Makamındaki Eserler

Anahtar Kavramlar

hicaz, suzinak

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temadaki öğrenme çıktıları; dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir, performans göreviyle değerlendirilebilir.

Piyanoda karar sesi la olan hicaz ve karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden karar sesi la olan hicaz ve karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin piyanoda segâh ve nihavent makamlarında bestelenmiş eserlerin müziksel bileşenlerini çözümleyebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere segâh ve nihavent makamlarında bestelenmiş eser örnekleri verilerek onlardan bu eserlerin müziksel bileşenlerini açıklamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günlük hayatta dinledikleri Türk müziği eserlerinden çargâh, buselik, rast, acemaşiran, segâh ve nihavent makamındaki eserlere örnekler vermeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PYN.12.4.1

Öğrencilere la majör tonalitesinde ve karar sesi la olan hicaz makamında yazılmış ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere bu tonalite ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur (**KB2.7**). Öğrencilere hicaz makamının la majör tonalitesi ile benzer sesleri olduğu ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karakter taşıdığı açıklanır. Öğrencilerin Türk müziği makam sistemiyle klasik Batı müziğinin tonal yapısı arasında ilişki kurmaları sağlanır (**OB5, KB2.7**). Bu süreçte makamların Türk müziği kültüründeki yeri ve bu müzikal mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemi üzerinde durulur. Öğrencilerin, Türk müziği geleneğini tanıma, sahiplenme ve gelecek kuşaklara aktarma konusunda sorumluluk üstlenmeleri teşvik edilir (**D19.3**). Karar sesi la olan hicaz makamındaki eser, öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin melodi, ritim, nüans, ölçü düzeni gibi müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla incelemeleri istenir (**SDB2.2**). Eser, öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden dinleme sırasında eserin notasını eş zamanlı olarak takip etmeleri istenir (**E3.2, OB4**). Öğrencilerin duydukları seslerle notadaki ilerleyişi ilişkilendirerek hicaz makamına özgü müziksel ifade biçimlerini ve geçkilerini fark etmeleri ve çözümlemeleri sağlanır. Eser piyanoda çalışılmadan önce doğru oturuş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılarak öğrencilerin çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları sağlanır. Öğrencilerden eseri yavaş tempoda, piyanoya özgü teknikleri kullanarak ve hicaz makamının karakterine uygun müziksel ifade unsurlarına dikkat ederek çalmaları istenir (**D3.2**). Eser bölümlere ayrılarak her bölümü doğru teknikle, sabit bir tempoda ve uygun parmak kullanımıyla seslendirilerek çalışma süreci ilerletilir. Çalışmaların odaklanılarak ve sistemli şekilde yapılması gerektiği üzerinde durulur (**E3.2, E3.7**). Bu nedenle her bölüm başarıyla icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir. Öğrencilerin teknik doğruluğu ve müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. "Piyanoda Karar sesi La Olan Hicaz Makamındaki Eserler" başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyanoda karar sesi la olan hicaz makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

PYN.12.4.2

Öğrencilere fa diyez minör tonalitesinde ve karar sesi fa diyez olan suzinak makamında yazılmış ezgilerin dijital kayıtları, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilere bu tonalite ve makamsal ezgiler arasındaki farklılıkları belirlemeleri amacıyla sorular sorulur (**KB2.7**). Suzinak makamının fa diyez minör tonalitesi ile benzer sesleri olduğu ancak ifade biçimi ve duygusal yönü bakımından farklı bir karakter taşıdığı açıklanır. Öğrencilerin Türk müziği makam sistemiyle klasik Batı müziğinin tonal yapısı arasında ilişki kurmaları sağlanır (**OB1, KB2.7**). Karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eser öğrencilere tanıtılır. Öğrencilerden eserin melodi, ritim, nüans, ölçü düzeni gibi müziksel bileşenlerini sınıf arkadaşlarıyla incelemeleri istenir (**SDB2.2**). Eser, öğretmen tarafından çalınır ya da eserin dijital kaydı, dijital/teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilere dinletilir (**OB2, SAB9**). Öğrencilerden dinleme sırasında eserin notasını eş zamanlı olarak takip etmeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilerin duydukları seslerle notadaki ilerleyişi ilişkilendirerek suzinak makamına özgü müziksel ifade biçimlerini ve geçkilerini fark etmeleri ve çözümlemeleri sağlanır (**E3.1**). Eser piyanoda çalışılmadan önce piyanoda doğru oturuş, el pozisyonu ve bilek esnekliği hatırlatılarak öğrencilerden çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu almaları istenir. Öğrencilerin eseri yavaş tempoda, piyanoya özgü tekniklere ve suzinak makamının karakterine uygun müziksel ifade unsurlarına dikkat ederek çalmaları sağlanır. Eser bölümlere ayrılarak her bölümü doğru teknikle, sabit bir tempoda ve uygun parmak

kullanımıyla seslendirilerek çalışma süreci ilerletilir. Öğrencilerin çalışma boyunca azimle çalışmaları ve her bölüm başarıyla icra edilmeden bir sonraki bölüme geçilmemesine özen gösterilir (**D3.1**). Öğrencilerin teknik doğruluğu ve müziksel bütünlüğü korumaları sağlanır. “Piyanoda Karar Sesi Fa Diyez Olan Suzinak Makamındaki Eserler” başlığı altında yer alan diğer eserler, öğrenme-öğretme uygulamalarında belirtilen sıraya göre çalıştırılır. Piyano-da karar sesi fa diyez olan suzinak makamındaki eserleri müziksel çalma süreci, dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu kullanılarak izlenebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden karar sesi la üzerinden hicaz ve karar sesi fa diyez üzerinden suzinak makamındaki eserleri müziksel bir ifadeyle çalmaları istenebilir. Performans görevi; çözümlleme yapma, pozisyon alma, piyanoya özgü teknikleri kullanma ve müziksel bileşenleri uygulama ölçütlerinden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir. Öğrencilerin performans görevlerine ilişkin çalışmaları öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin aynı melodinin farklı karar seslerinden başlayarak hicaz ve suzinak makamı düzeninde nasıl bir ifade farkı yarattığını piyano üzerinde karşılaştırmalı olarak seslendirmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilere eserin tamamı yerine kısa bölümleri (4-8 ölçülük kısımlar vb.) üzerinde ayrı ellerle çalışmalar yaptırılabilir. Öğrencilerden her bölümde sadece bir müziksel bileşene (ritim, ezgi vb.) odaklanmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

